

plastik

Plastik Taahhütleri İlerleme Raporu — II

Kasım 2023

İpg İŞ DÜNYASI
PLASTİK GİRİŞİMİ

İş Dünyası Plastik Taahhütleri Raporu — II

İş Dünyası Plastik Girişimi (İPG), İstanbul, Türkiye, Kasım 2023

İş Dünyası Plastik Girişimi (İPG), UN Global Compact Türkiye, İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği (SKD Türkiye) ve TÜSİAD tarafından kurulmuş gönüllülük esasına dayalı bir iş birliğidir.

İPG Yürütme Kurulu

Konca Çalkıvık, SKD Türkiye Genel Sekreteri

Melda Çele, UN Global Compact Türkiye Genel Sekreteri

Şeyda Dağdeviren Hill, SKD Türkiye Kıdemli Proje Yöneticisi

Bükre Deniz, SKD Türkiye Kıdemli Proje Uzmanı

Hazal İnce, TÜSİAD Direktör

Dr. Nurşen Numanoğlu, TÜSİAD Genel Sekreter Yardımcısı

Gaye Sarıoğlu, UN Global Compact Türkiye Genel Sekreter Yardımcısı

Özge Ulu, TÜSİAD Uzman Yardımcısı

! Soyadına göre alfabetik sıra ile

Bu rapor, İPG kurucularından SKD Türkiye tarafından hazırlanmıştır.

1. Yazar:

Şeyda Dağdeviren Hill, SKD Türkiye Kıdemli Proje Yöneticisi

2. Yazar:

Bükre Deniz, SKD Türkiye Kıdemli Proje Uzmanı

Redaksiyon:

Noyan Ergül, SKD Türkiye İş Geliştirme ve Paydaş İlişkileri Müdürü

Tasarım ve uygulama:

Studio TA — www.studiota.co

taahhüt ediyor ve ilerliyoruz

Ülkemizde 2019 yılında 26 imzacıyla yola çıkan İş Dünyası Plastik Girişimi, bugün 47 imzacıya ulaşarak Türkiye’de plastik kirliliği ile mücadele ve uluslararası ortak vizyon ışığında plastikte dögüsel ekonomiye geçiş için somut adımlar atılmasına öncülük ediyor. İPG imzacıları, dögüsel ekonomiye geçişi destekleyerek Türkiye’de plastik kullanımını azaltmaya yönelik kararlılıklarını sürdürüyorlar.

Plastik Taahhütleri İlerleme Raporu II, şirketlerin 2021 yılından itibaren verdikleri taahhütlerdeki ilerlemelere; azaltım, yeniden kullanım, geri dönüşüm ve geri dönüştürülmüş/yenilenebilir içerik kullanımı yoluyla gerçekleştirdikleri faaliyetlere ve imzacı diğer şirketlerin 2023 yılında ilk kez verdikleri taahhütlerine yer veriliyor. Bu taahhütlerin ikinci raporlama döneminde, şirketler 29.980 ton plastik azaltımı gerçekleştirdi. Toplamda 47.656 ton tek kullanımlık, problemlili ve gereksiz plastik kullanımının önüne geçildi. Dayanıklı tüketim malları sektörü, gerçekleştirilen ilerlemenin %75,8’ini oluşturarak öne çıkıyor.

İmzacı şirketler, taahhütlerindeki ilerlemeleri özellikle tek kullanımlık, problemlili ve gereksiz plastik ambalajlarda yoğunlaştırarak bu alandaki çalışmalarını hızlandırdılar. Ambalaj türlerinde ve/veya boyutlarında değişiklik yapma, ambalaj ebatlarını optimize etme, ambalaj içeriğini değiştirme ve geri dönüştürülebilir ürünlerin kullanımına geçiş gibi önlemlerle şirketler, plastik kullanımını azaltma hedeflerine ulaşmaya çalıştılar.

Şirketler, aynı zamanda çalışan ve tüketici bilincini artırmaya yönelik çeşitli faaliyetlere odaklandılar. Farkındalık eğitimleri, iç iletişim ve sosyal medya kullanımı, yeniden kullanılabilir ürün tedariki gibi yöntemlerle, plastik atık azaltımına dair bilinçlenme çabalarını sürdürdüler.

Plastik ambalajın dögüselliliğini sağlamak adına, şirketler Ar-Ge çalışmaları gerçekleştirerek biyobazlı, biyobozunur veya geri dönüştürülmüş malzemelere geçişi destekledi. Ambalajın kullanım sonrası değerini artırmak amacıyla depozito iade makineleri kurma girişimleri de bu kapsamda değerlendirildi.

Dögüsel ekonominin hızlanması ve yayılmasına katkı sağlamak adına, plastik değer zinciri boyunca iş birliği vurgulandı. Yeniden kullanım, geri dönüşüm ve geri dönüştürülmüş içerik kullanımını artırmak için sektörler arası iş birliği ve tedarik zinciri boyunca ortak stratejiler belirlendi. Ayrıca, tüketicilerin bilinçlenmesi için farkındalık kampanyaları, depozito iade programları ve yeniden kullanım modellerinin yaygınlaştırılması gibi çabalar desteklendi.

Dögüsel tasarım stratejileri kullanılarak ambalajları yeniden tasarlamak, üründeki değer yıkımını azaltmanın yanı sıra müşteri ihtiyaçlarına uygun çözümler sunma ve rekabet avantajı elde etme imkanı tanıdı. Plastik değer zincirindeki kilit aktörler arasında iş birliği, plastik kirliliği sorununu çözmek adına hayati bir öneme sahiptir.

Plastik Taahhütleri İlerleme Raporu; “İlerleme Bulguları” başlığında ilerlemelerdeki genel ve detaylı bulgular ve analizleri; “Uygulama Örnekleri” başlığında şirketlerin taahhütlerini hayata geçirirlerken gerçekleştirdikleri kategori bazındaki uygulama örnekleri, “Taahhütlerdeki İlerlemeler” başlığında 42 şirketin tekil ilerlemeleri, “Yeni Taahhütler” başlığında ilk kez taahhüt veren 3 şirketin tekil taahhütleri ve son olarak “Teknik Terimler” başlığında şirketlerin plastik ambalaj üretimi için kullanılan malzemelere bakışını, plastiği ve ilgili süreçleri tanımlamak için kullanılan terminolojiyi siz değerli okuyucularına sunuyor.

İPG olarak, plastik dögüselliliğini destekleyen inovatif çözümlerle iş birliği yaparak, plastik kullanımını azaltma çabalarına ivme kazandırmayı ve sürdürülebilir bir plastik ekonomisine geçişe katkı sağlamayı amaçlıyoruz. İş dünyası, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve diğer paydaşları dögüsel ekonomiye geçiş konusunda iş birliğine davet ediyoruz.

01

2023 Yılında toplam 47 imzacıdan 42'si ilerlemesini raporladı.

toplam imzacı
47 şirket

ilerlemesi raporlayan
42 şirket

İlk kez taahhüt veren
3 şirket

02

2023 yılı raporlama dönemi içerisinde raporlama yapan 42 şirket 29.980 ton ilerleme gerçekleştirdi.

Taahhüt edilen miktar
44.279 ton

Gerçekleşen
taahhüt miktarı
29.980 ton
%67,7

Not:

Ham madde üreticileri ve ambalaj üreticileri taahhütleri sektörel olarak plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı taahhüdünde bulunmasalar da ek taahhütler kapsamında ilerleme gerçekleştirdiklerinden dolayı bu ilerleme miktarı gerçekleşen kısma eklenmiştir.

03

İlerlemelere göre toplam 29.980 ton olan ilerlemenin %75,8'ini dayanaklı tüketim malları sektörü gerçekleştirdi. Ambalajlı tüketim malları sektörü ilerlemenin %17,7'sini, holdingler %3,8'ini, perakende, hizmet ve gıda sektörü %2,1'ini, ham madde üreticileri ise %0,6'sını gerçekleştirdi.

%0,6 Ham madde üreticileri
%2,1 Perakende, hizmet ve gıda sektörü
%3,8 Holdingler
%17,7 Ambalajlı tüketim malları sektörü
%75,8 Dayanaklı tüketim malları sektörü

toplam 29.980 ton

04

Üretim alanında taahhüt veren şirketler 25.599 ton (%85,4), üretim dışı alanda taahhüt veren şirketler 186 ton (%0,6) ve hem üretim hem de üretim dışı alanda taahhüt veren şirketler 4.195 ton (%14) azaltım gerçekleştirdiğine dair ilerlemesini raporladı.

Üretim dışı:
186 ton
%0,06

Hem üretim hem üretim dışı:
4.195 ton
%14

Üretim
25.599 ton
%85,4

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Azaltım

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Ürettikleri ve kullandıkları tek kullanımlık malzemeleri alternatif ve yenilikçi ürünlerle ikame eden şirketlerin toplam ilerlemesini raporlayan şirketlere oranı.

%76

Ambalajlar için çeşitli faaliyetler gerçekleştirdi.

12

ambalajların boyutları ile ilgili farklı çalışmalar yaptı.

22

tek kullanımlık ürünlerin azaltımına yönelik çeşitli çalışmalar gerçekleştirdi.

3

tek kullanımlık ürün azaltımına odaklanan faaliyetlerini raporladı.

Tek kullanımlık, problemlili ve gereksiz plastik ambalajların azaltımı sırasıyla en çok diğer-katı, PET şişe-ıçecek, PP diğer-katı kategorilerinde gerçekleşti.

1.122 ton

Diğer-katı
(Portföyünüzde olan diğer katı türler)

706 ton

PET şişe - ıçecek

645 ton

PP diğer-katı

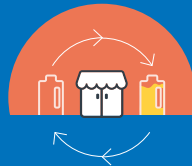
Yeniden kullanım

İPG taahhütleri kapsamında, yeniden kullanım iş modellerinde yerinde dolum ve evden alım, özellikle perakende, hizmet ve gıda sektörleri ile ambalajlı tüketim malları sektörü tarafından benimsenen öncü uygulamalar olarak öne çıktı. Evde dolum ve yerine teslim iş modellerinin uygulanması hala önemli bir gelişim alanı olmaya devam etti.

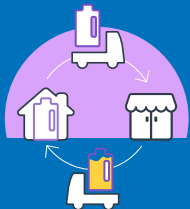
Evde dolum

Yerinde dolum

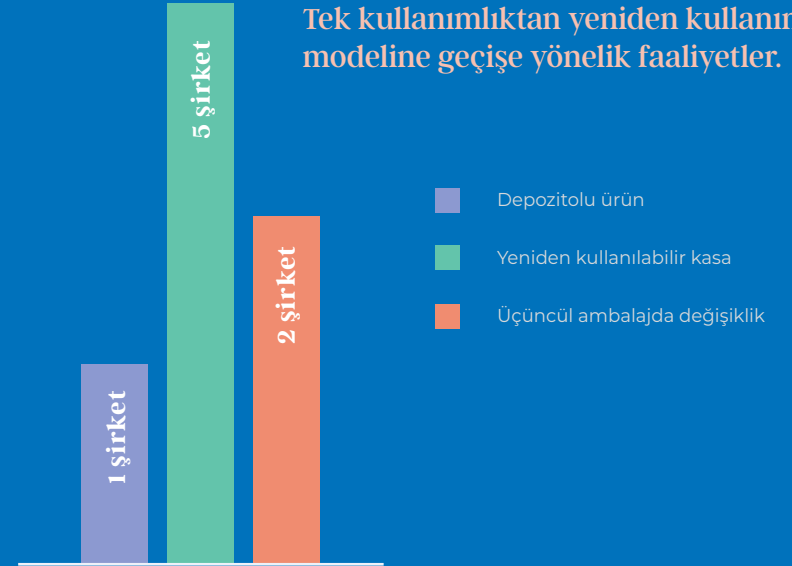
Evden alım

Yerine teslim

Tek kullanımlıktan yeniden kullanım modeline geçişe yönelik faaliyetler.

Geri dönüşüm

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

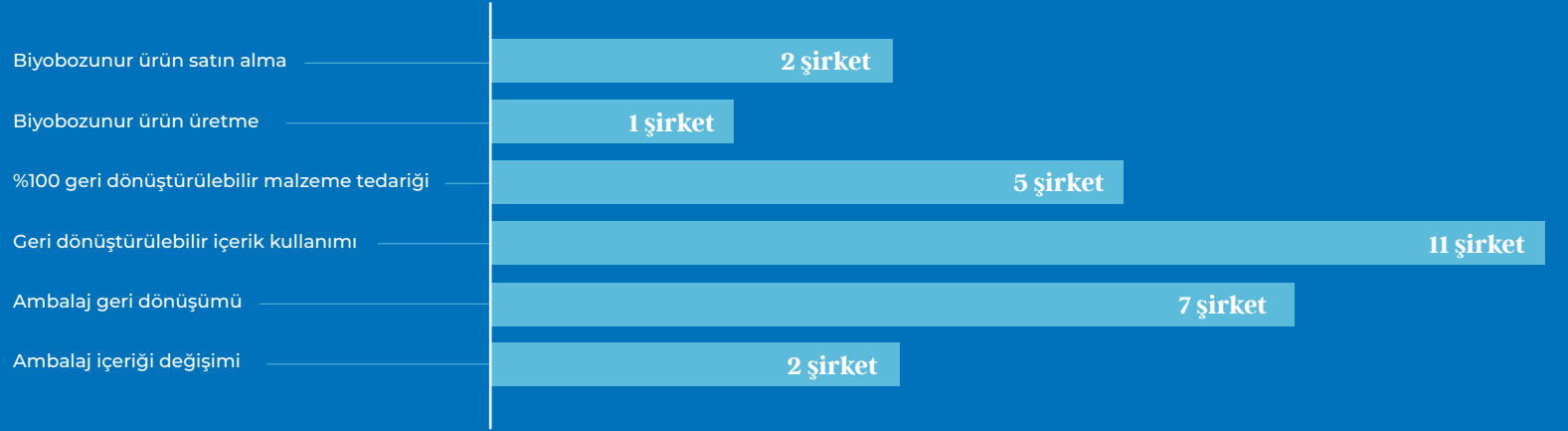
Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Ambalajların %100'ünün tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olmasına yönelik faaliyetler

19 şirket, geri dönüştürülebilirlik için somut adımlar attı.

Geri dönüştürülmüş ve yenilenebilir

Dayanıklı tüketim malları şirketlerinin 2021 yılında verdikleri azaltım taahhütlerindeki durum

Dayanıklı tüketim malları şirketleri hayata geçirdiği faaliyetlerle 2021 yılında verdikleri 25.236 ton azaltım taahhüdünün 22.710 tonunu gerçekleştirerek miktarsal olarak en fazla ilerlemeyi kaydetti. Geçen yıl da benzer şekilde 10.769 ton azaltım ile ön plana çıkan sektör, toplamda 33.479 ton azaltım ile verdiği taahhüdü %133 oranında gerçekleştirdi.

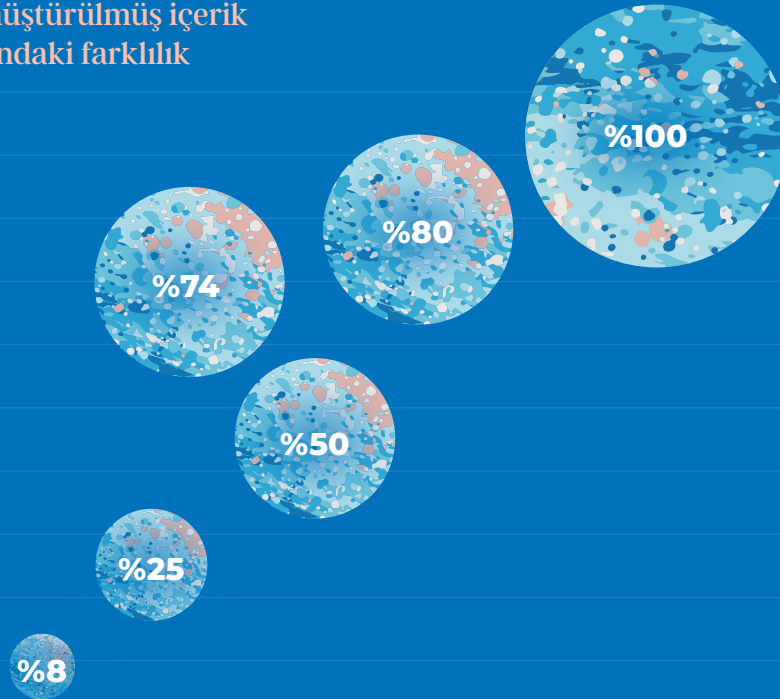
%133

- Hedef
- Azaltım sağlanan

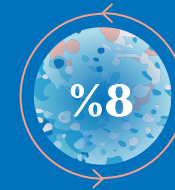
Toplam
33.479 ton
azaltım sağlandı

25.236 ton
2023 yılı taahhüdü

Geri dönüştürülmüş içerik oranlarındaki farklılık

Kullanılan ürün ve ambalaj türlerindeki geri dönüştürülmüş içerik oranı

Ambalajlarda kullanılan geri dönüştürülmüş içeriğin en düşük değeri

Ambalajlarda kullanılan geri dönüştürülmüş içeriğin en yüksek değeri

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

İş Dünyası Plastik Girişimi (İPG) hakkında 12

İPG'nin yolculuğu 13

Taahhütler ve taahhütlerdeki ilerlemeler hakkında önemli bilgilendirme 15

Uluslararası Ortak Vizyon 16

İPG Plastik Taahhütleri İlerleme Raporu II hakkında 17

İPG taahhütlerinde ilerlemesini raporlayan, ilk kez taahhüt veren ve imzacı şirketler 19

Taahhüt ver 20

İlerlemeni raporla 21

İPG İlerleme Raporu Bulguları 22

Taahhütlerdeki ilerlemeye genel bakış 23

İPG Plastik Taahhütleri Raporu detay bulguları 30

Azaltım 32

Yeniden kullanım 39

Geri dönüşüm 44

Geri dönüştürülmüş ve yenilenebilir 48

Uygulama örnekleri 54

Taahhütlerdeki ilerlemeler 78

Yeni taahhütler 137

Teknik terimler 143

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

BPA	Bisfenol A	LD	Düşük yoğunluklu	PTT	Politrimetilen tereftalat
AB-EU	Avrupa Birliği	LDPE	Düşük yoğunluklu polietilen	PU	Poliüretan
Ar-Ge	Araştırma ve geliştirme	MAP	Modifiye atmosfer paketleme	PVC	Polivinilklorür
CCI	Coca-Cola İçecek A.Ş.	ml	Mililitre	P&G	Procter & Gamble
CMR	Kanserojen, mutajenik ve üreme için toksik	PA	Poliamid	rBoPET	Geri dönüştürülmüş çift eksenli yönlendirilmiş polietilen tereftalat
CH₄	Metan	PAP	Kağıt	rPET	Geri dönüştürülmüş PET
CO₂	Karbondioksit	PBAT	Poli (Bütülenadipat-ko-Tereftalat)	SKA	Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları
C₂C	Cradle to Cradle	PBS	Polibütülen süksinat	SKD	Türkiye İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği
ED	Endokrin bozucular	PBT	Polibütülen tereftalat	STK	Sivil Toplum Kuruluşları
EPS	Genleştirilmiş polistiren sert köpük	PCL	Polikaprolakton	TCCC	The Coca Cola Company
g	Gram	PC	Polikarbonat	TSKB	Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş
GMP	İyi üretim uygulamaları	PCR	Tüketici sonrası reçine	TÜSİAD	Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği
HD	Yüksek yoğunluklu	PE	Polietilen	TV	Televizyon
HDPE	Yüksek yoğunluklu polietilen	PET	Polietilen tereftalat	ULW	Çok hafif
IBC	Uluslararası dökme yük konteyneri	PHA	Polihidroksialkanoatlar	UN	United Nations
ISO	Uluslararası Standartlar Teşkilatı	PHB	Polihidroksibütarat	VPvB	Çok kalıcı ve çok biyobirikimli
İPG	İş Dünyası Plastik Girişimi	PIR	Endüstri sonrası geri dönüştürülmüş	Rijit:	Kuvvet veya moment etkisi altında şekil değiştirmeyen, formunu koruyan
kg	Kilogram	PLA	Polilaktik Asit		
KVKK	Kişisel Verilerin Korunması Kanunu	PP	Polipropilen		
L(l)	Litre	PS	Polistiren		

İş Dünyası Plastik Girişimi hakkında

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

İş Dünyası Plastik Girişimi (İPG), UN Global Compact Türkiye, İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği (SKD Türkiye) ve TÜSİAD tarafından Kasım 2019'da kurulmuş gönüllülük esasına dayalı bir iş birliğidir. İPG, plastik değer zinciri aktörlerini bir araya getirmeyi amaçlayan Türkiye'deki ilk ve tek girişimdir.

İş Dünyası Plastik Girişimi;

- Özel sektör kuruluşlarının plastik kirliliği meselesine yönelik somut eylemlerini teşvik eder,
- Mevcut çalışmalarını Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA'lar) doğrultusunda bir araya getirir,
- Farkındalığı ve iş birliğini artırır,
- Savunuculuk yapar.

İPG'nin çalışma modeli;

- Plastik taahhütlerine yönelik çağrı yapar ve çağrısı dönemsel olarak tekrarlar,
- Girişim'e katılan şirketleri ve katkı sağlayan diğer paydaşları kamuoyuna duyurur,
- Şirketlerin taahhütlerinin niteliklerini inceler ve onaylayarak süreci yürütür,
- Şirketlerin plastik taahhütlerinin yıllık raporlama formatını oluşturur ve takvimi belirler,
- Yıllık ilerleme raporlarını hazırlar ve rapor iletişimini yapar.
- Şirketlerin taahhüt belirleme ve gerçekleştirme süreçlerine katkı sağlayacak rehberlik faaliyetlerini gerçekleştirir, bunun için ulusal ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği yapar,
- Kamu, ulusal ve uluslararası sivil toplum, yerel yönetim ve akademi temsilcileri ile bilgi-deneyim paylaşır,
- İlgili ulusal ve uluslararası paydaş ağlarında Girişim'in çalışmalarını ve iyi uygulamalarını duyurur.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

2019

20 Kasım 2019

İş Dünyası Plastik Girişimi kuruldu

2021

1 Ocak 2021

İPG taahhüt verme süreci başladı

27 Ocak 2021

CIRCO Döngüsel Ambalaj Demo Eğitimi verildi

31 Mart 2021

İPG taahhüt verme süreci tamamlandı

10 Mayıs 2021

Taahhütlerin doğrulanması tamamlandı

20 Eylül 2021

İPG Plastik Taahhütleri Raporu yayımlandı

10-15 Aralık 2021

CIRCO Döngüsel Ambalaj Tasarımı Eğitimi verildi

2020

19 Şubat 2020

İlk atölye çalışması yapıldı

20 Nisan 2020

COVID-19 Gündeminde Plastik Webinarı gerçekleştirildi

28 Temmuz 2020

Plastik Taahhütleri Rehberi yayımlandı

18 Ağustos 2020

İPGTool Dijital Platformu tanıtıldı

2022

1 Ocak 2022

İPG taahhütlerindeki ilerlemeyi raporlama ve yeni taahhüt verme süreci başladı

11-18 Ocak 2022

CIRCO Döngüsel Ambalaj Tasarımı Eğitimi verildi

31 Mart 2022

İPG taahhütlerindeki ilerlemeler raporlandı

31 Mart 2022

İPG yeni imzacılarının taahhüt verme süreci tamamlandı

21 Haziran 2022

CIRCO Döngüsel Ambalaj Tasarımı Eğitimi verildi

1 Kasım 2022

İPG Plastik Taahhütleri İlerleme Raporu yayımlandı

2023

1 Ocak 2023

İPG taahhütlerindeki ilerlemeyi raporlama ve yeni taahhüt verme süreci başladı

25 Ocak 2023

CIRCO Döngüsel Ambalaj Tasarımı Eğitimi verildi

31 Mart 2023

İPG taahhütlerindeki ilerlemeler raporlandı

31 Mart 2023

İPG yeni imzacılarının taahhüt verme süreci tamamlandı

30 Kasım 2023

İPG Plastik Taahhütleri İlerleme Raporu yayımlandı

2024

Taahhütler ve taahhütlerdeki ilerlemeler hakkında önemli bilgilendirme

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

İPG, İPGTool'a taahhüt girme ve taahhütlerdeki ilerlemeyi raporlama sürecinde Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) kapsamında belirlenen ve şirketlerin İPGTool'a girdikleri (şirket taahhütleri, plastik kullanım miktarı, ilerleme raporu verileri, vb.) bilgiler gibi özel nitelikte olmayan kişisel veriler hariç hiçbir bilgiyi İPG Yürütme Kurulu da dahil olmak üzere üçüncü taraflarla paylaşmadığını garanti eder.

Raporda yer alan taahhütler ve taahhütlerdeki ilerlemenin raporlanmasına dair içerikler, ilgili İPG imzacıları tarafından sağlanmıştır. 31 Mart 2023 tarihine kadar İPGTool'a yüklenen ve ardından doğrulama sürecini tamamlayan imzacıların taahhütleri ve taahhütlerdeki ilerlemeleri rapora dahil edilmiştir.

Şirketler, taahhüt ve taahhütlerdeki ilerleme sayfalarında sundukları bilgilerden kendileri sorumludur. Taahhütler ve taahhütlerdeki ilerleme raporları, İPG Yürütme Kurulu tarafından teknik uygunluk açısından doğrulama sürecinden geçmiş olmakla beraber herhangi bir denetleme veya bağımsız doğrulamaya tabii tutulmamıştır.

İPG, raporda şirketlerin taahhütlerini ve taahhütlerdeki ilerlemelerini İPGTool'da "olduğu gibi" sunar. Taahhütlerin ve taahhütlerdeki ilerlemenin kapsamı, miktarı, doğruluğu ve güvenilirliği imzacı şirketlerin inisiyatifindedir.

Raporda yer alan analizler, anlatımlar ve tüm görselleştirmeler (şirketlerin taahhütleri ve taahhütlerdeki ilerlemesi hariç) İPG tarafından hazırlanmıştır. Uygulama örneklerindeki içerikler imzacı şirketler tarafından paylaşılmıştır.

Şirket taahhütlerinde ve taahhütlerdeki ilerlemelerinde yer alan ve kapsam dışı olarak görülen bazı veriler veya ifadeler rapora dahil edilmemiş olabilir.

Taahhütlerin ve taahhütlerdeki ilerlemenin İPG Plastik Taahhütleri İlerleme Raporu II'ye aktarılmasında bir hata olduğunu düşünüyorsanız lütfen en kısa sürede ipg@plastikgirisimi.org adresinden irtibata geçiniz.

Uluslararası Ortak Vizyon

Plastiğin döngüsel ekonomi kapsamında asla atık haline gelmediği bir vizyonu destekliyoruz. Bu vizyonun, plastik kirliliğinin kök nedenine çok önemli ekonomik, çevresel ve sosyal faydalar sağlayan bir çözüm getirdiğini kabul ediyoruz. Bu vizyonu gerçekleştirmek için Ellen MacArthur Vakfı'nın önderliğinde hayata geçen Küresel Taahhüt imzacıları ve destekçileri tarafından ortaya konulan çabayı önemsiyor ve İPG aracılığıyla yaygınlaşmasına katkı sağlıyoruz. Özellikle plastik ambalaj için döngüsel ekonominin altı unsuru olduğunu kabul ediyoruz.

1

Problemlili veya gereksiz plastik ambalajların tasarım, inovasyon ve yeni teslimat modelleriyle ortadan kaldırılması önceliklidir.

a. Plastiğin çok faydası bulunmaktadır. Öte yandan döngüsel ekonomiyi sağlayabilmek için piyasadaki bazı problemlili ürünlerin ortadan kaldırılması gerekmektedir; bazı durumlarda hizmetten ödün vermeyerek plastik ambalajın tamamıyla ortadan kaldırılması da değerlendirilebilir.

2

Tek kullanımlık plastiklere ihtiyacı azaltmak için mümkün olan durumlarda yeniden kullanım modelleri devreye alınır.

a. Her ne kadar geri dönüşüm sistemlerini iyileştirmek hayati öneme sahipse de mevcut durumda karşı karşıya kaldığımız plastik kirliliği meselesini geri dönüşümle çözemeyiz.
b. Mümkün olan durumlarda tek kullanımlık plastik ambalajlara ihtiyacı azaltmak için yeniden kullanım iş modelleri değerlendirilmelidir.

3

Bütün plastik ambalajlar %100 tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir ya da kompostlanabilir.

a. Bu maddenin gerçekleştirilmesi için tasarımın, iş modelinde inovasyonun, malzemelerin, ambalaj tasarımının ve tekrar işleme teknolojilerinin bir kombinasyonuna ihtiyaç vardır.
b. Kompostlanabilir plastik ambalaj bütün sektörü kapsayan bir çözümden ziyade, spesifik ürün ve ihtiyaçlarda kullanılacak bir yöntemdir.

4

Bütün plastik ambalajlar etkin bir şekilde tekrar kullanılır, geri dönüştürülür ya da kompostlanır.

a. Hiçbir plastik doğada birikmemelidir. Düzenli depolama sahaları, yakma ve atıktan enerji sistemleri döngüsel ekonomi kavramıyla örtüşmeyen yaklaşımlardır.

b. Ambalaj satan ve/veya üreten şirketlerin ambalajlarının tasarım ve kullanımının ötesinde bir sorumlulukları bulunur. Ambalajların etkin bir şekilde toplanmasına, tekrar kullanılmasına, geri dönüştürülmesine ya da kompostlanmasına katkıda bulunmalıdırlar.

c. Hükümetler, etkin toplama altyapıları kurulmasında, kendi kendini döndürecek fonlama sistemlerinin oluşturulması konusunda ön ayak olmada ve mevzuatsal çerçeveyi hazırlamada son derece önemli rol oynarlar.

5

Plastiğin kullanımı, sınırlı kaynakların tüketiminden tamamıyla ayrıştırılmıştır.

a. Bu ayrıştırma en öncelikli olarak ham plastiğin kullanımının azaltılmasıyla olmalıdır (yeniden kullanım ve geri dönüşüm).
b. Geri dönüştürülmüş içeriğin kullanılması (yasal ve teknik olarak mümkün olan durumlarda) sınırlı kaynaklardan ayrışmak ve toplama ve geri dönüşüm sistemlerine talebi artırmak için çok önemlidir.
c. Zaman içinde kullanılmaya devam edilen ham plastiğin (halen varsa) çevre için daha faydalı olduğu kanıtlanmış alanlarda yenilenebilir ham maddeye ve sorumlu yönetilen kaynaklara geçmesi gerekir.
d. Zaman içinde plastiğin üretimi ve geri dönüştürülmesinde tamamıyla yenilenebilir enerji kullanılmalıdır.

6

Hiçbir plastik ambalajda tehlikeli kimyasallar bulunmaz ve süreçteki herkesin sağlığına, güvenliğine ve haklarına saygı duyulur.

a. Ambalajda, üretiminde ve geri dönüştürülmesinde tehlikeli kimyasalların kullanımı (henüz kullanımdan kaldırılmadıysa) ortadan kaldırılmalıdır.
b. Plastik değer zincirindeki bütün insanların sağlığına, güvenliğine ve haklarına saygı duyulması hayatidir. Kayıt dışı (atık toplama) sektörlerde çalışanların koşullarının iyileştirilmesi gerekir.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

İPG Plastik Taahhütleri İlerleme Raporu II

hakkında

Bu çalışma, UN Global Compact Türkiye, SKD Türkiye, TÜSİAD iş birliğiyle ve büyük bir paydaş grubuyla Kasım 2019'da hayata geçirilen İş Dünyası Plastik Girişimi (İPG) kapsamında, Uluslararası Ortak Vizyon ışığında, Türkiye'de plastik kirliliğinin azaltımı amacıyla verilen taahhütlerdeki ilerlemenin ve yeni imzacıların taahhütlerinin yer aldığı ikinci ilerleme raporudur.

Plastik Taahhütleri İlerleme Raporu II'de; "İlerleme Bulguları" başlığında ilerlemelerdeki genel ve detaylı bulgular ve analizleri; "Uygulama Örnekleri" başlığında şirketlerin taahhütlerini hayata geçirirken gerçekleştirdikleri uygulamaları, "Taahhütlerdeki İlerlemeler" başlığında 42* şirketin tekil ilerlemeleri, "Yeni Taahhütler" başlığında ilk kez taahhüt veren 3 şirketin tekil taahhütleri ve son olarak "Teknik Terimler" başlığında şirketlerin plastik ambalaj üretimi için kullanılan malzemelere bakışını, plastiği ve ilgili süreçleri tanımlamak için kullanılan terminolojiyi siz değerli okuyuculara sunuyoruz.

İmzacıların taahhütlerindeki ilerlemeleri ve ilk defa verdikleri taahhütleri www.plastikgirisimi.org üstünde "İlerlemesini raporlayanlar" ve "Yeni Taahhütler" sekmesinde indirilebilir formatta kamuya açık bulunuyor. Bilgileri bu şekilde erişilebilir hale getirerek, imzacıların ilerlemesi, yeni verilen taahhütler ve raporlama süreci hakkında şeffaflığı en üst düzeye çıkarmayı amaçlıyoruz.

* Dow Türkiye ve WPP'nin İPG imzacılığından ayrılmasıyla ilerlemesini raporlayan şirket sayısı 42 oldu.

İPG taahhütlerinde ilerlemesini raporlayan, ilk kez taahhüt veren ve imzacı şirketler

Ambalajlı tüketim malları şirketleri	Perakende, hizmet, gıda şirketleri	Holdingleler	Ambalaj üreticileri	Ham madde üreticileri	Dayanıklı tüketim malları üreticileri
Abdi İbrahim	Allianz Türkiye	Anadolu Grubu	Elif Plastik	Innovaplast	Arçelik
Anadolu Efes	AXA Sigorta	Akkök Holding		Kimpur	Vestel Beyaz Eşya
Coca Cola İçecek	Borusan Lojistik	Borusan Holding		Sunar NP	Vestel Elektronik
Danone Waters	Boyner Grup	Eczacıbaşı Topluluğu			
Koroplast	Deloitte Türkiye	Kibar Holding			
Nestle	Divan Turizm	Koç Holding			
Organik Kimya	İC İçtaş	Sabancı Topluluğu			
P&G	ICA*	Yaşar Holding			
Sapro	LAV	Yıldız Holding			
Sütaş	Migros	Zorlu Holding			
Unilever	Siemens	Limak Holding			
Pepsico	Garanti BBVA				
Philip Morris International	TSKB				
	Yorglass				
	TREDAS				
	Treysan				

- Uluslararası Ortak Vizyon sektörel asgari gerekliliklerini sağlayacak şekilde **ilerlemesini raporlayan şirketler**
- Uluslararası Ortak Vizyon sektörel asgari gerekliliklerini sağlayacak şekilde **yeni taahhüt veren şirketler**
- Uluslararası Ortak Vizyon'u destekleyerek İPG **imzacısı olan şirketler**

*ICA Yavuz Sultan Selim Köprüsü ve Kuzey Çevre Otoyolu İşletmesi

Taahhüt ver

İPG kapsamında ilk defa taahhüt veren şirketlerin süreci

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01**Tespit et**

Uluslararası Ortak Vizyon'a göre sektörünüzü seçin ve sektörel asgari gereklilikleri gözden geçirerek hazırlıklara başlayın.

02**Analiz et**

Tek kullanımlık, problemlili ve gereksiz plastiklerin kullanımını tamamen veya kademeli olarak durdurmak için planlama yapın. Kullanılan ürün/ambalaj ve/veya bileşenlerinde tek kullanımlık, problemlili ve gereksiz plastik olup olmadığını İPGTool yardımıyla analiz ederek önceliklendirin.

03**Hesap et**

"Üretim" ve "Üretim dışı" alanlarda plastik ayak izinizi hesaplayın. Ham madde tedarik sürecinden başlayarak ürettiğiniz veya kullandığınız plastik miktarını, türünü, oluşan atık miktarını, geri dönüştürülmüş içerik ve biyo-materyal kullanımını ve geri dönüşüm oranlarını İPGTool yardımıyla analiz edin.

05**Paylaş**

İPG Yürütme Kurulu'yla bir araya gelerek taahhütlerinizin teknik uygunluğunu doğrulayın. Varsa, gerekli düzenlemeleri yaparak şeffaflık ilkesi çerçevesinde taahhütlerinizi kamuoyuyla paylaşılacak son haline getirin.

04**Taahhüt ver**

İPGTool yardımıyla yaptığınız analizlerle şirketinize dair topladığınız veriler ışığında plastik ayak izinizi azaltmak amacıyla yol haritası oluşturun. Sektörel asgari gereklilikleri sağlayacak şekilde taahhütlerinizi hazırlayın ve İPGTool üzerinden taahhütlerinizi verin.

06

Başla

Taahhütlerinizdeki hedeflere ulaşmak için planlama yapın. Proje ekibinizi belirleyin ve alınacak aksiyonlar konusunda ekibi görevlendirin. Mevcut değer zincirinizi gözden geçirerek taahhütlerin uygulama alanlarını tespit edin. Tedarikçilerinizle muhtemel satın alma değişiklikleri için irtibata geçin.

07

Uygula

Yapılan hazırlıkları üst yönetimin onayına sunun. Taahhütler kapsamındaki aksiyonlar için pilot uygulama çalışmalarına başlayın. Pilot uygulamaların takibini yapın, geri bildirimler isteyin. Çalışmanın etkinliğini kontrol edin. Pilot uygulama sonuçlarını değerlendirin. Tespit edilenler doğrultusunda gerekliyse projenizde değişiklik yapın.

08

Geliştir

Pilot projenizi ölçeklendirmek üzere paydaşlarınızla görüşün. Plastikte döngüsellığı sağlamanın sürekli bir iyileştirme ve gelişim süreci olduğunu göz önünde bulundurarak çalışmalarınızdaki gelişime açık alanları tespit edin.

09

Raporla

Taahhütler kapsamında belirlediğiniz plastik azaltım ve kullanım önleme hedeflerine ulaşmak için ilgili raporlama dönemi içerisinde gerçekleştirdiğiniz çalışmaları sayısal verileri de içerecek şekilde İPGTool üstünden raporlayın.

Plastik Taahhütleri İlerleme Raporu

bulguları

Bu bölümde, raporlama döneminde kaydedilen ilerlemeler her bir temel bulgu üzerinde ayrı ayrı vurgulanarak okuyuculara genel bir bakış sunuluyor.

01 İPG imzacısı şirketler, 2023 yılı sonuna kadar, plastik kullanımının ve kirliliğinin azaltımına yönelik verdikleri çeşitli taahhütlerinde önemli ilerlemeler kaydettiler. Şirketler İPG imzacısı olarak, Türkiye’de dögüsel ekonomiye geçişi destekliyor ve ortak bir vizyon doğrultusunda ilerlemeye devam ediyorlar.

İPG kapsamında taahhüt veren şirketler, işlenmemiş plastik kullanımını çeşitli uygulamalarla azaltmaya devam ediyorlar.

- İPG taahhütleri kapsamında 42 şirket, plastik kullanımını ve kirliliğini azaltma taahhütlerini yerine getirmek amacıyla 2023 yılı sonuna kadar verdikleri taahhütlerin ikinci raporlama döneminde, toplam 29.980 ton azaltım gerçekleştirdi. Taahhütlerin verildiği ilk dönem olan Mart 2021’den bu yana İPG taahhütleri kapsamında şirketler, çeşitli uygulamalarla toplam 47.656 ton tek kullanımlık, problemlı ve gereksız plastik kullanımının önüne geçtiler.
- Gerçekleştirilen ilerlemeye sektörel olarak bakıldığında; perakende, hizmet ve gıda sektöründe 14, ambalajlı tüketim malları sektöründe 11, holding kategorisinde 10 ve dayanıklı tüketim malları sektöründe 3 şirket, ham madde üreticileri sektöründe 3 şirket ve ambalaj üreticileri sektöründe 1 şirket ilerlemelerini raporladılar.
- İlerlemelere göre toplam 29.980 ton olan ilerlemenin %75,8’ini dayanıklı tüketim malları sektörü gerçekleştirdi. Ambalajlı tüketim malları sektörü ilerlemenin %17,7’sini, holdingler %3,8’ini, perakende, hizmet ve gıda sektörü %2,1’ini, ham madde üreticileri ise %0,6’sını gerçekleştirdi.

İPG taahhütlerindeki ilerlemeler, geçtiğimiz raporlama döneminde olduğu gibi bu dönemde de tek kullanımlık, problemlı ve gereksız plastiklerin azaltılması yönünde yoğunlaşıyor.

- Şirketler, taahhütlerindeki ilerlemeleri en çok tek kullanımlık, problemlı ve gereksız plastik ambalajların ortadan kaldırılması amacıyla ambalaj türlerinde ve/veya boyutlarında değişiklik yapma, ambalaj ebatlarını optimize etme, ambalaj içeriğini değiştirme ve geri dönüştürülebilir ürünlerin kullanımına geçiş yapma veya satın alınan ambalaj çeşitliliği ile miktarında azaltma yoluyla gerçekleştirdi.
- Şirketler, tek kullanımlık, problemlı ve gereksız plastik ambalajlarda PET, PP, HDPE, PVC, PS gibi spesifik plastik türlerine yönelik azaltım yaparak ilerleme kaydettiler. En çok azaltım diğer-katı türünde, ikinci sırada ise PET şişe-içecek türlerinde gerçekleşti.
- Şirketler, İPG taahhütleri kapsamında hedeflenen plastik kullanımının önlenmesi ve plastik atık miktarının azaltılmasına yönelik çalışmalar yapıyor ancak şirketlerden bu tür plastiklerin üretimde kullanımını durdurması veya azaltması için daha somut faaliyetler gerçekleştirmeleri bekleniyor.
- İPG kapsamındaki taahhütlerinde ilerlemelerini raporlayan imzacı şirketlerin plastik atık oluşumunu en aza indirme, tasarıma odaklanma, yeniden kullanma ve geri dönüşümü teşvik etme konusundaki niyetleri, bu yönde yürütülen çalışmaların yaygınlaşmasına ve önemli bir dönüşüme katkı sağlıyor.

İmzacılar, gereksız plastik kullanımının önlenmesine yönelik tüketici ve çalışan bilincini artırmaya yönelik faaliyetlerine devam ediyorlar.

- Şirketler plastik tüketimini azaltmak adına; çalışanlara yönelik yaptıkları farkındalık eğitimleri, şirket içi bültenler ve erişilebilir eğitim platformları aracılığıyla çalışanların bu konuda bilinçlenmesini teşvik etmeye devam etti.
- Çalışanlara, problemlı ve gereksız plastiklerin çevreye olan zararları konusunda sıfır atık eğitimleri verilerek hem iş hem de sosyal yaşamda plastik atık azaltımı için farkındalık çalışmaları yürütüldü.
- Aynı zamanda, sosyal medya aracılığıyla toplumu ve tüketicileri plastik atıklar konusunda bilinçlendirmeyi hedefleyen şirketler, çalışanlara özel yeniden kullanılabilir ürünler tedarik ederek tek kullanımlık, problemlı ve gereksız plastik kullanımını azaltmaya yönelik çabalarını sürdürdüler.
- Şirketler, plastik kullanımını azaltmak amacıyla, biyobazlı, biyobozunur veya geri dönüştürülmüş malzemelere geçiş desteklemek için girişimcilik ekosistemleri, tedarikçiler ve üniversiteler ile Ar-Ge çalışmaları gerçekleştirdiler.
- Tüketici bilincini artırmak amacıyla ambalajların üzerine ilgili yönetmeliklere uygun işaretlemeler yapıldı; ayrıca iç iletişim ve sosyal medya hesapları aracılığıyla bilincin daha da artırılması için paylaşımlar gerçekleştirildi.

İş Dünyası Plastik Girişimi bu bölümde raporun üç temel bulgusunun her birine odaklanarak raporlama döneminde görülen ilerlemeler hakkında bir bakış sunuyor.

02 Ambalaj malzemelerinin değeri, tüketici sonrasındaki aşamalar tarafından belirlenir ve ambalajın tüketim sonrası değeri, yeniden kullanılabilirlik veya geri dönüştürülebilirlik potansiyeline bağlıdır.

Ambalaj malzemelerinin değeri, tüketici sonrası aşama tarafından belirlenir ve ambalajın tüketim sonrası değeri, yeniden kullanılabilirlik veya geri dönüştürülebilirlik potansiyeline bağlıdır.

- İlerlemesini raporlayan 42 şirketin 19'u ambalaj/ ambalaj bileşenlerinin %100'ünün yeniden kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olması yönünde ilerlediklerini belirttiler. Perakende, hizmet ve gıda, ambalajlı tüketim malları, ambalaj üreticileri sektörleri ve holdingler kategorisindeki şirketler bu alanda faaliyetler gerçekleştirdi.
- İPG kapsamında bu konuda verilen taahhütleri gerçekleştirmek için bazı şirketler, ürünlerin ve ürün bileşenlerinin geri dönüştürülebilirlik oranını artırdı ve %100 geri dönüştürülebilir içerik kullanmaya başladılar. Ambalajların ve ambalaj bileşenlerinin geri dönüştürülebilirlik oranları en düşük %23,6 ve en yüksek %100 olarak değişen seviyelerde raporlandı.
- Şirketler, plastik atıkların etkili bir şekilde geri dönüştürülmesini teşvik etmek amacıyla depozito iade makineleri kurmaya başladılar. Bu sayede, tüketicileri plastik içecek ambalajlarını bu makineler aracılığıyla geri dönüşüme yönlendirmeye teşvik ettiler. Ancak, bu sistemler ilgili sektörlerin tamamı tarafından benimsendiğinde, plastik atıkların etkili bir şekilde toplanması ve geri dönüştürülmesine katkı sağlayacaktır.
- Ambalaj değer zincirindeki farklı sektörlerden tüm aktörlerin ham madde tedarikinden kullanım sonrasına kadar dögüsel tasarım stratejilerine odaklanarak ambalajın geri dönüştürülebilirliğini artırmak için daha fazla çalışma yapılması, ilerlemelerde tespit edilen gelişime açık bir alandır.

Yeniden kullanım modellerine yönelik yatırımların artırılması ve iş modeli değişikliklerinin daha fazla benimsenmesi, plastik değer zincirinde dögüselliliği sağlamak için kritik bir adımdır.

- Yerinde dolun iş modeli, şirketler arasında en yaygın olarak benimsenen yeniden kullanım modeli olurken; evde dolun, evden alım ve yerine teslim iş modellerinin uygulamadaki zorlukları nedeniyle daha az tercih edildiği tespit edildi. Bu uygulamalar, özellikle perakende, hizmet ve gıda sektörleri ile ambalajlı tüketim malları sektörü tarafından hayata geçirildi.
- Bununla birlikte, geri dönüştürülebilir veya geri dönüştürülmüş malzemeden üretilmiş yeniden kullanılabilir kasaların kullanımı, yeniden kullanım başlığında en çok tercih edilen uygulama oldu.
- Geçen yıl, şirketlerin sadece %24'ü yeniden kullanım iş modeline geçtiğini raporlamıştı. Bu oran, geçen yıla göre 2 puanlık artışla bu yıl %26'ya yükseldi.
- Şirketlerin plastik kirliliğini azaltma çabalarını desteklemek için, yeniden kullanılabilir ve dayanıklı çözümlere odaklanmaları kritiktir. Plastiklerin dögüselliliği, ürün tasarım süreçlerinde tüm plastiklerin mümkünse yeniden kullanılmasına veya geri dönüştürülmesine imkan tanıyan yenilikçi ürün ve sistem tasarımlarıyla gerçekleşecektir. Şirketlerin, yeniden kullanım iş modellerini ve yeni teslimat yöntemlerini geniş ölçekte benimsemesi, bu değişime hızlı ve etkili bir şekilde adapte olmalarına katkı sağlayacaktır.

Plastik değer zincirinin farklı aşamalarında getirilen çözümler işlenmemiş plastiklerin kullanımını azaltıyor.

- Taahhütlerdeki ilerlemelerde işlenmemiş plastik kullanımının azaltılması ve önlenmesi miktar olarak, bu yıl da en fazla geri dönüştürülmüş içerik kullanımıyla gerçekleştiği raporlandı.
- Ürün ve ambalaj tasarımı değişikliği, Ar-Ge çalışmaları, kullanılan ham maddenin değişikliği gibi faaliyetlerle dayanıklı tüketim malları sektörü bu alanda en çok ilerlemeyi kaydetti. Sektörde faaliyet gösteren şirketler, ikinci ilerleme döneminde 25.236 ton azaltım taahhüdünün 22.710 tonunu gerçekleştirdi.
- Gerçekleştirilen Ar-Ge çalışmaları sonucunda ürünlerinde atık balık ağları, atık yumurta kabukları gibi çeşitli kaynaklardan elde edilen farklı ham maddeleri kullanarak işlenmemiş plastik kullanımının önüne geçen imzacılar oldu.
- Ayrıca, perakende, hizmet, gıda sektöründeki ve holding kategorisindeki şirketler de bu konuda ilerleme gösterdiler.
- Şirketlerin piyasaya sürdükleri ürünlerdeki geri dönüştürülmüş içerik kullanımı en düşük %8 ve en yüksek %100 olacak şekilde değişiklik gösterdi.
- İşlenmemiş plastik kullanımını azaltma çabaları sadece geri dönüştürülebilir ve geri dönüştürülmüş içerik kullanımıyla sınırlı kalmayıp, aynı zamanda atık oluşumunun kaynağında engellenmesi ve tek kullanımlık plastik ihtiyacının azaltılması gibi önemli katkılarda bulunarak plastikte dögüselliliğe geçiş için kritik bir rol oynuyor.

İş Dünyası Plastik Girişimi bu bölümde raporun üç temel bulgusunun her birine odaklanarak raporlama döneminde görülen ilerlemeler hakkında bir bakış sunuyor.

03 Plastik değer zinciri boyunca kilit aktörlerin iş birliği döngüsel ekonomiye geçişin hızlanmasına ve yayılmasına katkı sağlar.

Ambalaj ve ambalaj dışı plastik uygulamalarında yeniden kullanımı, geri dönüştürülebilirliği ve geri dönüştürülmüş içerik kullanımını artırmak için daha fazla çaba gerekiyor.

- İPG kapsamında verilen taahhütlerdeki ilerlemelere göre, şirketler yeniden kullanım, geri dönüşüm ve/veya geri dönüştürülmüş içerik kullanımından ziyade tek kullanımlık, problemlili ve gereksiz plastik kullanımının azaltımına konusuna yoğunlaştılar. Ancak, plastikler için döngüsellik sağlama bu ürünlerin kullanımının azaltılmasının yanı sıra yeni üretilen ürün ve ambalajlarda mümkün olduğunca yenilenebilir ham maddelerin veya geri dönüştürülmüş içeriklerin tercih edilmesi, ürün tasarımlarının kullanım ömrünü en üst düzeye çıkaracak şekilde yapılması, atıkların etkili toplanması ve geri dönüşümünün sağlanması ile mümkündür. Bununla beraber, uygun olduğu durumlarda yeniden kullanım modellerine geçiş için atılan somut adımların farklı sektörler ve geniş ölçeklere yayılması önemlidir.
- Döngüsel iş modellerinin benimsenmesinde ve plastik atık ayrıştırma önemli rol oynayan tüketiciler için yapılan farkındalık kampanyaları, sürdürülebilir ve alternatif ürünler hakkında bilgilendirmeler, depozito iade programları ve yeniden kullanım modelleri aracılığıyla tüketiciler ile etkileşim kurularak sürece katılım teşvik çalışmalarının geniş ölçüde yaygınlaştırılması çok kritiktir.

Döngüsel tasarım stratejilerini kullanarak ambalajları yeniden tasarlamak ürünlerdeki değer yıkımını azaltır.

- Plastik değer zincirinin detaylı bir şekilde ele alındığı sistemli bir değişim için farklı aşamalarda çeşitli uygulamalara ve döngüsel tasarım yaklaşımına ihtiyaç vardır.
- Döngüsel ekonomiye geçişin odak noktasında olan tasarım, ambalajın verimli ve uzun kullanım ömrüne sahip olmasını sağlamak ve değerini artırmakla kalmaz, aynı zamanda müşteri ihtiyaçlarına göre bazen kullanım ömrü kısa olan ambalajlara farklı döngüsel tasarım stratejileriyle uygun çözümler sunulabilir. Bu, yalnızca tek kullanımlık ambalajların azaltılmasına değil, aynı zamanda yenilikçi çözümlerle pazarda yeni iş fırsatları yakalamaya ve rekabet avantajı elde etmeye olanak tanır.
- Plastik ambalajda döngüsellik, değer zincirinde fırsatların tespit edilmesiyle başlayacak, mevcut ambalajların yeniden tasarımı, yenilikçi yaklaşımla yeni ambalaj çözümlerine yönelim, ambalajın üretilme, kullanıma, toplanma ve yeniden işlenerek yeni ambalaj ve ürünlere dönüştürülme aşamalarında yapılacak temel değişikliklerle tamamlanacak ve değer zincirindeki tüm kilit paydaşların katılımıyla hayata geçerken pazarda birçok ekonomik fırsatı yakalamayı sağlayacaktır.

Plastik kirliliği sorununu çözmek için, plastik değer zincirinde yer alan tüm paydaşların iş birliğinin güçlendirilmesi büyük önem taşıyor.

- Plastik değer zincirinde döngüsellik geçiş için gerçekleştirilecek faaliyetler, plastik üreticilerinden geri dönüşümcülere kadar değer zincirinin her aşamasında yer alan kilit aktörler arasındaki artan iş birliği ile mümkün olacaktır.
- Ortak öğrenme, kaynak paylaşımı, finans kaynakları bulma ve ortak ürün geliştirme gibi alanlarda yapılan iş birliği, şirketler arasındaki ortak hedeflere ulaşmak için stratejik etkileşimi artırırken aynı zamanda plastik değer zincirinde döngüsellik geçiş maliyetlerini düşürüp riskleri azaltma potansiyeline katkıda bulunur. Aynı zamanda, müşteri ihtiyaçlarına odaklanarak yeni ürünler, birlikte döngüsel hizmetler ve iş modelleri yaratmak, inovatif çözümler geliştirilmesine katkıda bulunurken rekabet avantajını artırabilir.
- İPG olarak, plastiklerin döngüsellikini destekleyen inovatif çözümlerle plastikleri uzun süre kullanımda tutabilen, riskleri azaltan ve değer zinciri boyunca yeni iş fırsatları oluşturabilecek iş birliklerinin artmasını önemsiyoruz.
- İş dünyasını, yerel yönetimleri, kamu iştiraklerini, yatırımcıları, STK'ları, akademiye ve vatandaşları döngüsel ve iklim nötr bir plastik ekonomisine geçiş yapılması için iş birliğine davet ediyoruz.

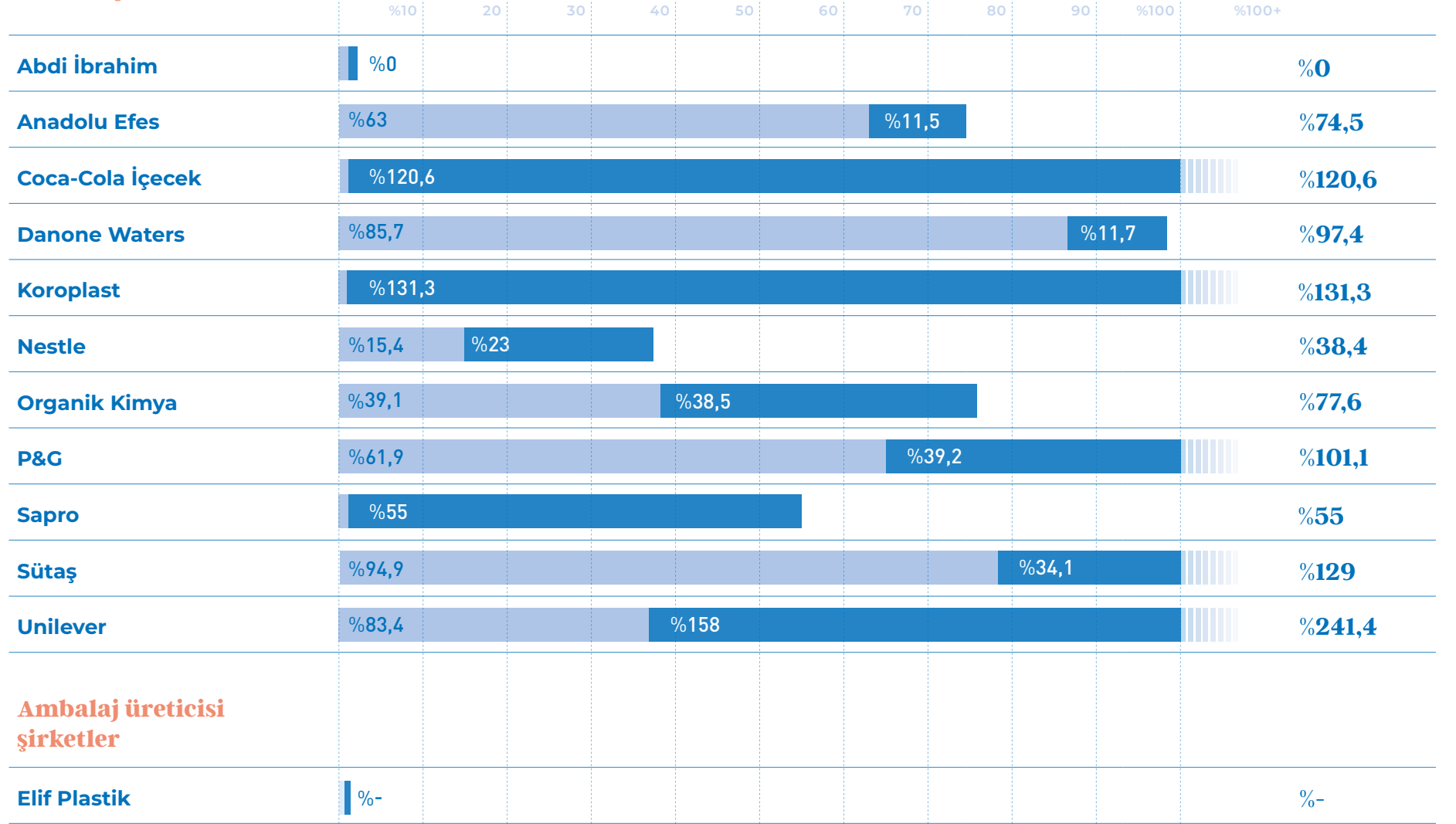
Taahhütlerdeki ilerlemeye genel bakış

Ambalajlı tüketim malları şirketleri

Azaltım Miktarı (%)

2022

2023

* Hesaplamaalarda kùsuratlar bulunduğundan 2022 ve 2023 toplamı farklılık gösterebilir. Gösterimler bir haneli olacak şekilde yuvarlanarak yapılmıştır.

Taahhütlerdeki ilerlemeye genel bakış

Dayanıklı tüketim malları şirketleri

Azaltım Miktarı (%)

2022

2023

%10 20 30 40 50 60 70 80 90 %100 %100+

Arçelik

%50,2

%91,6

%141,8

Vestel Elektronik

%43

%72,7

%115,7

Vestel Beyaz Eşya

%29,1

%93

%122,1

Ham madde üreticisi şirketler

İnnovaplast

%--

%--

Kimpur

%--

%--

Sunar NP

%--

%--

* Ham madde üreticileri ve ambalaj üreticileri taahhütleri sektörel olarak plastik azaltım ve kullanım önleme miktarından öte, ambalajda geri dönüştürülmüş ve sorumlu kaynaklardan üretilmiş içerik kullanımı üzerine olduğu için, plastik azaltım ve kullanımını önleme yönünde miktarsal bir taahhütte bulunmadığından yüzdesel ilerlemeleri mevcut değildir.

** Hesaplamalarda küsuratlar bulunduğundan 2022 ve 2023 toplamı farklılık gösterebilir. Gösterimler bir haneli olacak şekilde yuvarlanarak yapılmıştır.

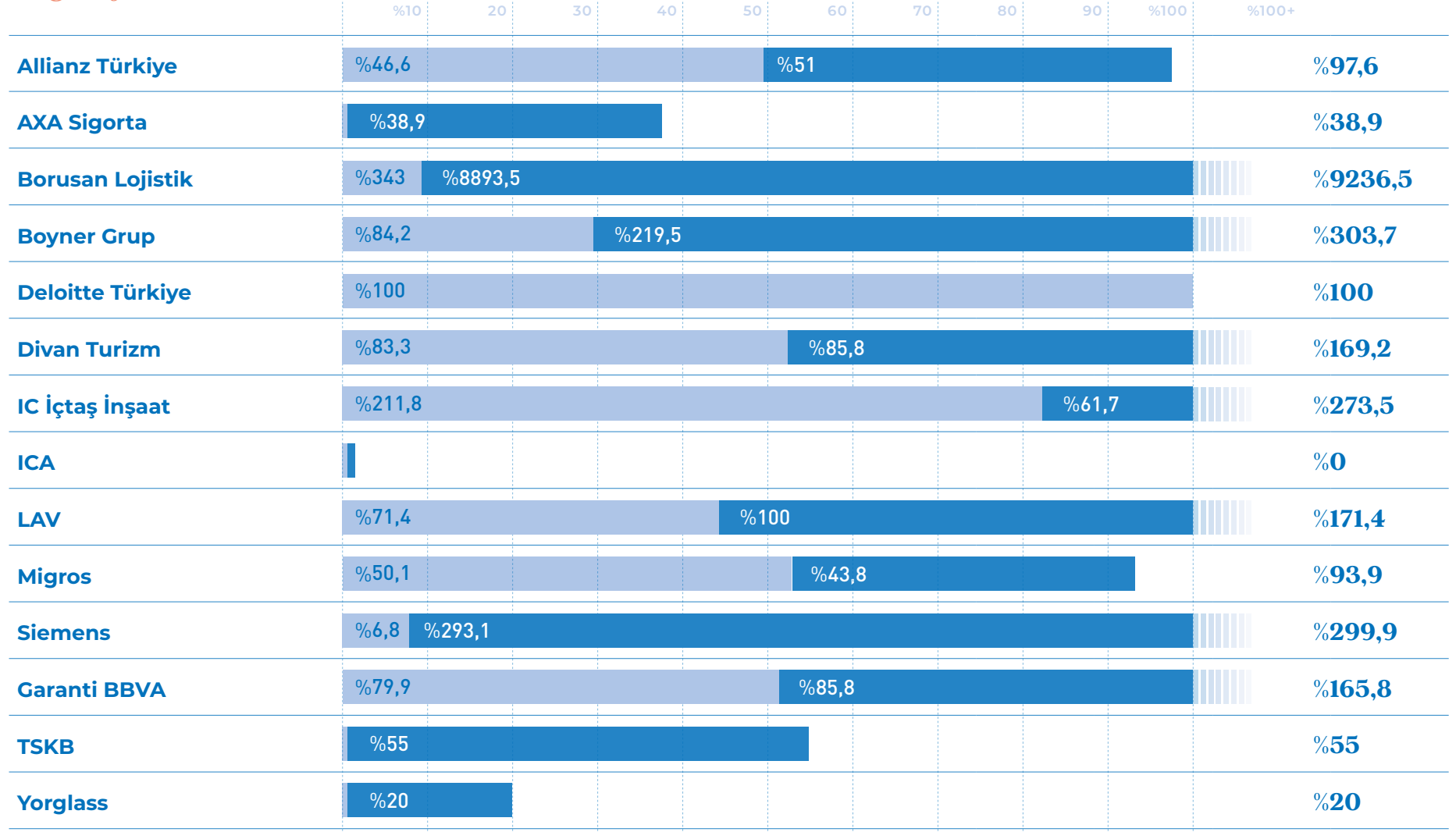
Taahhütlerdeki ilerlemeye genel bakış

Perakende, hizmet ve gıda şirketleri

Azaltım Miktarı (%)

2022

2023

* Hesaplamaalarda kùsuratlar bulunduğundan 2022 ve 2023 toplamı farklılık gösterebilir. Gösterimler bir haneli olacak şekilde yuvarlanarak yapılmıştır.

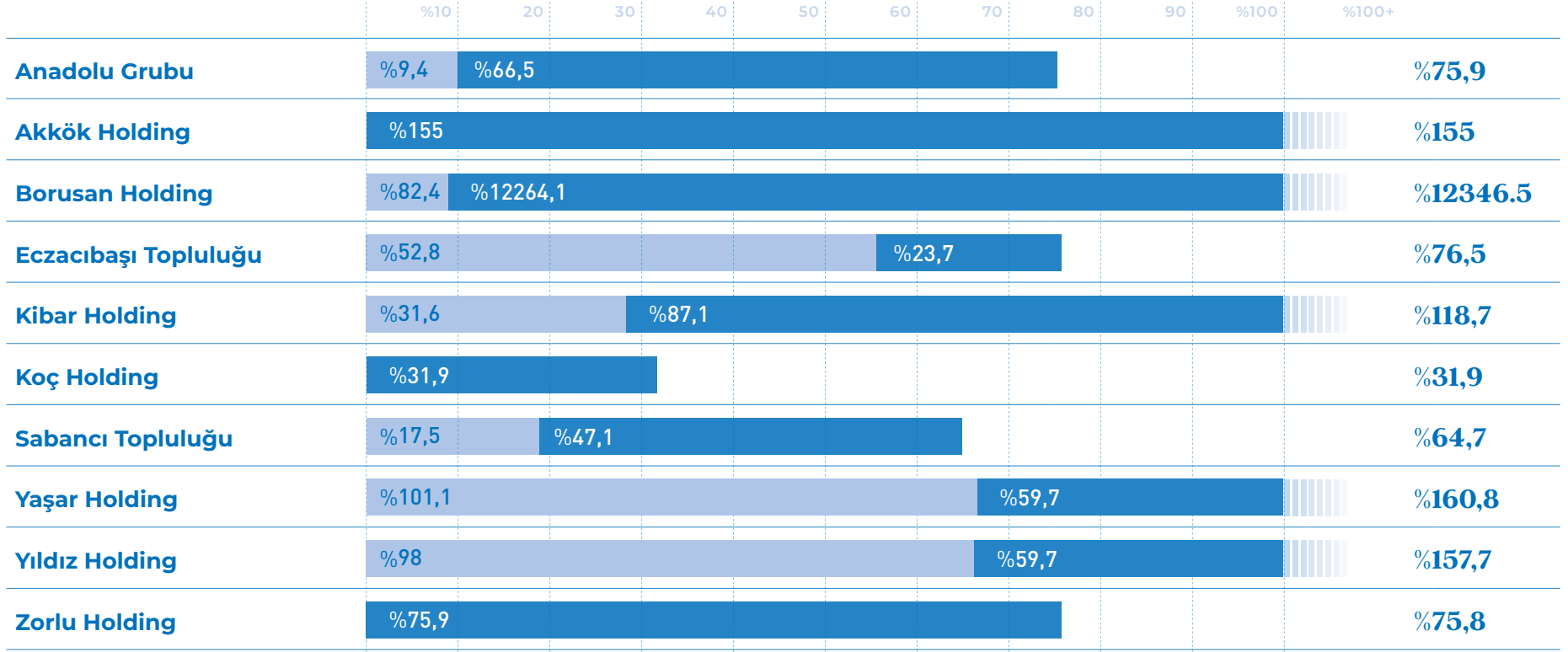
Taahhütlerdeki ilerlemeye genel bakış

Holdingleler

Azaltım Miktarı (%)

2022

2023

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

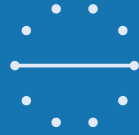
Teknik terimler

Plastik
Taahhütleri
İlerleme
Raporu
detay

bulguları

Azaltım

Yeniden
kullanım

Geri
dönüşüm

Geri
dönüştürülmüş
ve yenilenebilir

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulguları

Uygulama
örnekleri

Taahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

< 32 >

Azaltım

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Problemlili veya gereksiz plastik ambalajların kullanımını durdurmak için tasarıma, inovasyona ve yeni teslimat iş modellerine öncelik verilmeli. Plastik ambalajların dögüsel hale getirilmesi için bazı durumlarda hizmetten ödün vermeyerek plastik ambalajın tamamıyla ortadan kaldırılması değerlendirilebilirken, bazı durumlarda plastik ambalajların yalnızca kullanımda olan problemlili kısımlarının ortadan kaldırılması gerekir. Azaltım, sadece plastik pipetler, poşetler vb. ürünlerin kullanımının ortadan kaldırılmasından öte, şirketlerin bu alandaki fırsatları yakalayıp yenilikçi çözümlere yönelmesiyle sağlanır.

- Dögüsel tasarım stratejilerinin uygulanması ambalajın dögüsel olmasını sağlar.
- Azaltım için; ambalajın sadeleştirilmesi, optimize edilmesi, kullanımının durdurulması, kullanımından kaçınılması ve etkili bir şekilde kullanılması gibi uygulamalar gerekir.
- Genellikle çok düşük bir ekonomik değere sahip olan, çevreye atılan, uygulama ve ölçekte geri dönüştürülemeyen tek kullanımlık, problemlili ve gereksiz plastik ambalajların ortadan kaldırılması; kaynak kullanımını ve atık toplama sistemlerine olan yükü azaltarak ambalajın olumsuz maliyet yaratmasını engeller.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Faaliyetler

Satın alınan ambalaj türünde ve/veya boyutunda değişim ve miktarında azaltım, ambalaj ebat optimizasyonu, ambalaj içeriğinde değişim ve geri dönüştürülebilir ürünlerin kullanımına geçiş şirketlerin tek kullanımlık, problemlı ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak amacıyla gerçekleştirilen faaliyetler oldu.

Elenecek ilk 10

“Elenecek ilk 10” listesinde belirtilen bir veya birkaç ürünün satın alınması veya kullanımının durdurulması konusunda önemli bir ilerleme kaydedilmedi.

Somut adımlar

İPG taahhütleri kapsamında ilerlemesini raporlayan şirketlerin çoğu; tek kullanımlık, problemlı ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için somut adımlar attı.

Azaltım

Tek kullanımlık, problemlı ve gereksiz plastik ambalajlarda PET, PP, HDPE, PS gibi spesifik plastik türlerine göre azaltım sağlandı.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

31 Mart 2021'den bu yana İPG'ye taahhüt veren 42 şirketin 9'u ilk, 31'i ikinci kez ilerleme raporlarını paylaştı. Şirketler, bu yıl da İPG taahhütleri kapsamında ilerleme raporlarında, özellikle azaltım başlığı altında, tek kullanımlık, problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak amacıyla gerçekleştirdikleri çeşitli faaliyetlerle dikkat çektiler.

Azaltım başlığında toplam 42 şirketten 32'si tek kullanımlık ürün kullanımının azaltılması, ambalaj boyutlarının optimize edilmesi, ambalaj malzemesinin değiştirilmesi ve satın alınan ambalajların boyutlarının değiştirilmesi gibi farklı faaliyetlerle plastik azaltımı gerçekleştirdi. Şirketler, özellikle ofislerde ve yemekhanelerde, tek kullanımlık plastik çatal, bıçak, kaşık, pipet, bardak gibi ürünleri porselen gibi yeniden kullanılabilir alternatiflerle değiştirerek plastik azaltımı sağladı. Ayrıca, ofislerde yaygın olarak kullanılan poşet, kargo poşeti gibi ürünlerde geri dönüştürülebilir veya yeniden kullanılabilir alternatiflere yönelerek plastik azaltımı hedefledi. Damacana/su arıtma cihazı kullanımının yaygınlaştırılması, çalışanlara bez çanta, su matarası gibi tekrar kullanılabilir ürünler sağlanması, bu sene de geçen sene olduğu gibi azaltım faaliyetlerinin önemli bir kısmını oluşturdu.

Şekil 1

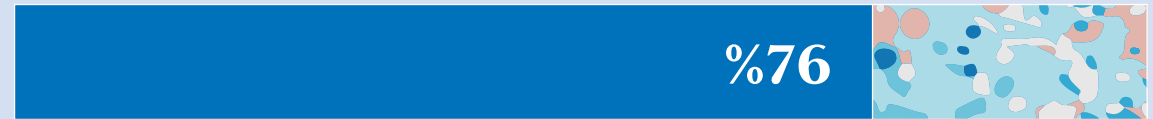
Azaltım için değerlendirmeye alınan şirketlerin sektörel dağılımı

Değerlendirmeye alınan 32 şirketin 11 tanesi perakende, hizmet ve gıda sektöründe, 10 tanesi holding kategorisinde, 10 tanesi ise ambalajlı tüketim malları sektöründe faaliyet gösteriyor.

32 şirket, azaltım için çeşitli faaliyetler gerçekleştirdi.

Şekil 2

Ürettikleri ve kullandıkları tek kullanımlık malzemeleri alternatif ve yenilikçi ürünlerle ikame eden şirketlerin toplam ilerlemesini raporlayan şirketlere oranı

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

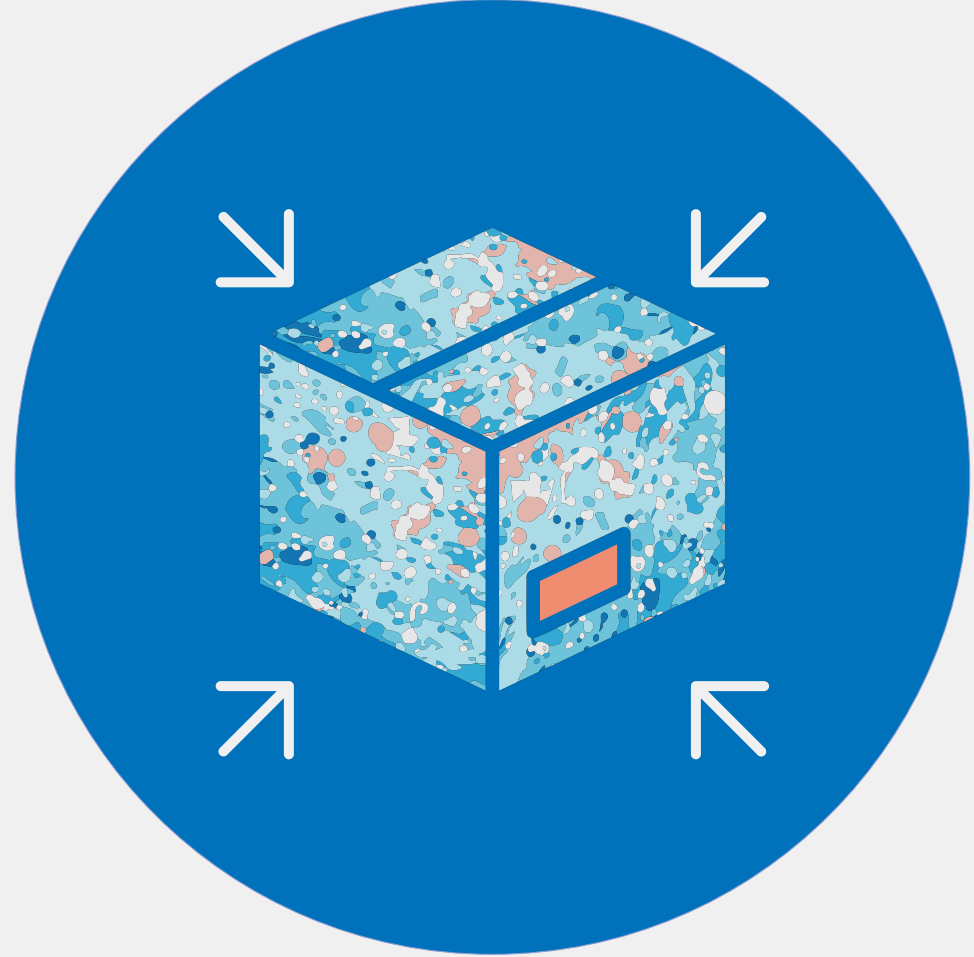
Yeni taahhütler

Teknik terimler

Tek kullanımlık ürün azaltımının ardından, şirketler arasında en fazla gerçekleştirilen faaliyet, ambalaj ebat optimizasyonu oldu. Şirketler, ürettikleri çeşitli ürünler için farklı tasarımlar kullanarak ambalaj boyutlarını optimize ederek plastik kullanımını azalttılar.

Ürün kalitesini veya miktarını etkilemeden gerçekleştirilen ambalaj optimizasyonlarıyla şirketler; maliyet tasarrufu, çevresel sürdürülebilirliği artırma ve marka imajını güçlendirme vb. konularda avantajlar elde etti.

Bazı şirketler özellikle tek kullanımlık poşet gibi ürünlerde geri dönüştürülebilir olan ürünlere yönelirken, bazı şirketler de biyobozunur malzemeden üretilen ürünleri tercih etti. Bunun yanı sıra, malzeme içeriği değişiklikleriyle azaltım gerçekleştiren şirketler de oldu; örneğin PVC'den PET kullanımına geçişin yaygınlaştığı gözlemlendi. İlerlemesini raporlayan şirketler, azaltım çabalarını desteklemek için çeşitli Ar-Ge çalışmaları yürüttüklerini belirttiler. Azaltım için geliştirilen çeşitli yazılımlar sayesinde, ambalaj içeriği veya boyutlarında gerçekleştirilecek optimizasyon çalışmalarının pratik uygulama aşamasına geçilebileceği belirlendi.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Tek kullanımlık, problemli ve gereksiz plastik ambalajlarda spesifik plastik türlerine göre 3.423 ton miktarında azaltım sağlandı.

Tek kullanımlık, problemli ve gereksiz plastik ambalajların azaltımı sırasıyla diğer-katı (Portföyünüzde olan diğer katı türler) (1.122 ton), PET şişe-içecek (706 ton) ve PP diğer-katı (645 ton) kategorilerinde gerçekleşti.

Geçen yıl en fazla azaltım miktarı PET şişe-içecek kategorisinde gerçekleşirken, bu yıl diğer-katı kategorisinde daha fazla bir azaltım gerçekleştirildiği belirlendi.

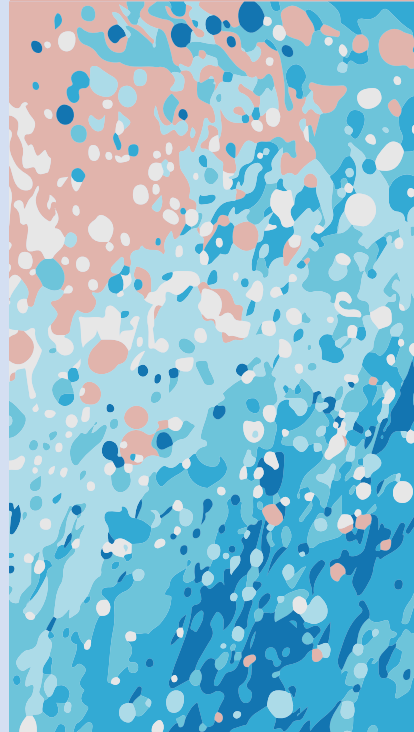
Şekil 3

Tek kullanımlık, problemli ve gereksiz plastik ambalajların azaltımı sırasıyla en çok diğer-katı, PET şişe-içecek, PP diğer-katı kategorilerinde gerçekleşti

1.122 ton

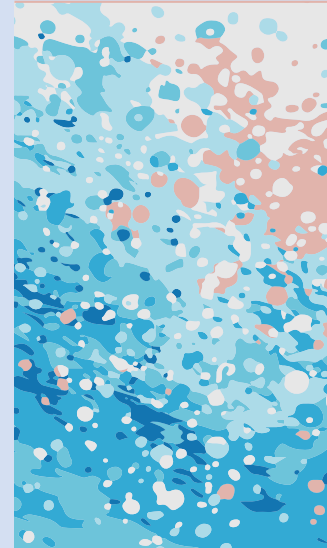
Diğer-katı

(Portföyünüzde olan diğer katı türler)

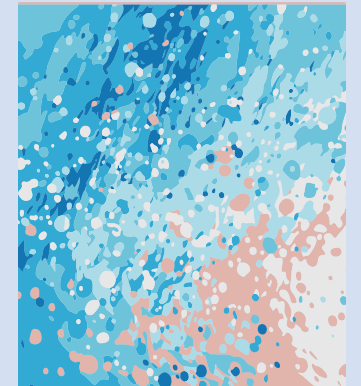
706 ton

PET şişe - içecek

645 ton

PP diğer-katı

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Şirketler, plastik kirliliğinin önlenmesine yönelik çözüm arayışında farklı uygulamalarla ön plana çıkarken, özellikle ambalaj ebatı optimizasyonu konusundaki çalışmalar dikkat çekti.

Şirketler, plastik kirliliğinin önlenmesine yönelik çözüm arayışında farklı uygulamalarla ön plana çıkarken, özellikle ambalaj ebatı optimizasyonu konusundaki çalışmalar dikkat çekti. Ambalajlı tüketim malları sektöründen 7 şirket, perakende, hizmet ve gıda sektöründen 3 şirket, holding sektöründe 2 şirket ambalajların boyutları ile ilgili farklı çalışmalar yaparak plastik azaltımı gerçekleştirdi. Perakende, hizmet ve gıda sektöründen 10 şirket ile birlikte holding sektöründen 9 şirket, tek kullanımlık ürünlerin azaltımına yönelik çeşitli çalışmalar gerçekleştirdi. Ayrıca, ambalajlı tüketim malları sektöründen 2 şirket ve bir ham madde üreticisi de tek kullanımlık ürün azaltımına odaklanan faaliyetlerini raporladı.

Şekil 4

Faaliyetler

Şekil 5

Çalışmalar

Ambalajlar için çeşitli faaliyetler gerçekleştirdi.

12

ambalajların boyutları ile ilgili farklı çalışmalar yaptı.

22

tek kullanımlık ürünlerin azaltımına yönelik çeşitli çalışmalar gerçekleştirdi.

3

tek kullanımlık ürün azaltımına odaklanan faaliyetlerini raporladı.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulguları

Uygulama
örnekleri

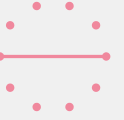
Taahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Yeniden kullanım

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

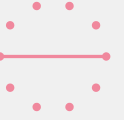
Teknik terimler

Her ne kadar geri dönüşüm sistemlerini iyileştirmek hayati öneme sahipse de mevcut durumda karşı karşıya kaldığımız plastik kirliliği meselesi yalnızca geri dönüşümle çözülemez. Mümkün olan durumlarda tek kullanımlık plastik ambalajlara olan ihtiyacı azaltmak adına yeniden kullanım iş modelleri değerlendirilerek mümkün olabilen her durumda yeniden kullanım modellerine geçilmelidir.

Döngüsel ambalaj tasarımı için yeniden kullanım stratejisine göre iş modeli değişikliği, ambalaj tasarımı değişikliği ile ambalajın yeniden kullanılabilir ve yeniden doldurulabilir hale getirilmesi gerekir.

Yeniden kullanım iş modeli, yeniden düşün stratejisiyle ambalajın, işletme, tüketici ve işletmeler arası kullanımı için yenilikçi çözümler sunar. Bu çözümler; yenilikçi dijital teknolojilerden yararlanarak kullanıcı deneyimini iyileştirmek, marka bağlılığını artırmak, maliyetleri azaltmak ve operasyonları optimize etmek gibi faydalar sağlar.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Farklı iş modelleri

Yerinde dolum iş modeli, şirketler tarafından en yaygın olarak benimsenen model iken, evden alım, evde dolum ve yerine teslim gibi iş modellerini uygulanmak şirketler için zorlayıcı oldu.

Somut çözümler

İkinci ilerleme döneminde, şirketler özellikle yeniden kullanılabilir kasaların kullanımına yöneldi. Ayrıca, bu kasaların çoğunlukla geri dönüştürülebilir veya geri dönüştürülmüş malzemeden üretilmiş olanları tercih edildi.

Yeniden kullanım fırsatları

Yeniden kullanım iş modeli uygulamaları geçen yıl olduğu gibi bu yıl da devam etti. Aynı zamanda şirketler, üçüncül ambalajlarda yeniden kullanılabilir ambalaj uygulamalarını araştırmaya ve uygulamaya başladı.

Gelişime açık yönler

Geçen yıl şirketlerin yalnızca %24'ü yeniden kullanım iş modeline geçtiğini raporladı. Bu oran geçen yıla kıyasla %2'lik bir artışla %26'ye yükseldi. Altyapının geliştirilmesi, tüketici alışkanlıklarının değiştirilmesi, maliyetin optimizasyonu, lojistiğin kurulması gibi konular şirketler için gelişime açık alanlar oldu.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

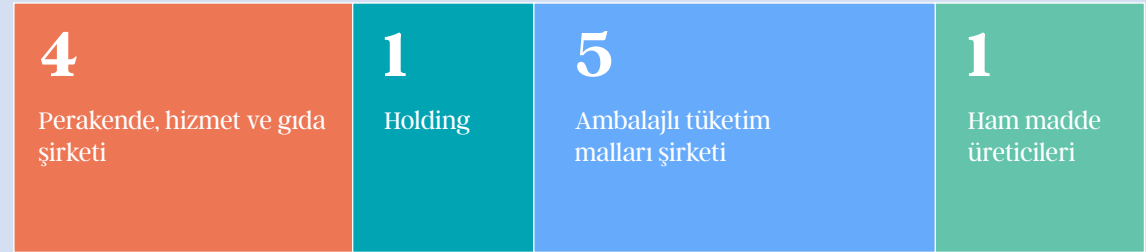
İPG kapsamında ilk ve ikinci kez ilerleme raporlarını paylaşan toplam 42 şirketten 11'inin, yeniden kullanım iş modeli için çalışmalar gerçekleştirdiği görüldü. Yeniden kullanılabilir kasaların (5 şirket) öne çıktığı uygulamalar arasında, yerinde dolum seçenekleri (3 şirket) şirketler tarafından en sık benimsenen iş modeli oldu. Yeniden kullanım iş modeline geçişte ilerlemesini raporlayan 5 şirket ambalajlı tüketim malları sektöründen, 4 şirket perakende, hizmet ve gıda sektöründen, 1 şirket ham madde üreticileri sektöründen ve 1 şirket de holding kategorisinden oldu.

Perakende, hizmet ve gıda sektöründen 1 şirket ve holding kategorisinden 1 şirket yeniden kullanılabilir ürünlerin geliştirilmesi ve temini konusunda tedarikçileri ile iş birliği yaptığını raporladı.

Şekil 6

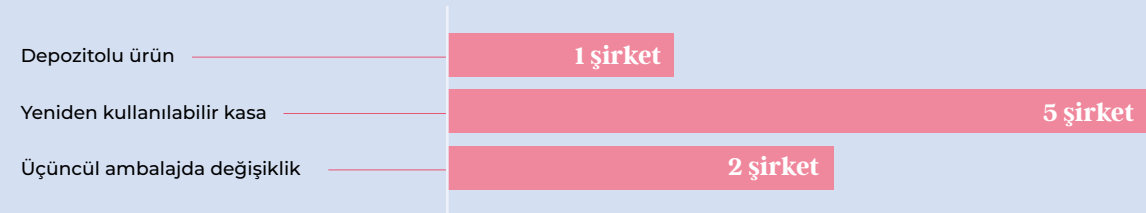
Yeniden kullanım için değerlendirmeye alınan şirketlerin sektörel dağılımı

11 şirket, yeniden kullanım iş modeline geçişte, farklı uygulamalarla önemli ilerlemeler kaydetti.

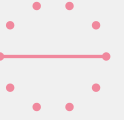

Şekil 7

Tek kullanımlıktan yeniden kullanım modeline geçişe yönelik faaliyetler*

* İlerlemesini raporlayan şirketler taahhütleri kapsamında pek çok faaliyet gerçekleştirebildiğinden verilen sayılar bu başlıkta ilerlemesini raporlayan şirket toplamından fazla olabilir.

Yeniden kullanım iş modeli, tüketicilerin farklı ihtiyaçlarına yönelik çözümler sunan evde dolun, evden alım, yerinde dolun ve yerine teslim gibi uygulamalarla karşımıza çıkıyor.

İPG taahhütleri kapsamında, yeniden kullanım iş modellerinde yerinde dolun ve evden alım, özellikle perakende, hizmet ve gıda sektörleri ile ambalajlı tüketim malları sektörü tarafından benimsenen öncü uygulamalar olarak öne çıktı. Evde dolun ve yerine teslim iş modellerinin uygulanması hala önemli bir gelişim alanı olmaya devam etti.

Evde dolun

Yerinde dolun

Evden alım

Yerine teslim

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulguları

Uygulama
örnekleri

Taahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

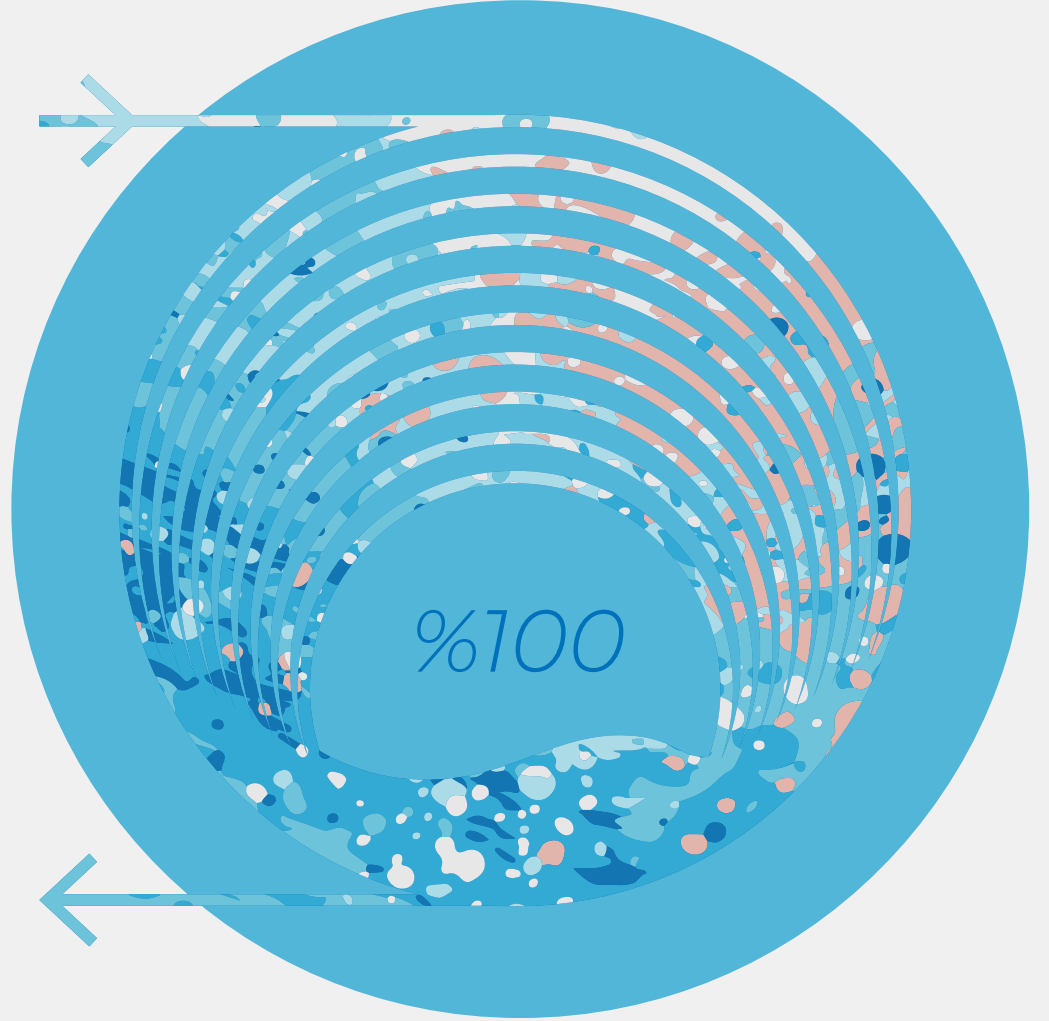
%100

Geri
dönüşüm

Malzemenin yüksek kalitede geri dönüşümü, geri dönüştürülmüş malzemenin yeni ürünlerin üretiminde kullanılması ve malzemenin en yüksek fayda ile değerlendirilmesi döngüsel ekonominin temel prensiplerindedir. Döngüsel ekonomide, plastik ambalajların tamamının %100 yeniden kullanılabilir, geri dönüştürülebilir ya da kompostlanabilir olması hedeflenir. Bunun gerçekleşmesi için tasarımın, iş modelinde inovasyonun ve yeniden işleme teknolojilerinin kombinasyonuna ihtiyaç vardır.

Kompostlanabilir plastik ambalaj, bütün sektörü kapsayan bir çözümden ziyade spesifik ürün ve ihtiyaçlarda kullanılacak bir yöntem olarak görülmelidir. Döngüsel ambalaj tasarımı için geri dönüşüm stratejisine göre temiz üretim, etkili kullanım, kapalı döngünün oluşturulması, geri dönüştürülebilirlik ve geri kazanım uygulamaları gerekir. Ürünleri uzun süre kullanımda tutacak tasarımların yapılması, yeni üretilen ürün ve ambalajlarda mümkün olduğunca geri dönüştürülmüş malzemenin kullanımı, atık toplama altyapısının kapasitesinin geliştirilmesi ve geri dönüşüm sistemlerinin yeni teknolojilerle desteklenerek kapasitesinin artırılması, işlenmemiş plastik kullanımını düşürmeye katkı sağlar.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

İlerleme

Değerlendirmeye alınan 42 şirketten 19'u bu yıl da ambalaj/ambalaj bileşenlerinin %100'ünün yeniden kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olması hedefi için farklı seviyelerde ilerleme kaydetti.

Geri dönüştürülebilir içerik kullanımı

Şirketler, ürünlerinin veya ürün bileşenlerinin geri dönüştürülebilirlik oranını artırmaya odaklanırken, %100 geri dönüştürülebilir içerik kullanımında bir artış eğilimi oldu.

Somut adımlar

Bu yıl da şirketler, %100 geri dönüştürülebilir malzeme tedarigi ve geri dönüştürülebilir içerik kullanımına geçiş eğilimini sürdürdü. Aynı zamanda geri dönüşüm konusunda çeşitli teknolojik projeler geliştirmeye başladı.

Geri dönüştürülebilirlik oranında artış

Farklı sektörlerdeki çeşitli ambalaj uygulamalarında geri dönüştürülebilirlik oranının artırılmasına yönelik çalışmalar devam ederken, en düşük %23,6 ve en yüksek %100 ambalaj/ambalaj bileşeni oranları raporlandı.

İPG taahhütleri kapsamında ilerlemesi değerlendirilen 19 şirket, ürün veya ambalajlarında %100 yeniden kullanılabilir, geri dönüştürülebilir ya da kompostlanabilir olması yönünde somut adımlar attı.

İPG kapsamında toplam 19 şirket, geri dönüşümle ilgili ilerlemelerini raporladı. Bu şirketlerin 7'si perakende, hizmet ve gıda sektöründen, 7'si ambalajlı tüketim malları sektöründen, 4'ü holding kategorisinden ve 1'i ambalaj üreticileri sektöründen oldu.

Ambalajlı tüketim malları sektöründen 3 şirket ve perakende hizmet ve gıda sektöründen 2 şirket, geri dönüştürülebilir malzeme temini veya üretimi konusunda tedarikçileri ile iş birliği yaptıklarını raporladı.

Şekil 8

Geri dönüşüm için değerlendirmeye alınan şirketlerin sektörel dağılımı

Bu asgari gereklilikte ilerlemesini raporlayan şirketlerin 7'si perakende, hizmet ve gıda sektöründen, 7'si ambalajlı tüketim malları sektöründen, 4'ü holding kategorisinden ve 1'i ambalaj üreticileri sektöründen oldu.

19 şirket, geri dönüştürülebilirlik için somut adımlar attı.

Şekil 9

Ambalajların %100'ünün tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olmasına yönelik faaliyetler

* İlerlemesini raporlayan şirketler taahhütleri kapsamında pek çok faaliyet gerçekleştirebildiğinden verilen sayılar bu başlıkta ilerlemesini raporlayan şirket toplamından fazla olabilir.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulguları

Uygulama
örnekleri

Taahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Geri dönüştürülmüş ve yenilenebilir

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulguları

Uygulama
örnekleri

Taahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Plastik ambalajda döngüsellğe geçiş, geri dönüştürülmüş içeriğin ve yenilenebilir kaynaklardan elde edilen ham maddenin kullanılması yoluyla işlenmemiş plastiklere olan ihtiyacı büyük ölçüde azaltarak sınırlı kaynakların kullanılmasını engeller. Ambalajlarda geri dönüştürülmüş, sorumlu yönetilen ve yenilenebilir kaynaklardan elde edilen plastik içeriğin kullanılması (yasal ve teknik olarak mümkün olan durumlarda) toplama ve geri dönüşüm sistemlerinin daha etkili şekilde çalışabilmesi için çok önemlidir.

Döngüsel ambalaj tasarımını sağlamak amacıyla, geri dönüştürülmüş ve yenilenebilir stratejisine göre yenilenebilir ve sorumlu kaynaklardan elde edilmiş, geri dönüştürülmüş ve biyobazlı plastik kullanmak gibi eylemler gereklidir.

Geri dönüştürülmüş içerik ve sorumlu yönetilen ve yenilenebilir kaynaklardan elde edilen plastik içeriğin tercih edilmesi işlenmemiş plastik ham madde kullanımını azaltır.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

En fazla azaltım

İPG taahhütlerindeki ilerlemeye göre, işlenmemiş plastik kullanımının azaltılması miktarsal olarak bu yıl da en fazla bu alanda gerçekleşti. Dayanıklı tüketim malları sektöründeki şirketler, işlenmemiş plastik kullanımını önlenme konusunda büyük ilerleme kaydettiler.

İlerlemeler raporlandı

Dayanıklı tüketim malları sektöründeki şirketler, ürün ve ambalajlarında tasarım değişikliği, Ar-Ge faaliyetleri, ham madde değişikliği gibi stratejilerle işlenmemiş plastik kullanımını azaltma hedefi doğrultusunda geri dönüştürülmüş ve yenilenebilir içerik kullanımına yönelik çalışmalarını raporladı. Bu yıl, perakende, hizmet, gıda sektöründeki ve holdingler kategorisindeki şirketler de bu alanda çalışmalar gerçekleştirdi.

Geri dönüştürülmüş içerik oranında artış

Ambalaj üreticileri, ambalajlı tüketim malları ve dayanıklı tüketim malları sektörleri, piyasaya sürdükleri ürünlerinde geri dönüştürülmüş içerik oranlarını artırdığını paylaştı. Fiziksel geri dönüşümün yanında, kimyasal geri dönüşümden elde edilen geri dönüştürülmüş içerik de ürünlerde kullanılmaya başlandı. Farklı sektörlerdeki çeşitli ambalaj uygulamalarında geri dönüştürülmüş içerik oranının en düşük %8, en yüksek %100 arasında değiştiğini raporladı.

Ar-Ge çalışmaları

Dayanıklı tüketim malları sektöründe öne çıkan Ar-Ge çalışmaları tespit edildi. Şirketler, çalışmaların özellikle alternatif ham maddeler üzerinde yoğunlaştığını ve bu sayede işlenmemiş plastik kullanımının önüne geçeceğini paylaştı.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Bu asgari gereklilik altında ilerlemesini raporlayan plastik ham madde ve ambalaj üreticilerinin yanı sıra ambalajlı ve dayanıklı tüketim malları, perakende, hizmet ve gıda sektörlerindeki şirketler ürün ve ambalajlarında geri dönüştürülmüş içerik kullanımı konusunda önemli adımlar attı.

İPG kapsamında geri dönüştürülmüş ve yenilenebilir başlığı altında 20 şirket ilerlemesini raporladı. İlerlemesini raporlayan şirketlerin 8'i ambalajlı tüketim malları sektöründe, 6'sı perakende, hizmet ve gıda sektöründe, 3'ü dayanıklı tüketim malları sektöründe, 1'i ambalaj üreticileri sektöründe, 1'i ham madde üreticileri sektöründe ve 1'i holding kategorisinde faaliyet gösteriyor.

Ambalajlı tüketim malları sektöründen 1 şirket ve dayanıklı tüketim malları sektöründen 1 şirket geri dönüştürülmüş içerik temini ve geliştirilmesi amacıyla tedarikçileriyle iş birliği içerisinde olduklarını belirtti.

İşlenmemiş plastik kullanımının azaltımını hızlandırmak için PCR içeriğin kullanımında önemli bir artışın yanı sıra toplam plastik ambalaj kullanımında da büyük bir düşüş olduğu analiz edildi. Dayanıklı tüketim malları üreticisi bir şirket, gerçekleştirdiği Ar-Ge çalışmaları sonucunda ürünlerinde atık balık ağları, atık yumurta kabukları gibi çeşitli kaynaklardan elde edilen çeşitli ham maddeleri kullandı.

Şekil 10

Geri dönüştürülmüş ve yenilenebilir için değerlendirmeye alınan şirketlerin sektörel dağılımı

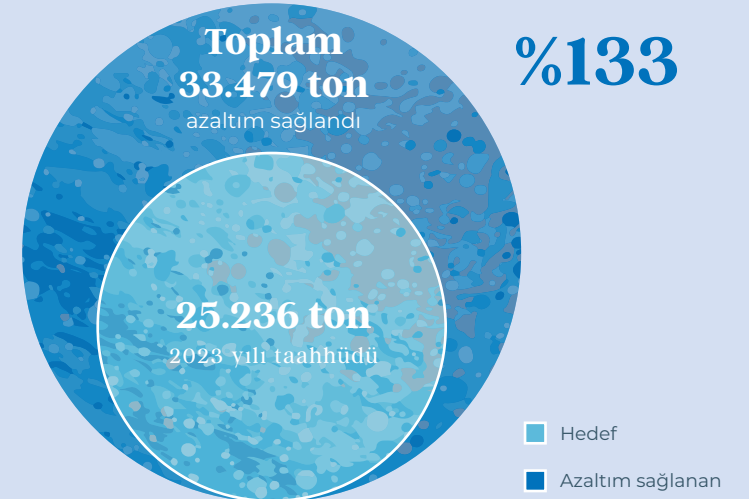
20 şirket, geri dönüştürülmüş ve yenilenebilir içerik kullanmaya geçiş yaptı.

Şekil 11

Dayanıklı tüketim malları şirketlerinin 2021 yılında verdikleri azaltım taahhütlerindeki durum

Dayanıklı tüketim malları şirketleri hayata geçirdiği faaliyetlerle 2021 yılında verdikleri 25.236 ton azaltım taahhüdünün 22.710 tonunu gerçekleştirerek miktarsal olarak en fazla ilerlemeyi kaydetti. Geçen yıl da benzer şekilde 10.769 ton azaltım ile ön plana çıkan sektör, toplamda 33.479 ton azaltım ile verdiği taahhüdü %133 oranında gerçekleştirdi.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

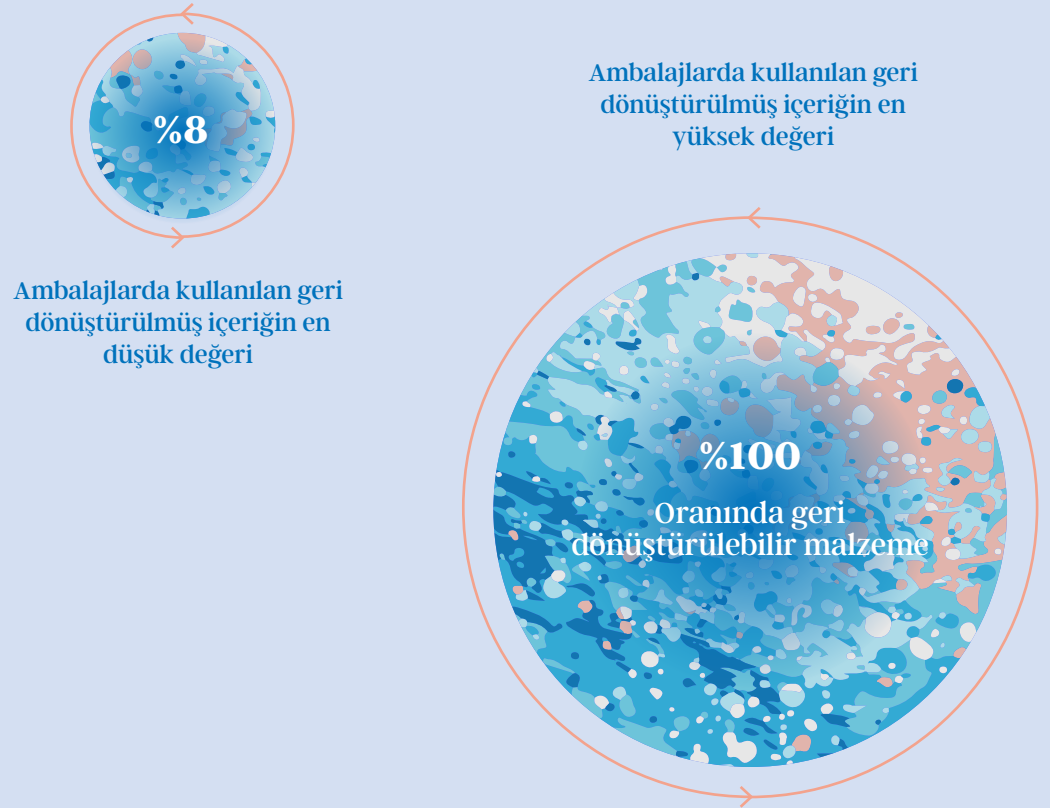
Şirketler, ürün ve ambalajlarında kullanılan geri dönüştürülmüş içeriği en düşük %8, en yüksek %100 arasında değişen oranlarda kullandıklarını raporladı. Bununla beraber, şirketler geri dönüştürülmüş içerik kullanımında yoğunlukla r-PET'e geçtiğini, gıda ve gıda dışı ürün ambalajlarında belirli oranlarda tüketici sonrası geri dönüştürülmüş içerik kullandığını belirtti.

Ham madde veya ambalaj üreticisi olmayan şirketler, geri dönüştürülmüş içerik kullanımını artırırken; aynı zamanda ham madde üreticileri ve ambalaj üreticileri de piyasaya sürdükleri ürünlerde geri dönüştürülmüş içerik oranlarını artırdığını paylaştı.

Kompostlanamayan ham madde üreticisi olan bir şirket, biyolojik olarak parçalanabilen ham madde üretim tesisinin kurulum aşamasında olduğunu raporladı.

Şekil 13

Kullanılan ürün ve ambalaj türlerindeki geri dönüştürülmüş içerik oranı

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Ambalaj üreticilerinin, ürünlerindeki geri dönüştürülmüş içerik oranında artış oldu. Ambalajlı tüketim malları sektöründeki bir şirket, çeşitli ürün ambalajlarını r-PET'ten üretilen alternatiflerle değiştirdiğini, bu yeni ambalajların geri dönüştürülmüş plastik içeriğinin %30 ila %50 arasında olduğunu bildirdi.

Ham madde üreticisi bir şirket, mısırdan üretilen nişastayı biyopolimer üretiminde kullandı. Aynı zamanda ambalajlı tüketim malları sektöründen bir şirket, ekmek atıklarından üretilen biyobazlı ürünler üzerinde çalışmalarına devam ettiğini bildirdi.

Ham madde üreticisi bir firma, nişastayı mısırdan üreterek biyopolimer üretiminde kullandı. Aynı zamanda ambalajlı tüketim malları sektöründen bir şirket, ekmek atıklarından üretilen biyobazlı ürünler üzerinde çalışmalara başladı.

Şekil 19

Geri dönüştürülmüş içerik oranlarındaki farklılık

%100

%90

%80

%70

%60

%50

%40

%30

%20

%10

%0

%8

%25

%74

%80

%100

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Uygulama Örnekleri

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Abdi İbrahim,

geliştirdiği yapay zeka algoritmasıyla, PVC blisterli ürünlerin üretimi için blister boyutunu, adedini ve buna bağlı olarak dış ambalajın optimum düzenini ve ölçülerini belirleyerek daha az ambalaj malzemesi kullanımını sağladı ve ürün başına sera gazı emisyonunu %28 oranında düşürdü. Şirket, projeye 26 ürünün daha dahil edilmesiyle; 179 ton ambalaj malzemesi tasarrufu, 150 hanenin yıllık elektrik tüketimine eş değer enerji tasarrufu, 90 kg üretim atığının önlenmesi, 6 haftalık serbest kapasite kazanımı, yıllık palet sirkülasyonunda 2.300 adet azalma ve yıllık 1 milyon Avro tutarında malzeme tasarrufu sağlayacağını paylaştı.

Şirket, projeye 26 ürünün daha dahil edilmesiyle;

- 179 ton ambalaj malzemesi tasarrufu,
- 150 hanenin yıllık elektrik tüketimine eş değer enerji tasarrufu,
- 90 kg üretim atığının önlenmesi,
- 6 haftalık serbest kapasite kazanımı,
- yıllık palet sirkülasyonunda 2.300 adet azalma
- ve yıllık 1 milyon Avro tutarında malzeme tasarrufu sağlayacağını paylaştı.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Anadolu Efes,

Üçüncül ambalajları olan plastik kasalarda yeniden kullanım modelini sürdürürken, 2021 itibarıyla yeni alım yaptığı kasalarda %50 oranında geri dönüştürülmüş plastik malzeme kullanımına geçti. Bu adım, 2022 yılında 92 ton işlenmemiş plastik kullanımının önüne geçilmesini sağladı. Ayrıca, Plastic Move girişimi ile yaptığı iş birliğiyle, nişasta temelli atıklardan elde edilen %20 oranında biyoplastik içeren sunum servis malzemeleri üzerinde çalışmaya başladı. Bu çalışmayla, petrol bazlı plastik kullanımını %20 azaltmayı ve karbon ayak izini düşürmeyi hedefledi.

- 2021 itibarıyla yeni alım yaptığı kasalarda %50 oranında geri dönüştürülmüş plastik malzeme kullanımına geçti.
- Plastic Move girişimi ile yaptığı iş birliğiyle, nişasta temelli atıklardan elde edilen %20 oranında biyoplastik içeren sunum servis malzemeleri üzerinde çalışmaya başladı.

**ANADOLU
EFES**

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Arçelik,

Ar-Ge çalışmalarıyla geliştirdiği "RePPet" adındaki plastik ham maddeyi klimaların iç ünitelerinde kullandı. Ürünlerinde %32 oranında geri dönüştürülmüş PP ve %10 oranında geri dönüştürülmüş PET kullanarak toplamda %42 oranında geri dönüştürülmüş ham madde kullandı. Böylece, 2022 yılında 4,5 milyon atık PET şişenin geri dönüşümü de dahil olmak üzere toplamda yaklaşık 119 ton geri dönüştürülmüş plastiği klimalarda kullanarak fosil-bazlı plastik kullanımına kıyasla 268 ton sera gazı emisyonu azalttı.

Şirket, yaklaşık 78 milyon adet PET şişenin geri dönüştürülmesinden elde edilen yüksek performanslı "Leopet" ham maddesini, çamaşır makinesi ve yıkayıcı kurutucu kazanlarını, klima iç ünite kasalarını ve kurutma makinesinin üst şasi ve ön yatak plastik parçalarını üretmek için kullandı. Ayrıca, yaklaşık 8,83 ton atık balık ağının ve 218 ton tekstil atığının geri dönüştürülmesinden elde edilen poliamid bazlı ham maddeleri fırın, çamaşır makinesi ve bulaşık makinesi parçalarında kullandı.

Şirket geliştirdiği teknoloji ile atık yumurta kabukları, soya ve hint yağı gibi organik malzemeler içeren biyo-kompozit ham maddeden buzdolabı parçaları, çay lifi içeren biyo-kompozit ham maddeden çay makinesi ve kahve artıkları içeren biyo-kompozit ham maddeden kahve makinesi üreterek toplamda yaklaşık 11,3 ton biyo-kompozit ham madde kullandı.

Arçelik

- **Aksesuar ve ürün poşetlerinde %100 geri dönüştürülmüş plastik kullandı.**
- **2020'den bu yana 19,5 ton sera gazı emisyonunun azaltılmasını sağladı.**

Şirket, granül formda geri dönüştürdüğü 82,7 ton polietilen bazlı ambalaj atığını buzdolabı ve bulaşık makinelerinin parçalarında kullandı. Ocak, davlumbaz, küçük ev aletleri ve tüketici elektroniği kategorilerinde strafor kullanımını kaldırarak %100 geri dönüştürülmüş ve geri dönüştürülebilir karton veya %100 geri dönüştürülmüş kağıttan üretilen viyol malzemesi kullanmaya başladı. Beyaz eşyaların ambalaj şeritlerinde geri dönüştürülmüş PET kullanmaya devam etti. Beyaz eşya ürün grubunda yer alan şirinklerde %30 geri dönüştürülmüş içerik kullanmaya başladı. Aksesuar ve ürün poşetlerinde %100 geri dönüştürülmüş plastik kullandı.

Bio-Fridge buzdolaplarında %99 oranında biyo içerikli yumurtalık kullanarak 2020'den bu yana 19,5 ton sera gazı emisyonunun azaltılmasını sağladı.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Borusan,

streç sarım standardizasyon projesi ile sevkiyatta kullandığı gereksiz plastik ambalaj katmanlarını ortadan kaldırdı ve yılda 84 ton PE plastik ambalaj azaltımı sağladı. Ayrıca geri dönüştürülmüş malzeme içerikli streç ürünleri için tedarikçi araştırmasına devam ediyor.

- Gereksiz plastik ambalaj katmanlarını ortadan kaldırdı ve yılda 84 ton PE plastik ambalaj azaltımı sağladı.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Boyner,

İyiliğe Dönüştür Projesi kapsamında Nivogo iş birliği ile tekstil ürünlerinin geri dönüşümünü, bu ürünlerin kumaşlarının elyaf karışımında yer alan polyester, polyamid, akrilik ve poliüretan malzemenin de geri dönüştürülmesini hedefledi. Çeşitli nedenlerle satışa sunulmayan ürünlerini Nivogo iş birliği ile geri dönüştürerek outlet mağazalarında ve internet sitesinde satışa sundu. Bu sayede 500 bini aşkın ürünü yeniden kullanılabilir duruma getirerek 6,1 milyar litre su tasarrufu yaptı ve 9.500 ton karbon emisyonunun oluşmasını önledi.

- **500 bini aşkın ürünü yeniden kullanılabilir duruma getirerek 6,1 milyar litre su tasarrufu yaptı ve 9.500 ton karbon emisyonunun oluşmasını önledi.**

BOYNER

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

CCI,

ambalaj üretiminde hafifletme çalışmaları uygulayarak 2022'de su, gazlı meşrubat ve meyve suyu kategorilerinde 1.025,5 ton resin tasarrufu ve 2.777 ton CO₂ tasarrufu sağladı. 2022 yılında Türkiye'de piyasaya sürdüğü plastik ambalajların %6'sını kimyasal olarak geri dönüştürülmüş içerikten üretti ve bazı içecek ambalajlarında %50 oranında geri dönüştürülmüş plastik kullandı. Plastik kasalarda ise %25 oranında geri dönüştürülmüş yüksek yoğunluklu polietilen kullandı. BP akaryakıt istasyonları satış noktalarında %50 oranında geri dönüştürülmüş plastikten üretilmiş 500 ml Damla Su markalı ürünlerini satışa sundu. Ayrıca, su kategorisinde şeffaf etiketlerde %50 oranında r-BOPET kullandı.

- 1.025,5 ton resin tasarrufu ve 2.777 ton CO₂ tasarrufu sağladı.
- Plastik ambalajların %6'sını kimyasal olarak geri dönüştürülmüş içerikten üretti.
- Plastik kasalarda %25 oranında geri dönüştürülmüş yüksek yoğunluklu polietilen kullandı.
- %50 oranında geri dönüştürülmüş plastikten üretilmiş 500 ml Damla Su markalı ürünlerini satışa sundu.
- Su kategorisinde şeffaf etiketlerde %50 oranında r-BOPET kullandı.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Danone Waters,

Polikarbonat damacaneleri hafifletirerek 760 gramdan 660 grama düşürdü. Ayrıca, damacanelerin emniyet bantlarında PVC malzeme yerine PET malzeme kullanmaya başladı.

- Polikarbonat damacaneleri hafifletirerek 760 gramdan 660 grama düşürdü.
- Damacanelerin emniyet bantlarında PVC malzeme yerine PET malzeme kullanmaya başladı.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Eczacıbaşı,

PET ve PE şişe ambalajlarında gramaj optimizasyonu, esnek ambalaj yapılarında ebat ve kalınlık optimizasyonu ve gereksiz plastiklerin kaldırılması sayesinde 177 ton azaltım yaptı.

- **Esnek ambalaj yapılarında 177 ton azaltım yaptı.**

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Elif Plastik,

sürdürülebilir ambalaj çözümleri sunan Blueloop™ yelpazesi ile PE, PP, ve PAP malzemeler için dögüsel ekonomiye katkı sağlayan çözümler sunmak için, plastik ambalajların tasarım ve üretiminde dögüsel ekonomi prensiplerini benimseyerek plastik kullanımını azalttı.

- **Plastik ambalajların tasarım ve üretiminde dögüsel ekonomi prensiplerini benimseyerek plastik kullanımını azalttı.**

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Garanti BBVA,

bazı kredi kartlarını geri dönüştürülebilir plastikten üretmeye başladı. Şirket, bu uygulamayı tüm kredi kartlarına genişletmek amacıyla tedarikçileriyle görüşmelere başladı.

- **Bazı kredi kartlarını geri dönüştürülebilir plastikten üretmeye başladı.**

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Koroplast,

proses firelerinin geri dönüşümü yapılabilecek olan HD/LD malzemeleri geri dönüştürerek; ihtiyaç kadarının tekrar kullanımını kendi bünyesinde yapıp, ihtiyaç fazlasının farklı firmalarda değerlendirilmek için granül olarak gerekirse satılmasını hedefledi ve 472 ton HD/LD malzemeyi geri kazandı. Gıda dışı ürünlerinde %21 oranında geri dönüştürülmüş içerik kullandı. Kompostlanabilir ve biyobozunur poşet üretti.

- **İhtiyaç fazlasının farklı firmalarda değerlendirilmek için granül olarak gerekirse satılmasını hedefledi ve 472 ton HD/LD malzemeyi geri kazandı.**
- **Gıda dışı ürünlerinde %21 oranında geri dönüştürülmüş içerik kullandı.**
- **Kompostlanabilir ve biyobozunur poşet üretti.**

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Migros,

OMO iş birliğiyle mağazalarında yeniden dolum üniteleri kurmaya başladı. Tüketicilere, getirdikleri boş deterjan şişelerini doldurma imkanı tanıyan bu sistem, mevcut ambalajların tekrar kullanılmasını mümkün kılıyor. Yeniden dolum ünitesinin 2022 yılında 7.000'den fazla kez kullanılmasıyla, 200 kg yeni ambalajın üretiminin önüne geçilmiş oldu.

Ambalaj Endeks Projesi kapsamında, 2021 yılında özgün markalı ürünlerinin ambalajını analiz ederek geri dönüşümü mümkün olan ürünler için Sanal Market'te açıklama bölümüne ambalajın geri dönüştürülebilir materyalden üretildiği bilgisini ekledi. Geri dönüşüm potansiyeli artırılabilir ürünler için ise tedarikçilerle iş birliği yaparak geri dönüşüm oranlarını iyileştirme çalışmalarına başladı. Ayrıca, farklı mağazalarına depozito iade makineleri kurarak tüketicileri temiz plastik içecek ambalajlarını geri dönüşüme yönlendirmeye teşvik eden çalışmalara başladı. Şirket, 17 mağazasında satış özelliğini yitirmiş 470 plastik oyuncak üzerinde onarım yaparak "Yenilendik Reyonu"nda satışa sundu. Bu sayede hala kullanılabilir olan plastik oyuncakları satışta tutmayı hedefledi.

MIGROS
TİCARET A.Ş.

- **Yeniden dolum ünitesinin 2022 yılında 7.000'den fazla kez kullanılmasıyla, 200 kg yeni ambalajın üretiminin önüne geçilmiş oldu.**
- **7 mağazasında satış özelliğini yitirmiş 470 plastik oyuncak üzerinde onarım yaparak "Yenilendik Reyonu"nda satışa sundu.**

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Nestle,

ekopakete formatlı ürünlerinde tepeli boşluklarını azaltarak yıllık 2,7 ton fazla plastik kullanımının önüne geçti. Ayrıca, kahve ve hazır içecek paketleyen ekopakete formatında üretim yapan makinelerde ve bir çubuk formatında üretim yapan makinelerinde geri dönüştürülebilir ambalaja geçiş yaparak yıllık 163 ton kullanılan plastik ambalajları geri dönüştürülebilir hale getirdi.

- Ekopakete formatlı ürünlerinde tepeli boşluklarını azaltarak yıllık 2,7 ton fazla plastik kullanımının önüne geçti.
- Geri dönüştürülebilir ambalaja geçiş yaparak yıllık 163 ton kullanılan plastik ambalajları geri dönüştürülebilir hale getirdi.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Organik Kimya,

ham madde depolamada kullanılan plastik ambalajlar yerine depolama tankları kurarak 8,355 ton plastik ambalaj kullanımını azalttı. Proseslerde kullanılan ham maddelere ait ambalajları çeşitli işlemlerden geçirerek yeniden kullanılmasını sağladı. Bu iyileştirmeler sayesinde 2022 yılında plastik kullanımını 41,625 ton azalttı. 2022 yılında tedarikçilerle yapılan iş birliği ile ürünleri ambalajlamak için kullandığı IBC ve varillerdeki plastik içerik oranının en az %8'inin geri dönüştürülmüş malzemeden seçilmesini sağladı.

- **Ham madde depolamada kullanılan plastik ambalajlar yerine depolama tankları kurarak 8,355 ton plastik ambalaj kullanımını azalttı.**
- **2022 yılında plastik kullanımını 41,625 ton azalttı.**

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

P&G,

Ariel ve Alo çamaşır deterjanı ürünlerinde doz kaplarını kaldırarak gereksiz plastik kullanımını azalttı. % 100'ü geri dönüştürülebilir ambalajla sunulan marka sayısını 8'den 10'a çıkardı. Ayrıca ürünlerin paketlenmesi esnasında ortaya çıkan plastik atıkları hijyenik koşullarda toplayıp tedarikçilerle paylaşarak aynı ürünün üretiminde tekrar kullanmaya başladı.

- **% 100'ü geri dönüştürülebilir ambalajla sunulan marka sayısını 8'den 10'a çıkardı.**

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

< 70 >

Sabancı Topluluğu,

Carrefoursa özelinde, 2022 yılında tek kullanımlık plastik şişeye alternatif olarak cam şişe su ürünü piyasa sürdü. Mağazalarında PET ve cam şişe için pilot depoziyo iade çalışmalarına başladı. Nakliye aşamasında tek kullanımlık plastik kasalar yerine tekrar kullanılabilir kasalar kullanılmasını tedarikçileri için zorunlu hale getirdi.

Kordsa, Horizon 2020 kapsamındaki PolynSPIRE projesi ile mikrodalga teknolojisi kullanarak PA66 polimerinin kimyasal olarak geri dönüştürülmesiyle elde edilen adipik asit ve heksametilen diaminin polimerizasyon çalışmalarını yürüttü. PolynSPIRE projesi kapsamında, plastiklerin (PA ve PU) geri dönüşümü ile ilgili yenilikçi, sürdürülebilir ve maliyet avantajlı geri dönüşüm teknolojilerinin uygulanabilirliği test edilerek karışık plastiklerin değer zincirine tekrar kazandırılması için yürütülen çalışmaları başarıyla tamamladı.

- Carrefoursa özelinde, 2022 yılında tek kullanımlık plastik şişeye alternatif olarak cam şişe su ürünü piyasa sürdü.
- Tek kullanımlık plastik kasalar yerine tekrar kullanılabilir kasaları zorunlu kıldı.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Sütaş,

tek kullanımlık plastik ambalajlarda gramaj optimizasyon çalışmalarına başladı. Ambalaj malzemelerinin en aza indirilmesini hedefleyerek üretim proseslerinin olumsuz etkilenmeyeceği seviyelere kadar çalışmalar gerçekleştirildi. Bazı üretim hatlarında revizyon çalışmaları yapılarak ambalaj tasarımında değişiklikler yapıtı ve ürün şişelerinde daha düşük gramajlı şişeler kullanmaya başladı.

- **Tek kullanımlık plastik ambalajlarda gramaj optimizasyon çalışmalarına başladı.**
- **Tasarımında değişiklikler yaptı ve ürün şişelerinde daha düşük gramajlı şişeler kullanmaya başladı.**

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Unilever,

OMO markalı deterjanları için Migros iş birliğiyle Migros mağazalarına yeniden dolum üniteleri kurmaya başladı. Tüketicilerin beraberinde getirdiği şişelere ürün doldurma imkanı tanıyarak yeni plastik ambalaj üretiminin önüne geçmeyi hedefledi. Ayrıca, markanın deterjan şişesi için daha az plastik kullanılacak şekilde yeniden tasarım yapıldı ve ambalaja entegre olan büyük plastik dozaj kapağını kullanımdan kaldırdı.

Dondurma kategorisinde, bazı ürünlerinde ağırlık azaltımı bazı ürünlerde ise folyo kalınlık azaltımı yaptı. Ayrıca, Vienetta ürününde kullanılan tepsiyi PS ambalaj yerine PET ambalaj olarak değiştirdi. 2021 Aralık ayında Cornetto ürünlerinin PET malzemeden olan kapağını %50 rPET olarak kullanmaya başladı.

Ev bakım kategorisinde, 750 ml Cif sprej şişelerinde ağırlık azaltma ve Domestos bidonlarda yeni tasarım çalışılarak plastik azaltımı yapıldı. %100 geri dönüştürülebilir tetikleri Cif sprej ürünlerinde kullanmaya başladı. Yumoş 1200 ml, OMO 910 ml ve OMO 1690 ml deterjan ambalajlarında PCR kullanmaya başladı.

Güzellik ve kişisel bakım kategorisinde, geri dönüşüm otomatik seçme makinelerinde algılayabilecek siyah MB'leri geliştirdi. Ağız bakım kategorisinde, diş macunu tüplerinde %100 geri dönüştürülebilir ambalaja geçiş yaptı. Bu kategoride farklı oranlarda (%30 ve %50) geri dönüştürülmüş plastik içeren şampuan şişelerinin denemelerini ve teknik kontrollerini tamamladı.

Gıda kategorisinde, sadece küçük boy sos şişelerinde %50 rPET kullanmaya başladı. Orta boy ve büyük boy sos şişelerinde %50 rPET'e geçiş çalışmalarını hızlandırdı. Knorr markasındaki tüm esnek ambalajların geri dönüştürülebilir olması için tedarikçiler ve uluslararası temaslarla çalışmalara başladı.

- **Ev bakım kategorisinde, 750 ml Cif sprej şişelerinde ağırlık azaltma ve Domestos bidonlarda yeni tasarım çalışılarak plastik azaltımı yapıldı. %100 geri dönüştürülebilir tetikleri Cif sprej ürünlerinde kullanmaya başladı.**
- **Yumoş 1200 ml, OMO 910 ml ve OMO 1690 ml deterjan ambalajlarında PCR kullanmaya başladı.**

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

< 73 >

Vestel Beyaz Eşya,

Ar-Ge ve üretim birimleriyle yürüttüğü çalışmalarda tüm beyaz eşya ürün ve ambalaj tasarımlarını iyileştirerek ambalaj malzemelerinde 242 ton, ürünlerde ise 2.689 ton plastik azalttı. 5 ton biyo-bazlı plastik malzeme ve 4.583 ton geri dönüştürülmüş plastik kullanılarak toplam 7.516 ton işlenmemiş plastik kullanımının önüne geçti. Şirket, yıkama sırasında çamaşırlardan kopan çok küçük boyuttaki sentetik fiber özellikli parçacıkların yıkama işlemi sonunda doğaya karışmasını önlemek amacıyla mikrofiber filtre özellikli çamaşır makinesi ürünü geliştirdi.

- Tüm beyaz eşya ürün ve ambalaj tasarımlarında 242 ton, ürünlerde ise 2.689 ton plastik azalttı.
- Toplam 7.516 ton işlenmemiş plastik kullanımının önüne geçti.

VESTEL

Vestel Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Vestel Elektronik,

2022 yılında TV ürünlerinde tasarım değişikliği yaparak (poşet kullanımı yerine kağıt zarf kullanımı, EPS yerine oluklu mukavva kullanımı gibi) kullanılan ambalaj malzemelerinde 103 ton plastik azaltımı sağladı. Üretim firelerini geri kazanarak 704 ton geri dönüştürülmüş plastiğin kullanımını sağladı.

- TV ürünlerinde kullanılan ambalaj malzemelerinde 103 ton plastik azaltımı sağladı.
- Üretim firelerini geri kazanarak 704 ton geri dönüştürülmüş plastiğin kullanımını sağladı.

VESTEL

Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

< 75 >

Yaşar Holding,

Pınar Et markası çerçevesinde, farklı katmanlardan oluşan ve geri dönüşüme uygun olmayan PET/PA/PE malzeme yapısındaki üst folyolardaki plastik miktarını 7.874,5 kg azaltarak ton başına plastik kullanımını %25 düşürdü. Aynı şekilde, PET/PE/PA/PE malzeme yapısındaki vakum torbalarındaki plastik miktarını 179,32 kg azaltarak ton başına plastik kullanımını %12 azalttı. Üst folyolarda PET/PE malzeme yapısındaki plastik miktarını 14,7 kg, ton başına plastik kullanımını %23,81 düşürürken; dikey dolun folyolarında plastik miktarını 112,55 kg azaltarak ton başına plastik kullanımını %13,5 azalttı. Tek kullanımlık plastik kullanımını ise toplamda 4.440 kg azaltarak %74 oranında düşürdü.

Pınar Su ve Pınar İçecek markası kapsamında; ambalajlı su ve içecek üretiminde PET malzeme kullanımında bir önceki yıla göre %9 azaltım (31.675 kg) sağladı. Ambalajlı su üretiminde ise PE malzeme (streç, palet üstü naylon, vb.) kullanımında bir önceki yıla göre %20 azaltım (9.417 kg) yaptı.

Pınar Süt markası kapsamında, plastik ambalajlarda gramaj azaltma ve kullanımdan kaldırma ile 4,6 ton polipropilen plastik azalttı. Dyo Boya markası kapsamında, plastik ambalaj boyutlarında yapılan kısaltma ile toplam 83 ton azaltım yaptı. Casati markasında, ürün ambalajlarında %30 geri dönüştürülmüş malzeme kullanımına başladı, yaklaşık 113 ton polipropilen plastik ambalaj azaltımı ve 4,6 TCO₂ sera gazı azaltımı sağladı.

- PET/PE/PA/PE malzeme yapısındaki vakum torbalarındaki plastik miktarını 179,32 kg azaltarak ton başına plastik kullanımını %12 azalttı.
- Üst folyolarda PET/PE malzeme yapısındaki plastik miktarını 14,7 kg, ton başına plastik kullanımını %23,81 düşürdü.
- Tek kullanımlık plastik kullanımını ise toplamda 4.440 kg azaltarak %74 oranında düşürdü.
- Pınar Süt markası, plastik ambalajlarda gramaj azaltma ve kullanımdan kaldırma ile 4,6 ton polipropilen plastik azalttı.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

< 76 >

Yıldız Holding,

üretim süreçlerinde yapılan alt folyo mikron azaltımı, alt folyoda PVC'den PET kullanımına geçiş, paketlemede kullanılan vakum torbalarında mikron azaltımı ve MAP tabaklarda PE'den PP'ye geçiş gibi adımlarla toplamda 589 ton problemlili ve gereksiz plastik ambalaj azaltımı sağladı. Kompozit yapıdan mono film yapısına geçerek (poliester polietilen laminasyon yapıları tek kat polietilen ambalaja dönüştürülerek) atıştırmalık grubunda 2022 yılında geri dönüştürülebilir plastik oranını %95'ten %96'ya çıkardı.

- **Toplamda 589 ton problemlili ve gereksiz plastik ambalaj azaltımı sağladı.**
- **Atıştırmalık grubunda 2022 yılında geri dönüştürülebilir plastik oranını %95'ten %96'ya çıkardı.**

YILDIZ ★ HOLDING

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

< 77 >

Yorglass,

satın alma şartnamelerine satın aldıkları ambalajların geri dönüştürülebilir olma kriterini ekledi.

- **Ambalajların geri dönüştürülebilir olma kriterini ekledi.**

YORGLASS

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulguları

Uygulama
örnekleri

Taahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Taahhütlerdeki

İlerlemeler

Taahhütlerdeki

İlerlemeler

Ambalajlı tüketim malları sektöründe taahhüt veren şirketlerin ilerleme raporları — II

Abdi İbrahim

Anadolu Efes

Coca-Cola İçecek

Danone Hayat

Koroplast

Nestle

Organik Kimya

Procter & Gamble

SAPRO

Sütaş

Unilever

Ambalajlı tüketim malları şirketleri için sektörel asgari gereklilikler

01

2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin.

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun.

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Akıllı Yazılım projesi, yapay zeka ile optimizasyon tekniklerine dayanan bir algoritmanın geliştirilmesidir. Söz konusu proje ile dijitalleşmenin bize sunduğu imkanlardan en iyi şekilde yararlanarak üretim süreçlerimizde yapay zeka ve makine öğrenmesine dayanan dönüşümü hayata geçirerek hem kaynak kullanımımızı hem de üretim atıklarımızı azaltmayı hedefledik. Dünya ilaç sektöründe karbon emisyonlarını düşürme amacıyla tasarlanan ve bu yönüyle bir ilk olan bu algoritma sayesinde, üretim aşamasında kullanılan PVC blister, alüminyum ve kağıt ambalaj malzemelerinin tüketiminin azaltılması hedeflendi. Bu kapsamda, Abdi İbrahim üretim tesislerinde üretilen PVC blisterli ürünler için blister boyu, adedi ve buna bağlı olarak dış ambalajı boyutlarının optimum düzenini ve ölçülerini belirleyecek; sonucunda aynı miktarda ilaç daha az ambalaj malzemesi kullanılarak üretilecektir. Ocak 2023 itibarıyla yapay zeka ile hazırlanan yazılım süreci tamamlanmıştır. Akıllı yazılım sonucunda ilaç ambalajlarında yapılacak değişiklikler için yeni kalıplara ihtiyaç duyulmuştur. Nisan 2023 itibarıyla teslim edilecek olan yeni kalıplar ile test ve kontrol süreçleri başlayacaktır. Başarıyla tamamlanan test ve kontrol süreçlerinin ardından, Haziran 2023 tarihinde bu proje kapsamındaki ilk ürünümüz satışa sunulmuştur. Bu projeye, ambalaj kaynaklı sera gazı emisyonunu ürün başına %28 oranında düşürmeyi başardık.
- Projeye dahil edilmesi planlanan 26 adet Abdi İbrahim ruhsatlı ürünün küçültülmesiyle, 179 ton ambalaj malzemesi tasarrufu, 150 hanenin yıllık elektrik tüketimine eş değer enerji tasarrufu, 90 kg üretim atığının önlenmesi, 6 haftalık serbest kapasite kazanımı, yıllık palet sirkülasyonunda 2.300 adet azalma ve yıllık 1 milyon Avro tutarında malzeme tasarrufu sağlanacaktır.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun**04** Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Değer zincirimizde çok düşük bir orana sahip olmasına rağmen plastik kullanım oranını azaltmak, biyobazlı, biyobozunur veya geri dönüştürülmüş malzemelere geçmek için girişimcilik ekosistemi, tedarikçilerimiz ve üniversitelerle Ar-Ge çalışmaları yürütmeye devam ediyoruz. Çoklu paket ambalajlarında plastik kullanımını azaltmamızı ya da sonlandırmamızı sağlayacak yeni teknoloji çözümleri üzerinde Ar-Ge çalışmalarımıza devam ettik. Plastik kasalarımızda uyguladığımız yeniden kullanım modelini sürdürürken yeni alım yaptığımız kasalarımızda 2021 itibarıyla %50 geri dönüştürülmüş plastik malzeme içeren kasalar kullanmaya başladık. Bu kapsamda 2022 yılında da %50 geri dönüştürülmüş plastik içeren kasalarımızı kullanarak 92 ton işlenmemiş plastik kullanımının önüne geçtik.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Plastik kasalarımızda uyguladığımız yeniden kullanım modelini sürdürüyoruz ve yeni plastik kasa alımının önüne geçiyoruz.

Ek taahhütler

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Kullandığımız plastik ambalajların %100'ünün tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olabilmesi için Ar-Ge çalışmalarına devam ediyoruz. Plastic Move girişimi ile %20 'si eklemek atıklarından üretilen biyoplastikten oluşan, biyobazlı sunum servis materyalleri üzerinde çalışıyoruz. Bu sayede petrol bazlı plastik kullanımını %20 azaltarak, karbon ayak izimizi azaltmayı hedefliyoruz.

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Plastik kasalarımızda uyguladığımız yeniden kullanım modelini sürdürürken yeni alım yaptığımız kasalarımızda 2021 itibarıyla %50 geri dönüştürülmüş plastik malzeme içeren ürünler kullanmaya başladık. Bu kasalarımız sayesinde 2022 yılında yaklaşık 92 ton işlenmemiş plastik kullanımının önüne geçtik. 2023 yılına kadar 800 ton plastik azaltma taahhüdümüzün %12'sini 2022 yılında gerçekleştirerek toplamda taahhüdümüzün %75'ini gerçekleştirmiş bulunmaktayız. Plastic Move girişimi ile %20 'si eklemek atıklarından üretilen biyoplastikten oluşan, biyobazlı sunum servis materyalleri üzerinde çalışıyoruz. Bu sayede petrol bazlı plastik kullanımını %20 azaltarak, karbon ayak izimizi azaltmayı hedefliyoruz.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Ambalajların okyanuslarımıza ve kanallarımıza karışmasının veya yaşadığımız toplumlari kirletmesinin önüne geçebilmek adına, CCI olarak ambalaj stratejimizi TCCC'nin yeni çevre programı olan "Atıksız Bir Dünya" programı ile uyumlu hale getirdik. Ambalaj stratejimizin temel unsurlarından biri, ambalaj için daha az kaynak kullanmaktır. Ambalaj üretiminde kullandığımız doğal kaynak miktarını azaltmaya yönelik hafifletme uygulamalarını, ürünlerimizin güvenliğinden ödün vermeyecek şekilde hayata geçiriyoruz.
- Türkiye'de 2022-2023 Mart sonu dönemini kapsayan dönemde, birincil ambalajlarımızın ambalaj ağırlığını hafifletme çalışmalarımızla:
  - Su kategorisinde 50 ton hedefleyip 60,2 ton,
  - Gazlı meşrubat kategorisinde 750 ton hedefleyip 905 ton,
  - Meyve suyu kategorisinde 50 ton hedefleyip 60,3 ton olmak üzere toplamda birincil ambalajlarımızda 1.025,5 ton plastik azaltım sağladık.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Coca-Cola İçecek olarak birincil ambalajlarımızın tamamında halihazırda %100 geri dönüştürülebilir malzemeler kullanılmaktadır.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Plastik kasalarımızda uyguladığımız yeniden kullanım modelini 2022 yılında da devam ettirdik.

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- "Atıksız Bir Dünya" vizyonumuzla uyumlu olarak ambalaj üretimimizde geri dönüştürülmüş malzeme miktarını artırabilmek amacıyla sürekli olarak çalışıyoruz. 2022 yılında:
  - Meyve suyu ambalaj hacmimizin yaklaşık %80'inde %50 oranında r-PET'e,
  - BP satış noktalarında satılacak 500 ml Damla su şişelerinde %50 oranında rPET'e,
  - Su kategorisinde kullandığımız şeffaf etiketlerimizde %50 oranında geri dönüştürülmüş plastiğe (rBOPET) geçiş yapmayı hedeflemiştik.
  - 2022 yılında, kimyasal geri dönüşüm yönteminden faydalanarak, Türkiye'deki plastik ambalajlarımızın %6'sı geri dönüştürülmüş içerikten üretildi. Türkiye'de 1 litre gazlı içecek ürünlerinde, 500 ml su ürünlerinde; ve 330 ml, 1 ve 1,5 litre meyve suyu ve buzlu çay ürünlerimizde %50 oranında geri dönüştürülmüş plastik kullandık.
  - Plastik kasalarımızda ise %25 oranında geri dönüştürülmüş HDPE (yüksek yoğunluklu polietilen) kullandık. BP satış noktalarında %50 oranında geri dönüştürülmüş plastikten üretilmiş 500 ml Damla Su markalı ürünlerimizi satışa sunduk. Ayrıca, su kategorisinde şeffaf etiketlerimizde %50 oranında r-BOPET kullandık.
  - 2022 yılında Türkiye'deki yeniden doldurulabilir cam şişelerimizde geri dönüşümlü kağıttan etiket testlerine başlandı. 2023'te uygulamaya konması ve Cradle to Cradle (C2C) sertifikası alınması hedefleniyor. 2030 yılı itibarıyla ise Türkiye'deki ambalaj hacmimizin en az %50'sinde geri dönüştürülmüş plastik kullanmayı hedefliyoruz. Bu hedefi belirlerken 2027 itibarıyla Türkiye'de mekanik dönüşümün yasallaşacağı varsayımını yaptık.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

2023 hedefi
2100 ton
2045 ton azaltım

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

[taahhüdü göster](#)
01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Polikarbonat (PC) damacaneleri hafifletirerek 760 gramdan 660 grama düşüş gerçekleştirdik. Projenin devamı olarak PC damacananadan PET damacanaya geçiş için denemeleri ve çalışmaları başlattık. Şirink kullanımlarımızı azaltmak için proje başlattık. Geçtiğimiz yıllarda 5L şirinklerde 40 mikrondan 35 mikrona geçişi tamamladık. Damacanalarda ve bebek suları için emniyet bantlarında PVC'den PET'e geçiş projeleri için çalışıyoruz. Damacanalarda için PET'e geçiş sürecini tamamladık. Bebek suları için de çalışmalara devam ediyoruz.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- 2023 yılı içerisinde tamamlamayı hedeflediğimiz plastik seperatör uygulaması için çalışmalara başladık. Tek kullanımlık karton seperatör kullanımından tekrar kullanılabilir plastik seperatör kullanımına geçmeyi hedefliyoruz. Yeniden kullanılabilir ambalaj oranı miktarımız %42 dir.

Ek taahhütler

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- %100 rPET için çalışmalara başladık. Mevcut ürünlerde kullanılan herhangi bir geri dönüştürülmüş içerik bulunmuyor.
- Döngüsel ambalaj yönetimini mümkün kılmak adına Türkiye'de depozito iade sistemindeki doğru yasal çerçevenin belirlenmesinde yerel kuruluşlar ve ilgili Bakanlıklarla çalışmalarda aktif rol almaktayız, ambalajlarımızın etiket tasarımını güncelliyoruz.

* Danone Hayat İçecek ve Gıda San. Tic. A.Ş. ve Sırma Grup İçecek San. Tic. A.Ş. toplam hedefleri olarak taahhüt verilmiştir.

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

Ek taahhütler

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Koroplast olarak en az proses fiyesi ile çalışma hedefindeyiz. İş/ ebat/malzeme geçişleri esnasında yapılan ana ve ara ayarlarda ve zorunlu çıkan proses firelerinin tarafımızdan geri dönüşümü yapılabilecek olan 360 ton HD/LD malzemeleri geri dönüştürerek; ihtiyaç kadarının tekrar kullanımını Koroplast'ta yapıp, ihtiyaç fazlasının farklı firmalarda değerlendirilmek için granül olarak satılmasını (gerekirse) hedefledik. Projeyi tesisimizde bulunan geri dönüşüm makinesi ile çıkan hurdanın granüle çevrilmesi şeklinde gerçekleştirmeyi planladık.
- Hedefimize göre gerçekleşen rakam 472 ton HD/LD malzemedir. Doğada çözünebilir ve yok olan ambalajların kullanımı ile ilgili olarak Koroplast olarak "kompost biyobozunur" ürünlerin araştırılıp üretilebilmesi için çalışmalar tamamlandı, ürün üretimi gerçekleşti.

- Koroplast olarak gıda dışı ürünlerimizde, geri dönüştürülmüş malzeme kullanımını %10 arttıracakız. Gıda dışı ürünlerimizde kullandığımız ham maddelerin %21'i geri dönüştürülmüş ham maddeden oluşmaktadır. Bu oranı miktarsal olarak %10 arttırarak toplamdaki hurda kullanım oranımızı %23 oranına çıkaracağız. Hedeflerimize göre hurda oranımız %23,5 olarak gerçekleşmiştir.

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Ekopak formatlı ürünlerimizde tepe boşlukları azaltılarak yıllık 2,7 ton fazla plastik kullanımının önüne geçildi. Su iş birimizde 2022 içinde geliştirilen projeler ile 1251 ton plastik kullanımı azaltıldı.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

Ek taahhütler

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Kahve ve hazır içecek paketleyen ekopak formatında üretim yapan makinelerimizde ve bir çubuk formatında üretim yapan makinemizde geri dönüştürülebilir ambalaja geçiş ile yıllık 163 ton kullanımı olan plastik ambalajımızı geri dönüştürülebilir hale getirdik.

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- 2021 yılında başladığımız 1 L PET şişelerde %50 r-PET kullanımı devam etmekte olup, 31 Mart 2021-31 Mart 2022 yılları arasında 904 ton daha az işlenmemiş plastik kullanımı sağlanmıştır.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- COVID-19 Pandemisi nedeni ile yemekhane ve ofislerden kaynaklanan tek kullanımlık plastik bardak, çatal, pipet, su şişesi vb. ambalajlar yerine 1 Nisan 2022-31 Mart 2023 tarih aralığını kapsayacak şekilde, raporlama dönemi içerisinde plastiklerin kaldırılması sürecine devam ettik. Tek kullanımlık plastik su şişeleri yerine sebil kullanımına geçtik. Plastik çatal, bıçak, kaşıkları kaldırdık. Bu sayede 40,25 ton tek kullanımlık plastik malzeme azaltımını sağladık.
- Sevkiyatta kullandığımız ambalajlama şeklimizi gözden geçirdik, plastik ambalajla taşınan bazı ham maddelerin tankerle taşınmasını sağladık. Bu sayede yılda 6,75 ton PE plastik ambalaj kullanımını azalttık.
- Ham madde depolama için kullanılan plastik ambalajlar yerine depolama tankları kurarak 8,355 ton plastik ambalaj kullanımını azalttık.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- 2022 yılı içerisinde tedarikçilerimizle yapılan iş birliği ile, IBC ve varil ambalaj materyallerinin %100 geri dönüştürülebilir yüksek yoğunluklu polietilen malzemelerden seçilmesini sağlamaya devam ettik.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Piyasaya sürdüğümüz bazı ürün ambalajlarını geri toplattık, toplatılan ambalajları çeşitli proseslerden geçirerek yeniden kullanılmasını sağladık. Proseslerimizde kullanılan ham maddelere ait ambalajları çeşitli işlemlerden geçirerek yeniden kullanılmasını sağladık. Bu iyileştirmeler sayesinde 2022 yılında plastik kullanımını 41,625 ton azalttık.

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- 2022 yılında tedarikçilerimizle yapılan iş birliği ile, ürünlerimizi ambalajlamak için kullandığımız IBC ve varillerdeki plastik içerik oranının en az %8'inin geri dönüştürülmüş malzemeden seçilmesini sağladık.

Ek taahhütler

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

2023 hedef
426 ton

430,6 ton azaltım

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

[taahhüdü göster](#)**01** 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Ariel ve Alo çamaşır deterjanı ürünlerimizde doz kaplarımızı kaldırarak gereksiz plastik kullanımımızı azalttık. Fabrikalarımızda ve ofislerimizde plastik şişe kullanımlarını kaldırarak, cam sürahiilere geçiş yaptık.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Hedefimiz, yenilikçi alternatiflerle tüketicilerin alışkanlıklarını değiştirmek olduğundan, Avrupa'da başlatılan saç bakım markalarımızla yeniden doldurma sistemlerini Türkiye dahil daha geniş bölgelerde de hayata geçirmeyi hedefliyoruz. Projenin yayılması için çalışmalarımız devam ediyor.

Ek taahhütler

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- % 100'ü geri dönüştürülebilir ambalajla sunulan marka sayımızı 8'den 10'a çıkardık.

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Ürünlerimizin paketlenmesi esnasında ortaya çıkan plastik atıkları hijyenik koşullarda toplayıp tedarikçilerimizle paylaşarak aynı ürünün üretiminde tekrar kullanmaya başladık.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Saşe folyolarımızda kağıt/plastik katmanlarını içerenlerin kullanımını arttırdık. Bu ambalaj malzemesini mono yapıya geçirmek üzerine çalışmalarımız halen devam etmektedir.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Bu konuda henüz uygulanabilir olmadığı için hayata geçirdiğimiz bir proje olmadı. Önümüzdeki yıl tekrar değerlendireceğiz.

Ek taahhütler

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Toplam üretimimizin %80'ine yakın bir oranını kapsayan büyük müşterilerimizin ürünlerinin önemli bir kısmını önümüzdeki dönemde %100 geri dönüştürülebilir birincil ambalajlarla üreteceğiz. Kendi markalı ürünlerimizde %100 geri dönüştürülebilir birincil ambalaj kullanımına pazarlama ve fiyat rekabeti açısından henüz uygun görülmediği için geri dönüştürülebilir ambalaja geçmeden önce plastik oranını azaltarak kademeli bir geçişi planlıyoruz.

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Avrupa Birliği, Birleşik Krallık ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik malzeme kullanımını artırmak amacıyla yayınlanan vergi yasalarının da etkisiyle toplam üretimimizin %80'ine yakın bir oranını kapsayan büyük müşterilerimizin ürünlerinin önemli bir kısmını önümüzdeki dönemde geri dönüştürülmüş plastik malzeme içeren birincil ambalajlarla üreteceğiz. Bu oran her ürün için en az %30 oranında olacaktır. 2022'deki geri dönüştürülmüş malzeme kullanım oranını 2023'te 4 katına çıkarmayı hedefliyoruz.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

2023 hedef
450 ton

580,5 ton azaltım

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

[taahhüdü göster](#)**01** 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Ürün kalitesi ve müşteri beklentisine halel getirilmeden, tek kullanımlık plastik ambalajlarda gramaj optimizasyon çalışmaları yapılmıştır. Üretim proseslerinin negatif etkilenmeyeceği seviyelere kadar ambalaj malzemelerinin en azda tutulması amaçlanmıştır (ayran, yoğurt kaseleri, yoğurt kovası). Üretim hatlarında revizyon çalışmaları yaparak ambalajlarda tasarım değişikliklerine gidilmiş (kefir şişeleri), müşteri beklentisine halel gelmeden daha düşük gramajlı şişelere geçiş yapılmıştır.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Mevzuat ve sektörün temel standardı olan GMP kuralları gereği, birincil ambalajda yeniden kullanım modelleri mümkün değildir. Başta AB Yeşil Mutabakatı kapsamındakiler olmak üzere, bu alandaki gelişmeler takip edilmekte olup, yeni teknoloji ve ürünlerin ortaya çıkması, AB tarafından onaylanması ve Türk mevzuatına aktarılması durumunda yeni ürünlere geçiş planlanacaktır.

Ek taahhütler

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun**04** Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- İkincil ambalajlarda yeniden kullanılabilir, geri dönüştürülebilir, kompostlanabilir olmayan plastik hacmimizi belirleyip, teknoloji, yatırım vb. unsurları da göz önüne alarak yol haritası hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

< 90 >

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Dondurma kategorisinde ağırlık azaltılması yapıldı (Carte D'or), Maraş Cup kase kapak tasarımı değişikliği yapıldı. Big Bold, Twister ve Buzzy ürünlerinde folyo kalınlık azaltılması yapıldı. OMO 1950 ml şişe yerine yeni dizayn çalışıldı ve daha az plastik kullanılarak 1690 ml boyutunda şişe üretimine geçildi. Omo deterjanlarında kullanılan büyük plastik dozaj kapağı kullanımdan kaldırıldı. Ayrıca ev bakım kategorisinde 750 ml Cif sprey şişelerinde ağırlık azaltma ve Domestos bidonlarda yeni tasarım çalışılarak plastik kullanımını azaltma hedefleniyor.
- Gıda kategorisinde, plastik çatal ve plastik kapak olarak toplamda 3,5 ton plastik elimine edildi. Dondurma kategorisinde PP diğer – rijid ve PS rijid kategorilerinde toplam 54400 kg; Ev Bakım kategorisinde HDPE diğer rijid, PP diğer rijid, < A4 esnek, LDPE kategorilerinde toplam 188000 kg; gıda kategorisinde PET şişe -diğer ve PP diğer – rijid kategorilerinde toplam 108300 kg olmak üzere genel toplam 350700 kg azaltım yapılmıştır.
- 31.03.2021 – 31.03.2022 arasındaki toplam 392037 kg azaltımla birlikte taahhüdümüz kapsamında bugüne kadar toplam 742,727 kg azaltım yapılmıştır. Toplam taahhüdümüzün %157,9'u kadar azaltım gerçekleştirilmiştir.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Dondurma kategorisinde, 2023 Şubat ayından itibaren Vienetta ürününde kullandığımız tepsisi PS ambalaj yerine PET ambalaj olarak değiştirdik.
- Ev bakım kategorisinde, sprey ürün formatlarında kullanılan tetik (trigger) ambalajının %100 geri dönüştürülebilir olması için ambalaj tedarikçileri ile yeni tetik geliştirmesi yapıldı. %100 geri dönüştürülebilir tetikler Cif sprey ürünlerinde kullanılmaya başlandı. Knorr portföyündeki tüm esnek ambalajlarımızın geri dönüştürülebilir olması için tedarikçilerimiz ve global kontaklarımız ile yoğun bir çalışma içerisindeyiz. Güzellik ve kişisel bakım kategorisinde, geri dönüşüm otomatik seçme makinelerinde algılabilecek siyah MB'lerin geliştirilmesi tamamlandı. Ağız bakım kategorisinde diş macunlarımızın tüplerinde %100 geri dönüştürülebilir ambalaja geçiş yapılmıştır; diş macunlarımızın kartonlarında %100 geri dönüştürülebilir ambalaja geçiş yapılmıştır. Ev bakım kategorisinde; Cif sprey ürünlerinde kullanılan tetikler , tedarikçi ile birlikte çalışarak %100 geri dönüştürülebilir hale getirildi.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Ev bakım kategorisinde, OMO markası altında yeniden dolun istasyonu projesi 2022'de bir adet yeniden dolun istasyonu hayata geçti. Tüketiciler boş OMO deterjan şişelerini yeniden dolun istasyonun kurulu olduğu markete getirip, yeni deterjanını bu şişelere doldurarak daha uygun maliyetle ürün satın alabiliyorlar. OMO yeniden dolun ünitesi sayesinde hem tüketicilerin plastik ayak izinin hem de Migros mağazalarında, deterjan satışı sebebiyle oluşan yıllık plastik atık miktarının azaltılması amaçlanıyor. OMO yeniden dolun istasyonlarının 2023'te üç adet daha kurularak yaygınlaştırılması için çalışmalar devam ediyor.

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Dondurma kategorisinde, 2021 Aralık ayından itibaren Cornetto ürününde kullandığımız PET kapağı %50 rPET olarak kullanıyoruz. 2023 Şubat ayından itibaren Vienetta ürününde kullandığımız tepsisi PS ambalaj yerine rPET ambalaj olarak değiştirdik. Ev bakım kategorisinde, ambalaj olarak kullandığımız şişelerde PCR kullanılarak saf plastik tüketimini azaltıyoruz. Yumoş 1200 ml yumuşatıcı, OMO 910 ml ve OMO 1690 ml deterjan şişelerinde PCR kullanımına başlandı. Gıda kategorisinde, sadece küçük boy sos şişelerimizde %50 rPET kullanımına geçilmiştir. Orta boy ve büyük boy sos şişelerimizde %50 rPET'e geçiş için çalışmaları devam etmektedir. Güzellik ve kişisel bakım kategorisinde, farklı oranlarda (%30 ve %50) geri dönüştürülmüş plastik içeren şampuan şişelerinin denemeleri ve teknik kontrolleri tamamlandı.

Taahhütlerdeki

İlerlemeler

Perakende, hizmet ve gıda sektöründe taahhüt veren şirketlerin ilerleme raporları — II

Allianz Türkiye

AXA Sigorta

Borusan Lojistik

Boyner Grup

Deloitte Türkiye

Divan Turizm

Garanti BBVA

İC İçtaş

ICA

LAV

Migros

Siemens

TSKB

Yorglass

Perakende, hizmet ve gıda şirketleri için sektörel asgari gereklilikler

Notlar:

- a. Taahhütler ambalajlı tüketim malları, hizmet ve gıda servisi şirketleri ve ambalaj üreticileri için aynıdır.
- a. Perakendeciler için taahhütler sadece öz markalı ürünleri kapsar.

01

2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Ofis alanlarımızda plastik kaplı su kullanmamayı hedefliyoruz, 2023 yılı sonuna kadar tek kullanımlık 0,5 L - 1,5 L, 19 L gibi çeşitli boyutlardaki plastik şişeleri %100 kullanımdan kaldırmayı hedefledik. 2023 yılı sonuna kadar bu alandaki plastik atık azaltım beklentimiz 150 kg'di.
- Bu hedef tamamlandı. 2023 yılı sonuna kadar plastik tabak, çatal-bıçak, bardak gibi tek kullanımlık plastik ürünleri, faaliyet gösterdiğimiz tüm ofislerden kademeli olarak kaldırmayı hedefledik. 2023 yılı sonuna kadar bu alandaki plastik atık azaltım beklentimiz 600 kg'di. Tamamlandı.
- Dijital çözümlere yatırım yaparak, kargolama şeklimizi gözden geçirerek, paketlemede gereksiz katmanları ortadan kaldırarak yaklaşık 4 kg'ye denk gelen kargo poşeti kaynaklı plastik atığını ve 2023 yılında %20 oranında azaltmayı amaçladık. 2022 yılında beklediğimiz etki yeteri kadar olmadı. 2023 yılında daha fazla rakamlara ulaşmayı hedefliyoruz. 2022 yılı azaltım miktarı 0,22 kg oldu.
- Plastik malzeme ambalajlı ürünler için optimizasyon çalışması yapıp temizlik malzemelerinde atık oluşumunu azaltmak için hizmet firmamızın daha büyük hacimli paketlerle tedarik, daha düşük mikronlu plastik içeren ürün tercihi veya tekrar dolum sistemi oluşturmasını teşvik ettik. 2023 yılı sonuna kadar bu alandaki plastik atık azaltım beklentimiz 600 kg'dir. Tamamlandı. Daha yüksek hacimli olanlar tercih edildi.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin**03** 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Değer zincirindeki diğer paydaşlarımızla İPG taahhüdüne katılımı teşvik ederek ve büyük tedarikçilerimizle yakın bir şekilde çalışarak, ambalaj kullanımında geri dönüştürülebilir ambalaj kullanımını teşvik edeceğiz. Tedarikçilerimizle görüşmelerimizi başlattık.

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin**02** 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Ofislerimizdeki plastik torbaların kullanımını azaltmak adına masa altında bulunan çöp kutularını kaldırarak, çalışma arkadaşlarımızı ortak alanlardaki geri dönüşüm çöp kutularına yönlendirdik. Bölge müdürlüklerimizin kargo gönderilerinde, gönderileri bir arada toplayıp yollayarak daha az kargo poşeti kullanılmasını sağladık. Şirketimizde genel müdürlük ve bölge ofislerimiz dahil olmak üzere tek kullanımlık plastik su şişelerini ve plastik su damacanalarını %38,51 oranında (1.379 kg) kullanımdan kaldırdık. Ofislerimizde, katlardaki mutfaklarda bulunan plastik bardakları tamamen, karton bardakları (diğer) da %66,66 oranında (190 kg) kullanımdan kaldırdık. 2022 Mayıs ayı itibarıyla şirket kafeteryamız içerisinde kullanılan plastik, çatal, kaşık ve servis tabaklarını yalnızca katlara servis edilen yemeklerde kullanılmak üzere sınırlandırarak, %32,25 oranında (20 kg) azalttık. Tek kullanımlık bardaklar yerine çevre dostu ürünlerin kullanımını teşvik etmek amacı ile ofis katlarımızda sebil üzerindeki dolaplara özendirici yazılarımızı asarak, çalışma arkadaşlarımıza ofis içerisinde kullanılması amacıyla çelik termoslar hediye ettik.
- Plastik kullanımı sınırlandırmasına dikkat çekmek için mümkün olan her fırsatta şirket içi bültenlerimizde hatırlatmalar yaparak, şirketimizin erişime sunduğu ve tüm çalışma arkadaşlarımızın erişebileceği eğitim platformlarından konu ile ilgili bilinçlendirici eğitimlere katılmaları konusunda teşvik ettik. Şirketimizde 2023 Mart ayında değerli akademisyenler tarafından gerçekleştirilen "Kurumsal Sürdürülebilirlik Eğitimi"nde plastik kullanımı hakkında bilinçlendik.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun**04** Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

92,365 ton azaltım

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

[taahhüdü göster](#)**01** 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Streç Sarım Standardizasyon projemizle sevkiyatta kullandığımız ambalajlama şeklimizi gözden geçirdik, gereksiz katmanları ortadan kaldırdık ve yılda 84 ton PE plastik ambalaj azaltımı sağladık. Ofislerimizde ve yemekhanelerimizde kullandığımız tek kullanımlık plastik şişeler, bardaklar ve yemekhane kaplarının yerine çoklu kullanıma uygun mataralar, bardaklar ve polikarbon kapaklara geçiş yaptık. Ofislerimizde başlattığımız "Suyum Mataramda" projesiyle çalışanlarımıza özel mataralar yaptırarak ve kurdurduğumuz arıtma sistemleri ile suyun plastik içine girmesini engelledik. Bu kullanımlar sonucunda 2022-2023 aralığında toplamda 3,9 ton PET bardak ve şişe, 0,4 ton yemekhane kabının kullanımını engelledik. 0,35 ton naylon torba kullanımını engellenmiştir. 0,25 ton ömrünü tamamlamış lastikler döngüsel ekonomi çalışmalarımız kapsamında dönüştürülmüştür.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Streç Sarım Standardizasyon projemizle sevkiyatta kullandığımız ambalajlama şeklimizi gözden geçirdik, gereksiz katmanları ortadan kaldırdık ve yılda 84 ton PE plastik ambalaj azaltımı sağladık. Ofislerimizde ve yemekhanelerimizde kullandığımız tek kullanımlık plastik şişeler, bardaklar ve yemekhane kaplarının yerine çoklu kullanıma uygun mataralar, bardaklar ve polikarbon kapaklara geçiş yaptık. Ofislerimizde başlattığımız suyum mataramda projesiyle çalışanlarımıza özel mataralar yaptırarak ve kurdurduğumuz arıtma sistemleri ile suyun plastik içine girmesini engelledik. Bu kullanımlar sonucunda 2022-2023 aralığında toplamda 3,9 ton PET bardak ve şişe, 0,4 ton yemekhane kabının kullanımını engelledik. 0,35 ton naylon torba kullanımını engellenmiştir. 0,25 ton ömrünü tamamlamış lastikler döngüsel ekonomi çalışmalarımız kapsamında dönüştürülmüştür.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- 2023 yılında Sürdürülebilir Satın Alma politikamızı hayata geçirdik. Sürdürülebilirlik anlayışımızın iş ortaklarımıza ve tüm paydaşlarımıza aktarılmasına ve tedarikçilerimizin Borusan Gurubu'nun çevresel, sosyal ve yönetim beklentileriyle ortak ve kapsayıcı bir strateji belirlemesine önemsiyoruz. Tedarik süreçlerimizde; ambalaj kategorisinde aldığımız sarf malzemelerin %100 'ü geri dönüşüme uygundur, ambalaj dışı kategorilerde ise yine geri dönüşüme uygun ürünlerin kullanılmasını tercih ediyoruz, ambalaj ve diğer kategorilerde kağıt, karton gibi malzemelerde geri dönüştürülmüş içerikli ürünleri tercih ediyoruz. Nakliye ambalajında kullandığımız karton koli ve kutuların tamamı %100 geri dönüştürülmüş materyalle üretilmiştir.

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Streç ürünlerin geri dönüştürülmüş malzeme içerikli olanları araştırılmış ancak şu anda pilot uygulamalar olmakla birlikte tedarikçi araştırması devam etmektedir.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- 2022 Eylül ayı itibarıyla müşterilerimize verdiğimiz plastik poşetlerin yerine kağıt ve kraft poşet alternatifleri sunarak 4 aylık süreç sonunda yıllık bazda 13.525 kilogramlık tasarruf sağladık. Bu çalışma sayesinde müşterilerimize sunulan kağıt ve kraft ambalajlar sayesinde uzun süreli kullanım imkanı sağlanmıştır. Plastik poşetlerin sistemden tamamen çıkarılması ile 2023 yılında bu kullanımın tamamen sonlanması hedeflenmektedir. 2021 yılında verdiğimiz 11.500 kilogramlık azaltım taahhüdü sonrasında ilk aşamada merkez ofis ve mağazalarımızda pandemi sonrası kullanmaya başladığımız PET şişeleri kullanımdan kaldırarak verdiğimiz taahhüdün 8.527 kilogramlık kısmını gerçekleştirmiş bulunmaktayız. Kaldırılan PET şişelerin yerine çalışanlarımıza cam mataralar dağıtarak tek kullanımlık ürünler yerine çok kullanımlı ürün kullanımına geçilmiştir.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin**03** 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- "Sıfır Atık Projesi" kapsamında merkez ofis ve mağazalarda kompostlanabilir alternatif ürün çalışmaları yapıyoruz. Bu kapsamda merkez ofisimiz ve Bağdat Caddesi'nde bulunan mağazamız Sıfır Atık Belgesi almış bulunmakla beraber, diğer cadde mağazalarımızda da sertifikasyon süreci devam etmektedir.
- "İyiliğe Dönüştür Projesi" ile müşterilerimizden toplanılan tekstil ürünleri Lokman Hekim Sağlık Vakfı ile birlikte ileri dönüşüm ve geri dönüşüm olarak yeniden değerlendiriliyor. Mağazalarda ve şirket merkez ofislerinde toplanan kıyafetler "yeniden kullanılabilir, ham maddesine ayrıştırılabilir, enerjiye dönüştürülebilir" olarak gruplandırılarak döngüsel ekonomi modeli içinde ekonomiye ve yeniden kullanıma kazandırılıyor. Tekstil atığının oluşmasının önüne geçmek amacıyla Boyner ve Nivogo iş birliği gerçekleştirilmiştir. Çeşitli sebeplerle raftan depoya kaldırılan ve satışa sunulmayan ürünler proje kapsamında yeniden hayata döndürülmüştür. Döngüsel dönüşüm hareketi Nivogo'nun iş modeli sayesinde tekstil atığı olmaktan kurtulan ve döngüsel ekonomiye kazandırılan ürünler, sürdürülebilir moda anlayışıyla Boyner Outlet mağazalarında ve boyner.com.tr'deki outlet kategorisindeki ürünler arasında müşteriler ile buluşturulmuştur. Satışa sunulan bu ürünlerde yer alan QR kodlar aracılığıyla ürünlerin döngüsel dönüşüm yolculuğunda geçtikleri süreç izlenebilmektedir. Bugüne kadar Boyner ve Nivogo iş birliği sayesinde 500 bini aşkın ürün yenilenerek döngüsel ekonomiye dahil edilmiştir. Yenilenen ürünlerle; 6,1 milyar litre su tasarrufu sağlanmış ve 9.500 ton karbon emisyonunun oluşmasının önüne geçilmiştir. İyiliğe Dönüştür Projesi ve Nivogo İş Birliği ile tekstil ürünlerinin geri dönüşüme katkı sağlanması hedeflenmekte olup, bu ürünlerin kumaşlarının elyaf kısmında yer alan polyester, polyamid, akrilik ve poliüretan malzemenin de geri dönüştürülmesi hedeflenmektedir. İki proje için de toplam adet bazında raporlama yapılabilmeyle birlikte 2024 yılı için ham madde bazında da geri dönüşüm oranlarının çıkarılması planlanmaktadır.

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Alternatif materyal kullanımı için araştırmalar devam ediyor. Bir bölümü mağaza operasyonları içinde kullanılmaya başlandı, yaygınlaştırılması için çalışmalar devam ediyor.

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Herhangi bir azaltım gerçekleşmedi. 2023 yılında plastik şişe kullanımlarımızı sonlandırarak ve tek kullanımlık bardak, tabak ve çatal & bıçakları da azaltarak düşürmeyi amaçlıyoruz.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Herhangi bir azaltım gerçekleşmedi. 2023 yılında plastik şişe kullanımlarımızı sonlandırarak ve tek kullanımlık bardak, tabak ve çatal-bıçakları da azaltarak düşürmeyi amaçlıyoruz.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Herhangi bir azaltım gerçekleşmedi. 2023 yılında plastik şişe kullanımlarımızı sonlandırarak ve tek kullanımlık bardak, tabak ve çatal-bıçakları da azaltarak düşürmeyi amaçlıyoruz.

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Herhangi bir azaltım gerçekleşmedi. 2023 yılında plastik şişe kullanımlarımızı sonlandırarak ve tek kullanımlık bardak, tabak ve çatal-bıçakları da azaltarak düşürmeyi amaçlıyoruz.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

20,3 ton azaltım

Plastik azaltım ve kullanım önleme miktarı

[taahhüdü göster](#)**01** 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Çalışan özelinde kullandığımız tek kullanımlık PET şişe suları tüm birimlerden kaldırdık. Tüm birimlere arıtmalı sebiller takıldı. Çalışanlara birim özelinde değişiklikler göstererek termos, bardak vb. ürünler dağıtıldı. Yeni ürünlerin ambalajları seçilirken plastik ambalaj dışında ambalajlar ilk olarak ürün geliştirme tarafında değerlendiriliyor. Mevcut ürünler içinde yer alan pralin kutularının yüksekliklerinin azaltılmasıyla, daha şık bir tasarım, ambalajın daha verimli kullanılması ve %2 atık miktarının azaltılması sağlandı.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Taahhüt verdiğimiz yıl itibarıyla plastik poşet kullanımını sıfırladık ve kağıt-karton poşetlere geçiş yapıldı. İkinci adım olarak yeniden kullanıma imkan sağlayan bez poşetlere geçiş vardı. İlk pilot uygulamamızı Kokoa mağazamıza kendi markası ile bez çanta kullanımı gerçekleştirdik. Almış olduğumuz geri bildirimler sonucu süreci çoklayarak ilerleyeceğiz.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Divan Markası ile piyasaya sürmüş olduğumuz ambalajlı ürünlerimizde kullanılan plastik ambalajların hepsi geri dönüştürülebilirdir. Geri kazanım süreçlerine dahil olması ve müşteri bilinçlendirmesine yönelik ambalajların üzerinde ilgili yönetmelikler doğrultusunda işaretlemeler yapılmıştır. Bilincin daha fazla artırılmasını sağlamak için iletişim kanallarımızda (iç iletişim, sosyal medya hesapları vb.) paylaşım yapılmaktadır.

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- 31.03.2021-31.03.2022 tarihleri arasında COVID-19 pandemisi nedeniyle hibrit çalışma yöntemine geçilmesiyle çalışanların öğünleri sırasında tükettikleri tek kullanımlık plastik ürünlerde azaltım uygulanmış, 31.03.2022-31.03.2023 tarihleri arasında ise %40 ofisten %60 evden çalışma şeklinde olan kalıcı hibrit modeli süresince tekrar kullanılabilir ürünlerin kullanımı yaygınlaşmış ve teşvik edilmiştir; hatta tek kullanımlık ürünlerin kullanımı neredeyse tamamen durdurulmuştur.
- Bu çalışmalar doğrultusunda 2023 hedeflerinde taahhüt 1 ve PET şişe özelindeki tonaj taahhüdü hariç taahhüt 2 hedeflerine ulaşılmıştır. Taahhüt 2'de bulunan PET şişe taahhüdümüze ise adet bazında ulaşmamıza rağmen taahhüt verilirken hesaplama metodolojimizde yaşanan aksilik nedeniyle plastik PET şişede hedeflenen tonaj azaltım hedefimize ulaşamamış olsak da diğer cins plastik içeren plastik tabak, kap, vs. tek kullanımlık ürünlerde sağladığımız azaltımlarla plastik azaltım hedefimize de ulaşmış olduk. 31.03.2022-31.03.2023 tarihleri arasında 273.390 kg plastik tasarrufu yapmış olduk. Toplamda ise plastik azaltım hedefimiz olan 318,20 ton olan hedefimizi aşarak 551,38 tona ulaştığımızı açıklamaktan memnuniyet duyarız.
- 31.03.2022-31.03.2023 tarihleri arasında plastik poşet azaltımımızı tüm çalışanlarımıza dağıttığımız uzun ömürlü bez çantalarla ve kullanımdan kaldırdığımız plastik poşetlerle 3.176.000 adet ve 66,60 ton olarak açıklamaktan memnuniyet duyarız. 31.03.2022-31.03.2023 tarihleri arasında PET şişe tüketimi önleme çabamız sonucu ise hem

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin**03** 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- 2023 yılı sonuna kadar aylık ortalama imha edilen 115.000 adet kart (0,58 ton); zarfları ve kart tutucuları ayrılarak kağıt geri dönüşümünde kullanılması yönündeki taahhüdümüz çerçevesinde çalışmalarımız devam etmektedir.

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Avrupa ve Türkiye'nin ilk doğa dostu kredi kartı olan Çevreci Bonus, geri dönüştürülebilir plastikten üretilmektedir. Şu anda BJK Bonus, Bonus Classic, Çevreci Bonus CL, Çevreci Bonus Gold, Çevreci Bonus Platinum, Bonus Business, Flexi, FB Bonus, Bonus Classic kartlar geri dönüştürülmüş plastikten üretilmektedir. Tüm kredi kartlarımızın geri dönüştürülebilir plastikten sipariş verilebilmesi için tedarikçi firmalarla görüşmelerimiz devam etmektedir.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

hibrit çalışma modelimiz, hem dağıttığımız su mataraları hem de 4 Haziran itibarıyla Zincirlikuyu Genel Müdürlük ve Pendik Kampüsümüzdeki PET şişelerin tamamen kaldırılmasıyla 5.875.200 adet ve 70,50 ton PET şişenin kullanılmasını önledik.

- Evden çalışma modelinin büyük ölçüde tercih edilmesi, Nisan ayında paket servis hizmetinin tamamen kaldırılmasıyla ve de her ihtimale karşı plastik çatal kaşık bıçak tüketiminin tekrar artmaması için öğünlerde plastik çatal kaşık bıçak yerine metal çatal kaşık bıçak kullanılmaya başlandı, bu sayede 31.03.2022-31.03.2023 tarihleri arasında 7,56 ton ağırlığına denk gelen 4.326.000 adet plastik çatal kaşık bıçağın kullanımının önünde geçildi. Nisan ayında paket servis hizmetinin tamamen kaldırılması ve tek kullanımlık kaplar yerine porselen kapların kullanılmasyla 31.03.2022-31.03.2023 tarihleri arasında 9.760.000 tek kullanımlık plastik kabin tüketilmesi engellendi. Bu sayede Banka olarak 104,06 ton plastik tasarrufu sağladık. 31.03.2022-31.03.2023 tarihleri arasında 1.497.400 adet ve 410 kg pipet kullanımı engellendi. Hibrit çalışma modelimiz ve artık cam/porselen bardak kullanılmasını teşvik etmemizle de aynı zamanda geçen seneki azaltımımızın da üstüne çıkarak 31.03.2022-31.03.2023 tarihleri arasında 24,7 tonluk 4.392.000 karton bardağın tüketiminin önüne geçildi.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun**04** Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemli ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin**02** 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Çalışanlar arasında düzenlenen "Hem Fikir İyi Fikir" başlıklı inovasyon yarışması kapsamında sunulan plastik kullanımının azaltılması amaçlı proje, şirket üst yönetimi tarafından konuya verilen önem doğrultusunda hayata geçirilmiştir. İC İÇTAŞ Ankara ofisiyle birlikte Holding İstanbul ofisinde de tek kullanımlık plastik tüketimi azaltımının yaygınlaştırılması amacıyla arıtılmış su teknolojileri kullanımı başlatılmıştır. Proje kapsamında çalışanlara bireysel kullanıma yönelik cam su şişesi ve bardak temin edilerek plastik kullanımının hem çevreye hem de çalışan sağlığına olumsuz etkileri azaltılmıştır. Ankara ve İstanbul merkez ofislerinde her kanaldan konunun iletişimi yapılmış, farkındalık artırılmıştır. Aynı zamanda arıtma teknolojisinin (su sebili) bulunduğu alanlara plastiklerin çevreye ve insan sağlığına olumsuz etkileri, bir kişinin tükettiği plastik atık miktarının doğada kaybolma süresi gibi dikkat çekici bilgilendirme panoları asılmıştır.
- COVID-19 pandemisi ile mücadele kapsamında Dünya Sağlık Örgütü'nün ve Sağlık Bakanlığı'nın uyarıları doğrultusunda bireyler arası temasın minimuma indirilmesi ve hijyen koşullarının sağlanması noktasında artan temizlik ihtiyacı kapsamında temizlik malzemelerinin yüksek hacimlerde alınması sağlanarak temizlik malzemelerinin paket sayısı ve plastik tüketimi azaltılmıştır. 2021 yılında ofislerde kullanılan plastik çöp poşetlerinin mevcut boyutu artırılarak tüketim miktarı azaltılmıştır.
- Gelecek dönem için ise plastik çöp poşetlerinin kullanımının sonlandırılması için çalışmalar başlatılacak ve kademeli olarak bu malzemelerin kullanımları sıfırlanacaktır. Yemekhanelerde kullanılan gazlı içeceklerin plastik ambalajları, metal ve cam içerikli ambalajlar ve geri dönüştürülebilir ürünler ile değiştirilmiştir. Ofislerde bulunan çalışana özel çöp kutuları kaldırılarak, geri dönüşüm kutularında atıkların türlerine göre kaynağında uygun ayrılması, depolanması ve geri dönüşüm tesislerine nakledilmesi sağlanacaktır.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun**04** Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Çalışanların kolay ulaşmalarını sağlamak için ortak kullanım alanlarının en dikkat çekici noktalarına plastik geri dönüşüm kutuları eklenmiştir. Atığı kaynağında ayrıştırmanın önemine ilişkin farkındalığı arttırmak amacıyla e-posta ve intranet üzerinden iletişim faaliyetleri yürütülmüştür. Atık plastiklerin dünyaya verdiği zarar ve plastik kullanımının azaltılmasıyla elde edilen kazanç üzerinde bilgilendirme afişleri hazırlanarak ortak alanlara asılmıştır.
- 2022 yılında toplam plastik atıklarımızın %23,6'sı geri dönüştürülebilir plastik ambalajdır (PET şişe-içecek, PP şişe ve HDPE diğer- rijid). Bu farkındalık çalışmaları ile birlikte tek kullanımlık plastik miktarı kullanımı azalırken 2022 yılında İC İÇTAŞ Ankara merkez ofiste kullanılan geri dönüştürülebilir ambalaj plastiklerin %77,25'i geri dönüşüm merkezlerine gönderilmiştir.

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin**02** 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Tüm çalışanlarımıza cam sürahi ve bardaklar temin edildi. Ortak alanlara su sebilleri konumlandırıldı, dezenfeksiyonu ve kontrollerinin düzenli gerçekleştirilmesi planlandı. Toplantı salonlarında ise cam su şişe kullanımı uygulamasına geçildi. Slogan, posterler ve diğer modern iç iletişim araçları ile değişiklik hakkında çalışan katılımı ve sahiplenmesi sağlandı. Altyüklenici çalışanları dahil olmak üzere; "Temel Çevre Bilinci ve Sıfır Atık" seminerleri içinde plastik ayak izimizin azaltılması konularında başlatılan bilgilendirme çalışmaları yıl boyunca devam edecektir.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun**04** Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- 2021 yılı içerisinde paketleme süreçlerindeki PE kullanımımızı azaltmak adına lokasyonlar arası çevrimde yeniden kullanma metodolojisine geçtik.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- "Daha az plastik dünyamıza iyi gelecek" mottosu ile mağazalarımızda gereksiz plastik ambalaj kullanımını azaltmak ve ambalajlama tekniklerinin geliştirilmesi konusunda çalışanlarımızda farkındalık yaratmak kapsamında gereksiz olarak belirlenen 50,83 ton plastiği azalttık. Plastik poşetlerin gramajının, kullanım kalitesini koruyacak şekilde azaltılması ile 141,46 ton plastik tasarrufu yaptık. 2022 yılında Poşetsiz Alışveriş Hareketi kapsamında gerçekleştirdiğimiz çekiliş kampanyası ile işlem başına poşet kullanım oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre %21 düşüş sağladı. Yıl sonu itibarıyla hayata geçirdiğimiz pilot uygulamada, seçili bölgelerde, çevrim içi uygulama üstünden alışveriş yapan müşterilerimize poşetsiz alışveriş seçeneği sunmaya ve siparişlerin tekrar kullanılabilir çevreci çantalarla teslimatını gerçekleştirmeye başladık. Bu uygulamada, tekrar kullanılabilir çantalar bir sonraki kullanım için geri alınarak dezenfekte ediliyor. 2022 yılında ayrıca, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın da desteği ile Dünya Çevre Günü olan 5 Haziran'da fiziki mağazalarımız, Migros Sanal Market ve Migros Hemen'den alışveriş yapan müşterilerimize 750 bin adet tekrar kullanılabilir alışveriş çantası hediye ettik. Ayrıca tüketicilere yönelik bilinçlendirme çalışmaları kapsamında yapılan sosyal medya iletişimi ile 260 bine yakın etkileşim sağladık.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- 2021 yılında özgün markalı tüm ürünlerimizin ambalajını "Ambalaj Endeksi Projesi" kapsamında analiz ederek, geri dönüşümü mümkün olduğu tespit edilen ürünlerimize ilişkin Sanal Market'te açıklama bölümüne ambalajın geri dönüştürülebilir materyalden üretildiği bilgisini ekledik, geri kalan ürün için ise geri dönüşüm oranlarını iyileştirme önerilerimizi tedarikçilerimizle paylaşarak projeyi devam ettirdik. Bu kapsamda özgün markalı ürün ambalajlarının %83'ü geri dönüştürülebilir durumdadır. Bu bağlamda 488 ürün için Migros Sanal Market'te açıklama bölümüne ambalajın geri dönüştürülebilir materyalden üretildiği bilgisini ekledik.
- Mağazalarımızdan ve dağıtım merkezlerimizden toplanan gıda dışı ürünlerin plastik kısmının geri dönüşümü ile elde edilen ham maddelerden ürettiğimiz Eko-Askı ürünümüzü 5M Migros'larda 2022 yılı içinde satmaya başladık. Kullanımdan sonra da %100 geri dönüştürülebilir olması sebebiyle Eko-Askı tamamen döngüsel bir üründür.
- Macrocenter mağazalarında, meyve sebze reyonlarında kullanılan PET tabakların geri dönüşüme dahil edilmesi kapsamında, "PET Tabak Toplama Projesi" başlatıldı. Proje mağazalarında operasyon kaynaklı oluşan PET ambalajlar ve müşterilerden gelen PET ambalajlar birlikte kaynağında ayrı toplanmakta ve çalışmakta olduğumuz lisanslı firmalara teslim edilmektedir.
- Ataşehir MMM ve Yalova 5M mağazamıza depozito iade makinesini tüketicilerimizin kullanımına sunarak temiz plastik içecek ambalajlarını Money karşılığında geri dönüşüme kazandırdık.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- OMO iş birliği ile Ataşehir MMM mağazamızda kurduğumuz "Yeniden Dolum Ünitesi" projemizle; yeniden kullanımın teşvik ederek yeni plastik üretiminin önüne geçiyor ve plastik atık miktarını azaltmayı hedefliyoruz. Müşterilerimizi yanlarında getirdikleri boş deterjan şişelerini daha uygun fiyata yeniden doldurmalarını sağlayarak döngüsel ekonomiye dahil olmalarını sağlıyor ve plastik ayak izlerini azaltmalarına destek oluyoruz. Daha önce kullanılan ürünün boş şişenin barkodu dolum ünitesinde okutulduğunda, ünite şişenin büyüklüğünü algılıyor ve şişenin alacağı miktardaki ürünü yeniden dolduruyor. 910 ml, 1690 ml, 1950 ml'lik üç farklı dolum seçeneği olan ünite de işlem bittiğinde şişe için yeni bir barkod veriyor ve ödeme bu barkod ile gerçekleştiriliyor. Yeniden Dolum Ünitesi, 2022 yılında 7.000'i aşkın kez kullanılmıştır. Müşterinin kendi getirdiği ambalaj üzerinden hesaplama yapıldığında 0,2 ton tasarruf sağlandığı hesaplanmıştır. Bir tedarikçimizin dağıtım merkezi sevkiyatlarının köpük tabaktan (PS), katlanabilen ve yeniden kullanılabilen konteyner kasalara geçirilmesiyle 5,17 ton plastik tasarrufu elde edildi.

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Plastik azaltımına yönelik çalışmalarımız kapsamında 2022 yılında, deterjan kategorisine ait 2 ürünü daha ekleyerek toplamda 6 özgün markalı ürünümüzün ambalajlarında %25 oranında rPET (geri dönüştürülmüş PET) kullandık. Toplamda 18,10 ton geri dönüştürülmüş plastik kullanarak %74 enerji tasarrufu sağlanmıştır.
- Yeniden değerlendirme yaklaşımımız kapsamda başlattığımız "Yenilendik Reyonu" aracılığıyla 17 mağazamızdaki satış özelliğini yitirmiş 470 plastik oyuncağın onarımlarını gerçekleştirerek 5M mağazalarımızda satışa sunduk.

Ek taahhütler

- 2022 yılında ayrıca, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın da desteği ile Dünya Çevre Günü olan 5 Haziran'da fiziki mağazalarımız, Migros Sanal Market ve Migros Hemen'den alışveriş yapan müşterilerimize 750 bin adet tekrar kullanılabilir alışveriş çantası hediye ettik. Ayrıca tüketicilere yönelik bilinçlendirme çalışmaları kapsamında yapılan sosyal medya iletişimi ile 260 bine yakın etkileşim sağladık.

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Tek kullanımlık plastik tabak, bıçak, çatal gibi malzemelerin kullanımı en aza indirilmiştir. Kartal kampüsümüzde yemekhanelerde tatlı servisi için kullanılan plastik kaplar kaldırılmıştır. PET şişe içme suyu tüketimi tamamen bitirilmiştir. Plastik içecek bardakları kullanımdan kaldırılmıştır.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Tek kullanımlık PET şişelerin kullanımı kaldırılarak yerine, yeniden doldurma sistemi olan su sebilleri getirildi. Çalışanlara kullanmaları için matara, termos, kupa gibi ekipmanlar dağıtıldı. Gebze fabrikalarımız öncelikli olmak üzere, damacanalı su sebillerinin içme suyu arıtma sistemleri ile değiştirilmesi üzerine projelendirme çalışması başlamıştır.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun**04** Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Biyobozunur plastik malzemeden üretilen torbaya geçiş için tedarikçiler ile yapılan görüşmelerde COVID-19 pandemisi nedeniyle ham madde temininde sıkıntı yaşandığı belirtilmiştir. Bu nedenle bankamızda, biyobozunur plastik malzemeden üretilen torba kullanımına henüz geçiş gerçekleştiremedik. Tedarikçi ile görüşmelerimiz devam etmekte olup gelecek yıl biyobozunur plastik malzemeden üretilen torba kullanımına geçmeyi hedefliyoruz. Tüm çalışanlarımız ve misafirlerimizin banka içinde kullandığı tek kullanımlık plastik su şişesi kullanımının tamamen ortadan kaldırılmasını ise 2022 yılı içinde hayata geçirdik. Böylelikle 2021 yıla göre plastik şişe tüketiminde 550 kg'lık bir azaltım sağladık.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- COVID-19 pandemi koşulları nedeniyle yemekhanede kullanılan tek kullanımlık plastik çatal-kaşık-bıçak ve tabak kullanımını 2022 yılı itibarıyla ortadan kaldırarak pandemi öncesinde de uygulamamız olan %100 yeniden kullanılabilir çatal-bıçak-kaşık ve tabaklara geçişi yapmıştık. Bu raporlama döneminde bankamızda tek kullanımlık plastik ürün kullanılmamıştır.

Ek taahhütler

- Bilgi paylaşım platformumuz olan www.cevreciyiz.com'da, ek taahhütlerimize yönelik olarak plastik atıklar ile ilgili 2022 yılında 11 adet blog yazısı yayınlanmıştır.
- Geleceğe Ortak Ol dijital eğitim platformumuzda, sürdürülebilirlik konusunda çalışmalarımızın bilgi ve farkındalık seviyesini arttırmak amacıyla "Sürdürülebilirlik Gelişim Programı" tasarladık. Bu gelişim programının içeriğinde, tüm çalışanlarımıza, tek kullanımlık, problemlili ve gereksiz plastiklerin azaltılması ve/veya önlenmesine yönelik atık yönetimi eğitimi bulunmaktadır.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun**04** Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Cam ürünlerimizin sevkiyatında kullanılan ambalaj ürünler incelendi. Tespit ettiğimiz geri dönüşümü olmayan ambalaj malzemelerini, geri dönüştürülebilir ambalajlar ile değiştirme çalışmasına İPG taahhüt sürecimizde başlamıştık. İlerleme dönemi içerisinde ürünlerin %20'sinde geri dönüştürülebilir ambalajlarda artış sağlayarak şu anki geri dönüştürülebilir ambalaj kullanım oranımızı %80'e yükselttik. Satın alma şartnamelerine kriter olarak, ambalajın geri dönüştürülebilir olmasını ekledik.
- Çerkezköy işletmemizde, en fazla satış yaptığımız müşterimiz ile sağladığımız iş birliği sayesinde, ürün ambalajında darbe emici olarak kullanılan plastik strafor köpükler, müşteri tarafından Yorglass'a iade edilmektedir. İade edilen bu ambalaj malzemeleri, bir sonraki siparişte tekrar kullanılmaktadır. Malzeme deforme olana kadar ortalama 40 sefer bu şekilde kullanılıp, özelliğini yitirdiğinde ise geri dönüşüme gönderilmektedir.

- İşletmelerimizde, ham maddeden üretilmiş balonlu naylon (pat pat) kullanılmaktaydı. Yaptığımız araştırmalar neticesinde, ilk olarak %40'ı geri dönüştürülmüş plastikten, sonrasında ise %100'ü geri dönüştürülmüş plastikten oluşan pat pat kullanmaya başladık.
- Ticari Soğutucu işletmemizde, siparişler oluştuğu müşteri ile irtibat kurarak, paketlemede kullanılan plastik naylon içeriğinin, geri dönüşümlü plastik ile değiştirilmesinde mutabakat sağlıyoruz.

Taahhütlerdeki

İlerlemeler

Holdingleer kategorisinde taahhüt veren şirketlerin ilerleme raporları — II

Anadolu Grubu

Akkök Holding

Borusan Holding

Eczacıbaşı Topluluğu

Kibar Holding

Koç Holding

Sabancı Topluluğu

Yaşar Holding

Yıldız Holding

Zorlu Holding

Holdingleler kategorisindeki şirketler için sektörel asgari gereklilikler

Not:

Holdingleler kategorisinde İPG imzacısı olan şirketler taahhütlerini farklı kapsamlarda vermeyi seçtiler. İmzacılarımızın bir kısmı taahhütlerine üretimi ve alt şirketlerini dahil ederken bir kısmı sadece üretim dışını ele alıp iştiraklerin ayrı taahhüt vermesini tercih ettiler. Şirketlerin verdikleri taahhütlerin kapsamı, kendi ilgili sayfalarında bulunan taahhütlerinden net olarak anlaşılabilir. Bu kapsam farkı nedeniyle bu kategoride karşılaştırmalı analiz imkanı bulunmamaktadır.

01

2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin**02** 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- 2023 yılına kadar Genel Merkez binamızda geri dönüşümü mümkün olan eko-etiketli plastik poşetler ve plastik dosyalar kullanarak 2021-2022 yılları arasında 12,3 kg ve 2022-2023 yılları arasında 12,24 kg plastik atık azaltımı sağladık. Eko-etiketli plastik poşetler ve plastik dosyalar özelinde azaltım miktarımız 24,54 kg'dır. Ofis çalışma alışkanlıklarındaki değişiklikler (e-posta kullanımının tercih edilmesi, çalışmalara özgü şirket içi programların kullanılması vb.) eko-etiketli poşet kullanımını azalttık. 2023 yılına kadar Genel Merkez binamızda kullandığımız ikincil kalite ham maddeden imal edilmiş çöp poşetleri yerine, doğada çözünebilen (biyobozunur) çöp poşetlerinin kullanımına devam ettik. Bu sayede, 2021-2022 yılları arasında 146,2 kg ve 2022-2023 yılları arasında 1109,6 kg plastik atık azaltımı sağladık. Biyobozunur çöp poşetleri kullanılarak, çöp poşetleri özelinde 1255,8 kg plastik azaltım sağladık. Bu iki çalışmayla toplamda 1280,34 kg plastik azaltımı gerçekleştirdik. 2023 yılına kadar Genel Merkez binamızda kullandığımız ikincil kalite ham maddeden imal edilmiş çöp poşetleri yerine, doğada çözünebilen (biyobozunur) çöp poşetlerinin kullanımına devam edilmiştir. Bu sayede, 1109,6 kg plastik atık azaltımı sağlanmıştır. Biyobozunur çöp poşetlerinin yaygın kullanımının olmaması her alanda kullanımda kolay parçalanmasıyla müsait olmaması ve tedarik süreçlerinde yeni politikalar uygulanması nedeniyle ilk etapta belirlenen hedeflerin bir miktar altında kalınmıştır.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun**04** Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- 2023 yılına kadar plastik azaltımı geri dönüştürülebilir ve biyobozunur ürün kullanımıyla sağlanmıştır. Azaltıma katkıda bulunan tüm eko-etiketli poşet dosyalar ve plastik dosyalar ile biyobozunur çöp poşetleri geri dönüştürülebilir ürünlerdir. Dolayısıyla bu miktar, azaltım oranımızla aynı olup (1280,34 kg); geri dönüşüm kullanım oranımız %100'dür.

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Akkök Holding A.Ş. — 2022 yılı içerisinde 5 L'lik PET şişe suların kullanımını sona erdirerek arıtma suyuna geçildi. Bu sayede de 62,78 kg'lık plastik tasarrufu sağlandı.
- Akcoat — 2022 yılında 4,01 ton azaltım sağlanmıştır. Profesyonel kademeye verilen 1,5 L'lik PET şişe su kullanımı kaldırılarak yerine tritan malzemeden termos dağıtımı sağlanmıştır. Su sebillerinden doldurularak kullanımı sağlanmıştır. 0,2 L'lik PET bardak su kullanımı kaldırılmıştır. Ofislerde her çalışana ait çöp kutuları kaldırılarak, her ofise ortak atık kutuları yerleştirilmiştir. Bu sayede plastik çöp torbası kullanımı %90 oranında azaltılmıştır.
- Akış GYO — 2022 yılında 192 kg azaltım sağlanmıştır. Akasya ve Akbatı alışveriş merkezlerinde yer alan etkinliklerde kullanılan tek kullanımlık plastiklerin kullanımına son verilmiştir. Akasya ve Akbatı alışveriş merkezlerinin dijital platformlarında gerçekleştirilen "Tek kullanımlık plastik kullanımının azaltımı" farkındalık çalışmalarının artırılması sağlanacaktır. Akasya instagram hesabından 10 paylaşım ile 277.276 erişim, Akbatı instagram hesabından 9 paylaşım ile 13.136 erişim sağlanmıştır. Ofis içi masa altı çöp kutuları kaldırılmıştır.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Akkim Kimya — 2022 yılı sonuna kadar yemekhanede kullanılan ayran ve yoğurt kaplarının 1,51 tonu geri dönüşüme gönderilmiştir.
- Sepaş Enerji — 2023'ün sonuna kadar merkez ofis binasında doğada çözünebilir (biyobozunur) çöp poşetleri ve eko-etiketli geri dönüştürülebilir/kompostlanabilir/yeniden kullanılabilir plastik poşetlerin kullanımına kademeli olarak başlanmıştır.
- Aktek — Mart 2022'den başlayarak plastik ambalajlı içeceklerde eko-etiketli ürün tercih oranı %50'dir.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Akkök Holding&Akenerji: Pandeminin seyrinin azalması ile birlikte tek kullanımlık plastik malzemelerin kullanımı kademeli olarak azaltılmaktadır. 2022 yılı içerisinde yemekhanede kullanılan tek kullanımlık salata kaplarının ve bardak suların kullanımını sona erdirerek porselen tabaklara ve cam şişe depozitolu sulara geçilmiştir. Bu sayede 609,84 kg plastik tasarrufu sağlanmıştır.
- Akkim Kimya: 2022 yılı içerisinde çalışanlara matara dağıtımı yapılmış ve 1,5 L - 0,5 L ve 0,2 L PET su şişe azaltım oranı %62 olarak gerçekleşmiştir.
- Akcoat: Profesyonel kademeye verilen 1,5 L'lik PET şişe su kullanımı kaldırılarak 1,5 L'lik su yerine tritan malzemeden termos dağıtımı sağlanmıştır. Su sebillerinden doldurularak kullanımı sağlanmıştır. Ayrıca yemekhanede kullanılan tek kullanımlık plastik sızdırmaz kaplar yerine yeniden kullanılabilir mika kapların kullanımına başlanmıştır.
- SEDAŞ: Ortak kullanım alanlarında arıtmalı su sebili kullanımına geçilmiştir. Mavi yakanın kullandığı plastik su şişelerinin tamamıyla ortadan kaldırılması hedeflenmiş fakat Tes-İş sözleşmesi gereği gerçekleştirilememiştir.

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Akkim Kimya — Toplam 4.188,8 kg azaltım sağlanmıştır. - 2022 yılı sonuna kadar 1,5 L - 0,5 L ve 0,2 L PET su şişe azaltım oranı %62'dir. 2022 yılı sonuna kadar tek kullanımlık plastik bardak, plastik kaşık ve çatal kullanılmamıştır. 2023 yılı sonuna kadar tek kullanımlık plastiklerin kademeli olarak kaldırılması devam edecektir. 2022 sonuna kadar çalışanların %80'ine tek kullanımlık, problemlili ve gereksiz plastiklerin kullanımının çevreye verdiği zararlar ile söz konusu plastiklerin tüketimini azaltmaları ve durdurmaları için farkındalık eğitimleri verilmiştir.
- Aksa Akrilik — 2023 yılı sonunda, pandemi koşullarının uygun olması durumunda tek kullanımlık plastik bardak ve yemekhanede kullanılan salata kaplarının kaldırılması ile 3 ton azaltım hedeflenmiştir. 2022 sonunda 2,5 ton azaltım sağlanmıştır.
- Aktek — Altı ayda bir çalışanlara farkındalıklarını artırmaya yönelik bilgilendirme e-postaları gönderilmektedir.
- SEDAŞ — 0,5 L'lik PET şişe ve tek kullanımlık plastik bardakların kullanımı azaltılmış ve toplam 851 kg azaltım sağlanmıştır.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin**03** 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun**04** Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Bu başlıktaki taahhüt 2021 yılında pandemi nedeniyle yerine getiremediğimiz bir taahhüdümüz olmuştur. Ancak pandemi koşullarının sona ermesi ile birlikte hızlı bir aksiyon olarak PET şişe kullanımına kısıtlama getirilmiştir. PET şişe yerine termos kullanımına geçilmiştir. Termos kullanımının uygun olmadığı alanlarda ise çam şişe ile süreç yönetilmeye başlanmıştır. Böylece 2022 yılında PET şişe ile su alım miktarımız %51 oranında azalmıştır.
- 2021 yılında başlatılan plastik çatal, bıçak, tabak, bardak vb. plastik ürün kullanımı davranış değişikliği ile sıfırlanarak porselen/cam bardak ve tabak kullanımına geçilmesi çalışması 2022 yılında daha da yaygınlaştırılmıştır. 2022 yılında plastik bardak, tabak, çatal vb. kullan-at ürünlerin kullanımı 2021 yılına göre adet bazında %32,2 azalmıştır.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin**03** 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Bu hedef %100 oranında gerçekleştirilmiştir. Seperatör olarak kullanılan balonlu poşet kullanımı yerine kraft kağıt kullanımına geçilmiştir. Proje 2021 yılında gerçekleştirilmiştir. 2022 yılında 15 ton balonlu poşet tüketimi engellenmiştir.

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Topluluk kuruluşlarımızda tek kullanımlık plastiklerin kullanımının kaldırılmasına dair çalışmalar devam etmektedir. Geçtiğimiz sene Yapı Ürünleri sektöründe gerçekleştirilen uygulamalar sayesinde ambalajlara yönelik taahhüt gerçekleştirilmiştir (113 ton azaltım). Bu azaltım 2022 ilerleme raporunda paylaşılmıştır. Tüketim Ürünleri sektöründeki ürün ambalajlarımızda kullanılan plastikler için azaltım çalışmaları kapsamında (geçtiğimiz yıl paylaşılan 87 tona ek olarak) 2022 yılı içerisinde 90 ton azaltım sağlandı (toplamda 177 ton azaltım sağlanmıştır).
- Bu kapsamda hayata geçirilen bazı uygulamalar:
  - PET ve PE şişe ambalajlarında gramaj optimizasyonu,
  - Esnek ambalaj yapılarında ebat ve kalınlık optimizasyonu,
  - Gereksiz plastiklerin kaldırılması.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Tüketim Ürünleri sektöründeki ürün ambalajlarımızda kullanılan plastikler için azaltım çalışmaları kapsamında (geçtiğimiz yıl paylaşılan 87 tona ek olarak) 2022 yılı içerisinde 90 ton azaltım sağlandı (toplamda 177 ton azaltım sağlanmıştır).
- Bu kapsamda hayata geçirilen bazı uygulamalar:
  - PET ve PE şişe ambalajlarında gramaj optimizasyonu,
  - Esnek ambalaj yapılarında ebat ve kalınlık optimizasyonu,
  - Gereksiz plastiklerin kaldırılması

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Tüketim Ürünleri sektöründe yeniden dolım istasyonlarına dair deneme çalışmalarına başlanmıştır. 2023 yılı içerisinde sistemin faaliyete geçmesi planlanmaktadır.

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Tüketim Ürünleri sektöründe, 2022 içerisinde PET tedarikçisi ile deneme çalışmaları yapılmıştır. 2023 içerisinde çalışmaların tamamlanması ve seçilen markalarda rPET kullanılmaya başlanması planlanmaktadır.

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Ofis alanlarında kullanılan tek kullanımlık PET şişeler ve tek kullanımlık plastik tabak, çatal-kaşık-bıçakların kullanımını azaltmaya yönelik taahhüdümüz kapsamında holding ve grup şirketlerinin satın alma birimleriyle ortak çalışma yürüttük. Tek kullanımlık PET şişeler yerine damacana kullanımını yaygınlaştırmaya başladık ve devam ediyoruz. Bu sebeple ofislerdeki su sebillerinin dezenfeksiyonu ve kontrollerini düzenli olarak gerçekleştiriyoruz. Ayrıca, yiyecekler için tek kullanımlık plastik tabak, çatal-kaşık-bıçak kullanımı yerine pandemi döneminde ara verdiğimiz bulaşık makinesinde yıkanabilir tabak ve çatal-bıçak kullanımını yeniden başlattık ve yaygınlaştırıyoruz. Bir önceki yıla göre 2022 yılında alımı yapılarak kullanılan tek kullanımlık plastik miktarını 871 kg azalttık. Bu azaltımın içindeki PET şişe azaltım oranı %43,17 olurken, tek kullanımlık plastik tabak, çatal-kaşık-bıçak azaltım oranı ise %56,83'tür. 2023 yılı ve sonrasında ofislerdeki tek kullanımlık ürünlerden PET şişe, plastik bardak-çatal-kaşık-bıçak gibi ürünlerin kullanımını durdurmayı hedefliyoruz.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin**03** 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun**04** Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Taahhüdümüzü paylaştığımız günden 2023 yılına kadar toplamda 159.573 kg plastik azaltımı gerçekleştirerek hedefimizin %32'sini tamamladık. Bu sene plastik kullanımımızı azaltmak amacıyla şirketlerimizde sebillere ve cam şişelere geçiş yapıldı. Tek kullanımlık plastik çatal kaşık kullanımını azaltmak amacıyla geri dönüştürülebilir ürünlerin kullanımını sağladık. Bu sayede PET şişelerde, PP ve PS rijid plastiklerde azaltım sağlanmış oldu.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Birçok Topluluk Şirketimiz, tek kullanımlık plastik atıkların oluşmasına neden olan; tek kullanımlık PET şişelerin, çatal, kaşık, tabak, bıçak vb. ürünlerin kullanımını ya sınırlamıştır ya da sıfırlama taahhüdüne yaklaşacak şekilde azaltmıştır. Özellikle PET su şişelerinin kullanımını tamamen durdurmak amacıyla birçok şirkette çalışanlara özel cam matara dağıtımı, cam sürahilerle su servis etme, su arıtma makineleriyle plastikten arınmış su sağlama, İSG kurallarınca mümkün olan yerlerde cam damanacalara geçiş gibi aksiyonlar alınmaktadır. Şirketlerin genel müdürlük veya fabrika yemekhanelerinde önemli yer kaplayan su dışındaki plastik ambalajlı içecekler için de aksiyonlar alınmaya devam etmektedir. Plastik şişelerdeki gazlı içecekler; İSG kurallarına uygun olarak cam şişeye geçirilmektedir. Plastik karıştırıcılar yerine tahta karıştırma çubuğuna geçilmiştir. Yemek servisleri için porselen tabak kullanımını sayesinde plastik tabak tüketiminin önüne geçilmiştir. Topluluk Şirketlerimiz idari süreçlerdeki plastik tüketimini azaltmak ve sıfırlamak için de çalışmalarına devam etmektedir. İdari binalarda kullanılan klasör ve/veya plastik içerikli şeffaf dosyalarının kullanımının azaltılmasına yönelik adımlar atılmaktadır. Sıfır Atık Kapsamı'na uygun olarak atık kutuları yerleştirilmekte ve böylece masa altı çöp kutularının buna bağlı olarak da çöp kutularındaki poşetlerin azaltılması sağlanmaktadır.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Tek kullanımlık ürünler (mayonez, ketçap vb.) yeniden doldurabilen alternatiflere aktarıldı. Yemekhanelere gelen meyve/sebze plastik kasalarında iadeli sisteme geçildi. Carrefoursa tedarik zinciri özelinde, nakliye aşamasında tek kullanımlık plastik kasalar yerine tekrar kullanılabilir kasalar kullanılması tedarikçiler için zorunlu kılınmıştır.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Carrefoursa özelinde, mağazalara pilot olarak PET, cam şişe depozito sistemleri kurulmaktadır. Tek kullanımlık ambalajların çevreden uzak tutulması ve gerçek bir kaynak olarak değerlendirilmesi için toplanmasına dair çalışmalar devam etmektedir. Biyobozunur alternatiflerin kullanımını sağlamak amacıyla çeşitli pilot çalışmalar başlatılmıştır. Biyobozunur çöp torbalarının pilot denemeleri devam etmektedir. Carrefoursa yeniden kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir toplam plastik ambalaj hacminin yüzdesi (ağırlıkça) 73 iken bunların içinde geri dönüştürülebilir olanların yüzdesi ise yine 73'e eşittir.
- Teknosa yeniden kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir toplam plastik ambalaj hacminin yüzdesi (ağırlıkça) 100 iken bunların içinden geri dönüştürülebilir olanların yüzdesi ise yine 100'e eşittir.

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Teknosa özelinde, %70 geri dönüştürülmüş plastik malzemeden üretilmiş poşetler için araştırma çalışmaları yapılmaktadır ve numuneler incelenmiştir. İlgili departmanların onayları sonrası süreç ilerleyecektir.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Ofisler arasındaki kargolamalardaki plastik kullanımını azaltmak için plastik ambalaj malzemelerine yönelik aksiyonlar alınmaktadır. Carrefoursa özelinde, 2022 yılında tek kullanımlık plastik şişeye alternatif olarak cam şişe su ürünü piyasa sürülmüştür. 2022 yılında 330 ml ve 750 ml olarak çıkarılan ürün 47.273 adet satılmıştır. Perakende sektöründe, mağazalardaki tek kullanımlık poşetler yerine kraft versiyonları kullanılmaya başlandı.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin**03** 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Horizon 2020 kapsamında verimli ve sürdürülebilir plastik geri dönüşümü için yenilikçi teknoloji geliştirme projesi olan PolynSPIRE ortaklarından biri olarak Kordsa, proje boyunca ilgili teknoloji geliştirici partnerler tarafından mikrodalga teknolojisi ile PA66 polimerinin kimyasal olarak geri dönüştürülmesi ile elde edilen adipik asit ve heksametilen diaminin polimerizasyon çalışmalarını yürüterek laboratuvar ölçekli validasyon görevini yerine getirdi. Elde edilen polimerler karakterize edildi ve teknoloji geliştirme görevini üstlenen paydaşlara özellikle monomerlerin saflaştırma safhalarında geliştirme ihtiyacı olduğu geri bildirim yapıldı. PolynSPIRE projesi alt hedeflerinden biri olan ayna komiteler kurulması konusunda Kordsa öncülük etti ve TSE bünyesinde Plastikler Ayna Komitesinin (WG11-CEN/TC 249'un Türkiye Ayna Komitesi- MTC 187 Plastik) kurulumu gerçekleştirildi. 2023 yılı ilk çeyrek sonu itibarıyla projenin kapanması planlanıyor. Bu proje ile plastiklerin (PA ve PU) geri dönüşümü ile ilgili yenilikçi sürdürülebilir ve maliyet avantajlı geri dönüşüm teknolojilerinin uygulanabilirliği test edildi ve derin bir bilgi birikimine sahip olundu. Ayrıca karışık plastiklerin değer zincirine tekrar kazandırılması için yürütülen çalışmalar başarıyla sonuçlandı.

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Pınar Et'te; farklı katmanlardan oluşması nedeniyle geri dönüşüme uygun olmayan PET/PA/PE malzeme yapısındaki üst folyolarda plastik miktarı 7.874,5 kg, ton başına plastik kullanımı %25; PET/PE/PA/PE malzeme yapısındaki vakum torbalarda plastik miktarı 179,32 kg, ton başına plastik kullanımı %12; PET/PE malzeme yapısındaki üst folyolarda plastik miktarı 14,7 kg, ton başına plastik kullanımı %23,81; dikey dolum folyolarında plastik miktarı 112,55 kg, ton başına plastik kullanımı %13,5 azaltılmıştır. Tek kullanımlık plastik kullanımı ise toplam 4.440 kg; %74 oranında azaltılmıştır.
- Pınar Su ve İçecek'te; ambalajlı su ve içecek üretiminde PET malzeme kullanımında bir önceki yıla göre %9 azaltım (31.675 kg) gerçekleştirilmiştir. Ambalajlı su üretiminde ise PE malzeme (streç, palet üstü naylon, vb.) kullanımında bir önceki yıla göre %20 azaltım (9.417 kg) gerçekleştirilmiştir.
- Pınar Süt'te; plastik gramaj azaltma ve kullanımdan kaldırma projeleri ile 4,6 ton plastik (PP) azaltılmıştır.
- Dyo Boya'da; plastik ambalaj boyutlarında yapılan kısaltma projesi ile toplam 83 ton azaltım sağlanmıştır.
- Ayrıca sıfır atık uygulaması ile plastik şişelerin kullanımı azaltılmış, yemekhanede tek kullanımlık servis ürünleri de kaldırılarak tek kullanımlık plastiklerde toplam 6.697 kg (%38 oranında) azaltım sağlanmıştır. Sıfır atık eğitimleri kapsamında, tesislerin ve çalışanların kişisel kullanımlarının azaltılmasına yönelik bilinçlendirme çalışmaları yapılmıştır.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Pınar Su ve İçecek ve Dyo Boya ürünlerinin ve temin edilen ham maddelerin tüm plastik ambalajları geri dönüştürülebilir niteliktedir.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Pınar Et, Pınar Su ve İçecek, Pınar Süt ve Dyo Boya'da, işletmelerde "sıfır atık" uygulaması ile plastik PET şişelerin kullanımı azaltılarak yeniden kullanılabilen malzemede su tedarikine geçilmiştir.

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Dyo Boya'nın Casati markasında, ürün ambalajlarında %30 geri dönüştürülmüş malzeme kullanımına başlanmış, yaklaşık 113 ton polipropilen plastik ambalaj azaltımı ve 4,6 TCO₂ sera gazı azaltımı sağlanmıştır.
- Pınar Su ve İçecek'te; geri dönüştürülmüş malzemeden üretilmiş olan PET şişeler için 2021 yılı sonunda üretim denemeleri ve son ürün uygunluk değerlendirmeleri tamamlanmıştır. Ancak, gıda ile temas eden plastik ambalaj malzemeleri ile ilgili ulusal mevzuatımızda, geri dönüştürülmüş plastik ham maddesi kullanımı ile ilgili düzenleme (kimyasal depolimerizasyon yöntemi ile elde edilmiş ham madde kullanımı zorunluluğu) ham madde tedarikinde kısıtlar yaratmakta (yetersiz arz), tedarik sürekliliğinin sağlanması açısından risk oluşturmakta ve ekonomik sürdürülebilirlik açısından da uygun görünmemektedir. Bu hususlar, ambalaj kullanımında ana girdiyi oluşturan preform için geri dönüştürülmüş plastik kullanımına geçiş kararını etkilediğinden, değerlendirmeler ve mevzuatta devam ettiği bilinen güncellemeler ile ilgili takip devam etmektedir.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin**02** 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Yaşar Holding'te kullanılmakta olan PET şişelerin azaltımı amacıyla cam şişe kullanımına geçilmekte olup, yeniden kullanılabilen malzemede su tedarikinin artırılması çalışmaları devam etmektedir. Çöp kutularında kullanılan tek kullanımlık plastik malzemelerin azaltılması için merkez binada "sıfır atık" projesi çalışılacaktır.
- Pandemi sürecinde salata, tatlı vb. dağıtımları plastik kaplarda yapılırken tabak servisine geçilmiştir. Sıfır atık eğitimlerinde plastik ürünlerin zararları ile ilgili detaylı bilgiler verilmektedir. Tesis içi kullanımın yanı sıra sosyal hayatta da azaltım yönünde farkındalık çalışmaları yapılmaktadır.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun**04** Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Yemekhanelerde ambalajlı ekmek, plastik tek kullanımlık kase kullanımı kaldırılmıştır. İdari ve ofis binalarında tek kullanımlık plastik bardakların kaldırılmak için sebil kullanımına geçilmiş ve kişiye özel su şişeleri/termos/matara dağıtılarak hem plastik azaltımı sağlanmış hem de çalışanlarda yeniden kullanımı ve tek kullanımlık plastik azaltımına yönelik farkındalık artırma çalışmaları da yapılmıştır. Bu çalışmalar sayesinde toplam 3161 kg tek kullanımlık plastik azaltımı sağlanmıştır. Pandemi çalışma koşullarına uyum zorunluluğu (sağlık, hijyen vb.) nedeni ile tek kullanımlık plastik kullanımı azalarak da olsa devam etmiştir.
- Üretim süreçlerinde ise alt folyolarda mikron azaltımı, alt folyoda PVC'den PET kullanımına geçilmesi, paketlemede kullanılan vakum torbalarında mikron azaltımı, MAP tabaklarda PE'den PP'ye geçiş yapılması sağlanmıştır. Bu çalışmalar sayesinde toplam 589 ton problemlili ve gereksiz plastik ambalaj azaltımı sağlanmıştır.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

- Atıştırmalık grubunda 2022 yılında dönüştürülebilir plastik oranımız %95'ten %96'ya çıkartılmıştır. Kompozit yapıdan mono film yapısına geçilerek (poliester polietilen laminasyon yapıları tek kat polietilen ambalaja dönüştürülerek) bu iyileştirme sağlanmıştır.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Ağırlıklı olarak gıda ve perakende sektöründe faaliyet göstermemizden ötürü gıda kodeksine uyum sebebiyle ambalaj malzemelerinin yeniden kullanımı (şampuan, deterjan vb. şişelerinde olduğu gibi) mümkün olmamaktadır.

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- PIR (endüstri sonrası geri dönüştürülmüş) ve PCR (tüketici sonrası geri dönüştürülmüş) mekanik olarak geri dönüştürülmüş malzemenin tedarik zorluğu ve gıdaya temasının uygun olmaması nedeniyle kullanılamamaktadır. Kimyasal olarak geri dönüştürülmüş PIR ve PCR gıdaya teması uygun olmasına rağmen hem arzin düşük olması ve hem de maliyetin yüksekliği nedeniyle tedarik edilememektedir. Tedarik alanındaki zorlukların haricinde PIR ve PCR'nin izlenebilirliği konusunda yaşanan zorluklar nedeniyle geri dönüştürülmüş plastik için sağlıklı ve güvenilir veriye ulaşılamamaktadır.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin**02** 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

- Verdiğimiz taahhüt kapsamında hijyen koşulları ve çalışan memnuniyetini ön planda tutarak ofislerde tek kullanımlık plastik şişelerin kullanımının önüne geçmek için cam şişelere geçiş ve arıtmalı su sebili kullanımı gibi alternatifleri değerlendirdik. Bu çerçevede, tek kullanımlık pet şişe su alımımızı 2022 Mayıs ayı itibarıyla sonlandırarak, çalışan memnuniyeti de gözetenek ofislerde damacana ve sebil kullanımına, gerçekleştirilen etkinliklerde ise cam şişe su kullanımına geçiş yaptık. Mayıs itibarıyla alımını sonlandırılan tek kullanımlık PET şişe stokları tükenene kadar şirket içerisinde gerçekleşen etkinliklerde bu ürünlerin kullanımına devam ettik. Ağustos 2022 itibarıyla genel merkezimizde PET şişe su kullanımımız tamamen sonlanmış bulunmaktadır.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun**04** Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Taahhütlerdeki

İlerlemeler

Ambalaj üretimi sektöründe taahhüt veren şirketlerin ilerleme raporları —II

Elif Plastik

Ambalaj üreticisi şirketler için sektörel asgari **gereklilikler**

01

2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- 2022 yılı sonu itibarıyla mevcut ürettiğimiz ürünlerimizin geri dönüştürülebilirlik oranı %88,25'dir. Bu oranın bir önceki seneye göre azalma sebebi üretimimizdeki kapasite artışıdır.

- 2022 yılı sonuna kadar ürettiğimiz ürünlerin içerisindeki geri dönüştürülmüş içerik kullanılan ürün miktarı %11,9'dur. Bir önceki seneye göre bu oran artış göstermiştir.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Taahhütlerdeki

İlerlemeler

Ham madde üreticileri sektöründe taahhüt veren şirketlerin ilerleme raporları —II

innovaplast

Kimpur

Sunar NP

Ham madde üreticisi şirketler için sektörel asgari gereklilikler

* Satılan tüm reçinelerdeki geri dönüştürülmüş içeriğin ortalama payına (%) ilişkin 2023 hedefi için (tercih edilir) veya 2020-2023 yılları arasında geri dönüşüm teknolojileri veya faaliyetleri için anlamlı bir yatırım taahhüdü verin.

01

Geri dönüştürülmüş plastik kullanımını artırmak için iddialı bir 2023 hedefi koyun.*

Kompostlanamayan plastik üreticileri için

02

2023 yılına kadar tamamı sorumlu yönetilen kaynaklardan elde edilen yenilenebilir içerik oranını en az %75'e çıkarmak için verdiğiniz taahhüdünüze karşı gerçekleştirdiğiniz faaliyetleri ve ilerlemeyi açıklayın.

Sadece kompostlanabilir plastik üreticileri için

01 2023 yılına kadar tamamı sorumlu yönetilen kaynaklardan elde edilen yenilenebilir içerik oranını en az %75'e çıkarmak için verdiğiniz taahhüdünüze karşı gerçekleştirdiğiniz faaliyetleri ve ilerlemeyi açıklayın

Ek taahhütler

- Polihidroksibütarat (PHB)'in endüstriyel ölçekte üretimiyle ilgili 1. faz tesis yatırımlarına Ağustos 2022 başlanmıştır. Yıllık 5 ton kapasiteli PHB üretim tesisi Eskişehir OSB'de kurulum aşamasındadır.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar geri dönüştürülmüş plastik kullanımını artırmak için verdiğiniz taahhüdünüze karşı gerçekleştirdiğiniz faaliyetleri ve ilerlemeyi açıklayın

Ek taahhütler

- Özellikle yurtdışından IBC ambalaj ile ithal ettiğimiz hammaddelerin IBC'lerinin, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş ve yasal mevzuatlara uygun çalışan firmalarda, çevre yasaları ve bilincine uygun olarak çevre dostu ve ileri teknoloji ile güvenli bir şekilde yıkatılarak işletme içinde yeniden kullanılması ile de 193,1 ton plastiğin tekrar kullanılmasını, yani 12.870 adet yeni üretilmiş IBC'nin satın almasının yapılmamasını sağladık. Böylece, toplamda 193,9 ton tek kullanımlık, problemlı ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmayı başarıyla sağladık.

- 2022 yılında, özellikle fabrika olmak üzere, merkez ofisimizde de tek kullanımlık plastik çatal, kaşık, bıçak gibi ürünlerin ve PET şişe suların alımını tamamen durdurarak 0,8 ton tek kullanımlık plastiğin azaltılmasını sağladık.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar tamamı sorumlu yönetilen kaynaklardan elde edilen yenilenebilir içerik oranını en az %75'e çıkarmak için verdiğiniz taahhüdünüze karşı gerçekleştirdiğiniz faaliyetleri ve ilerlemeyi açıklayın

- Sunar NP olarak tamamen yenilenebilir bir kaynak olan mısırdan üretilen nişastayı biyopolimer ham madde üretiminde kullanmaktayız. Bununla birlikte, biyopolimerlerimizin içeriğini nişasta ile birlikte PLA, PBAT, PBS gibi diğer biyopolimerler oluşturmaktadır. Dolayısıyla, kullandığımız ham maddelerin neredeyse tamamı yenilenebilir kaynaklardan üretilmektedir.
- Petrol kökenli PE yerine 3000 ton biyobozunur ve kompostlanabilir biyoplastik ham madde üretimi taahhüdümüz %100 oranında gerçekleştirilerek 2023 yılına kadar üretim kapasitesinin tamamı kullanılmıştır.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Taahhütlerdeki

İlerlemeler

Dayanıklı tüketim malları sektöründe taahhüt veren şirketlerin ilerleme raporları —II

Arçelik

Vestel Beyaz Eşya

Vestel Elektronik

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulguları

Uygulama
örnekleri

Taahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Dayanıklı tüketim malları üreticisi şirketler için sektörel asgari gereklilikler

01

Ürünlerde ve bileşenlerde kullanılan tüm plastiklerin geri dönüştürülmüş içerik oranını artırmak için iddialı bir 2023 hedefi koyun.

01 2023 yılına kadar ürünlerde ve bileşenlerde kullanılan tüm plastiklerde tüketici sonrası geri dönüştürülmüş içerik oranını artırmak için verdiğiniz taahhüdünüze karşı gerçekleştirdiğiniz faaliyetleri ve ilerlemeyi açıklayın

Ek taahhütler

- 2022 yılında ürünlerimizde toplam 13.207* ton geri dönüştürülmüş plastik ve 11,3* ton biyo kompozit ham madde kullanılmıştır. Bu kapsamda yaptığımız projeler;
- Arçelik patentine sahip "Leopet" ham maddesi, geri dönüştürülmüş PET şişelerin kullanılmasıyla elde edilen yüksek performanslı plastik materyal, çamaşır makinesi ve yıkayıcı kurutucu kazanlarını, klima iç ünite kasalarını ve kurutma makinesinin üst şasi ve ön yatak plastik parçalarını üretmek için yaklaşık 78 milyon* PET şişe kullanılmıştır.
- Yenilikçi geri dönüşüm teknolojileri sayesinde atık balık ağlarından ve sentetik ipliklerden elde edilen yüksek performansa sahip geri dönüştürülmüş poliamid bazlı ham maddelerin fırın, çamaşır makinesi ve bulaşık makinesi parçalarında kullanılmasıyla yaklaşık 8,83* ton atık balık ağı ve 218* ton tekstil atığı geri dönüştürülmüştür.
- Geliştirilen teknolojiyle atık yumurta kabukları, soya ve hint yağı gibi organik malzeme içeren biyo kompozit ham maddeden üretilen buzdolabı parçaları, çay lifi içeren biyo kompozit ham maddeden üretilen çay makinesi, kahve artıkları içeren biyo kompozit ham maddeden üretilen kahve makinesi projeleri sayesinde yaklaşık 11,3* ton ham madde kullanılmıştır.
- İşletmelerimizdeki polietilen bazlı ambalaj atığı malzemelerini katma değerli bir şekilde granül forma geri dönüştürülüp, Ar-Ge formülasyonları ile geri dönüştürülmüş polipropilen plastikleri ile 82,7* ton geri dönüştürülmüş plastik buzdolabı ve bulaşık makinesi ürünlerinin parçalarında kullanılmaya başlanmıştır.
- Arçelik, sürdürülebilir ambalaj alternatiflerine geçiş yapmak ve ağırlıklı olarak ambalajda genişletilmiş polistiren (EPS) kullanımının sonlandırılması için tüm fabrika ve merkez Ar-Ge'nin dâhil olduğu bir çalışma grubu kurmuştur. Tüm büyük ve küçük ev aletleri kategorileri için strafor başta olmak üzere ambalaj malzemelerinin sürdürülebilir malzeme alternatifleriyle değiştirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır. Bu kapsamda, ocak, davlumbaz, küçük ev aletleri ve tüketici elektroniği kategorilerinde strafor iptal edilerek %100 geri dönüştürülmüş ve geri dönüştürülebilir karton veya %100 geri dönüştürülmüş kağıttan üretilen viyol malzemesi kullanılmaktadır. Büyük ev aletleri kategorilerinde ve televizyonda EPS'nin sürdürülebilir malzemelerle değiştirilmesi için Ar-Ge çalışmaları tamamlanmıştır. Bu kategorilerin belirli ürün modellerinin 2023 yılının son çeyreğinde satışa sunulması planlanmaktadır. Ürün ambalajlarındaki geri dönüştürülmüş malzeme kullanımını artırmak için çalışmalar tüm lokasyonlarımızda devam etmektedir. Bu kapsamda beyaz eşyaların ambalaj şeritlerinde geri dönüştürülmüş PET kullanılmasına devam edilmektedir. Beyaz eşya ürün grubunda yer alan shrinklerde %30 geri dönüştürülmüş içerik katkılı ham madde kullanımına başlanmıştır. Aksesuar ve ürün poşetlerinde %100 geri dönüştürülmüş plastik kullanılmaktadır. Tüm ürün gamında geçişlerin tamamlanması için çalışılmaktadır.
- Kimyasal geri dönüşüm kapsamında Ar-Ge çalışmalarımız devam etmektedir.

* Yalnızca geri dönüştürülmüş içerik baz alınmıştır. Bileşimler içerisindeki katkı, dolgu ve virjin polimerler hariçtir.

01 2023 yılına kadar ürünlerde ve bileşenlerde kullanılan tüm plastiklerde tüketici sonrası geri dönüştürülmüş içerik oranını artırmak için verdiğiniz taahhüdünüze karşı gerçekleştirdiğiniz faaliyetleri ve ilerlemeyi açıklayın

Ek taahhütler

- Plastik ham madde tüketimi ile üretim süreçlerinde ve ofislerde oluşan plastik atıkların azaltılmasıyla ilgili çalışmalar yapan Vestel Beyaz Eşya, 2021 yılında imzacısı olduğu İş Dünyası Plastik Girişimi (İPG) altında plastik kullanımının azaltılması ve geri dönüştürülerek tekrar kullanılması için taahhüt vermiştir. Bu kapsamda, geri dönüştürülmüş ve alternatif plastik ham maddelerin kullanılabilirliğini sağlamak amacıyla yerli-yabancı tedarikçilerle ve start-uplarla iş birliği yapılarak ve üretim süreçlerinde ortaya çıkan fireler geri kazanılarak, ürünlerde ve bileşenlerde 2021 yılından itibaren 2022 yılı sonuna kadar 4.344 ton ve 2023 yılı sonuna kadar toplamda 7.081 ton geri dönüştürülmüş plastik kullanılması hedeflenmiştir. Ek olarak, Ar-Ge ve üretim birimlerinin iş birliğiyle tüm beyaz eşya ürün ve ambalaj tasarımları iyileştirilerek plastik kullanımının 2023 yılı sonuna kadar 2020 baz yılına göre 1.000 ton azaltılması hedeflenmiştir. 2021 itibarıyla verdiğimiz taahhütleri aşarak 1.212 ton plastik azaltımı yaparken 2.347 ton geri dönüştürülmüş plastik kullandık ve böylece toplam 3.559 ton işlenmemiş plastik kullanımının önüne geçtik. 2021-2022 dönemi için verilen taahhütler aşılarak ambalaj malzemelerinde 242 ton, ürünlerde ise 2.689 ton plastik azaltımı yapılmıştır. 5 ton biyo-bazlı plastik malzeme ve 4.583 ton geri dönüştürülmüş plastik kullanılarak toplam 7.516 ton işlenmemiş plastik kullanımının önüne geçilmiştir.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar ürünlerde ve bileşenlerde kullanılan tüm plastiklerde tüketici sonrası geri dönüştürülmüş içerik oranını artırmak için verdiğiniz taahhüdünüze karşı gerçekleştirdiğiniz faaliyetleri ve ilerlemeyi açıklayın

Ek taahhütler

- 2022 yılında Vestel Elektronik olarak TV ürünlerimizde tasarım değişikliğine giderek (poşet kullanımı yerine kağıt zarf kullanımı, EPS yerine oluklu mukavva kullanımı gibi projeler) ambalaj malzemelerinde 103 ton plastik azaltımı gerçekleştirdik ve üretim firelerimizi geri kazanarak 704 ton geri dönüştürülmüş plastik kullandık. Böylece 2022 yılı itibarıyla verdiğimiz taahhütleri aşarak 807 ton işlenmemiş plastik kullanımının önüne geçtik.
- Yanmaz geri dönüştürülmüş plastik ithalatı konusunda Çevre ve Şehircilik, İklim Değişikliği Bakanlığı ile birlikte yapılan çalışmalar sonucunda değişen regülasyon ile Atık İthalatçı kayıt belgesi müracaatı gerçekleştirilebildik. Bu belge ile geri dönüştürülmüş plastik ham maddeye erişim sağlayarak geri dönüştürülmüş plastik içeriğini arttıracacağız.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulguları

Uygulama
örnekleri

Taahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Yeni

İlerlemeler

Yeni

İlerlemeler

Perakende, hizmet ve
gıda sektöründe taahhüt
veren şirketler

ICA

TREDAŞ

Yorglass

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulgularıUygulama
örnekleriTaahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Perakende, hizmet ve gıda şirketleri için sektörel asgari gereklilikler

Notlar:

- a. Taahhütler ambalajlı tüketim malları, hizmet ve gıda servisi şirketleri ve ambalaj üreticileri için aynıdır.
- a. Perakendeciler için taahhütler sadece öz markalı ürünleri kapsar.

01

2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

02

2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

03

2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04

Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin**02** 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

Ek taahhütler

- Garipçe Kampüsünde tek kullanımlık PET şişe ve bardak kullanımı yerine damacana kullanımının yaygınlaştırılması; kişisel şişe – bardak kullanımına geçilmesi. Böylelikle 31 Aralık 2023 tarihine kadar:
- 2,1 ton (210.000 adet) plastik azaltımı yani mevcut oluşturulan plastikte %30 oranında azaltım hedeflenmektedir.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun**04** Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

- Genel Müdürlük ofisimizde tek kullanımlık içme suyu PET şişelerini kaldırmayı hedefliyoruz. Ortak alanlardaki su sebillerinin hijyenik koşulları sağlanarak çalışanlara özel matara temin etmeyi taahhüt ediyoruz.

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

Ek taahhütler

- Temizlik malzemelerinin yüksek hacimlerde alınması sağlanarak temizlik malzemelerinin paket sayısı ve buna bağlı olarak plastik miktar tüketimi azaltılacaktır.
- Çay ocağında karton içi plastik kaplı bardak kullanımı sonlandırılacaktır.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

01 2023 yılına kadar problemlili ve gereksiz plastik ambalajları ortadan kaldırmak için harekete geçin

02 2023 yılına kadar, uygulanabilen durumlarda, tek kullanımlıktan yeniden kullanım modellerine geçmek için harekete geçin

Ek taahhütler

- Üretim süreçlerimizde olmamakla beraber, çalışanlarımızın kullandığı içme sularında , tek kullanımlık bardaklar yerine su sebilleri kullanarak plastik kullanımını azaltacağız.

03 2023'e kadar plastik ambalajların %100'ü tekrar kullanılabilir, geri dönüştürülebilir veya kompostlanabilir olsun

04 Kullanılan bütün plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş plastik içerik oranı için iddialı bir 2023 hedefi koyun

- Bütün Yorglass işletmeleri olarak; cam ürünlerimizin ambalajlarında kullanılan bütün plastikler %100 geri dönüştürülebilir özellikte olacaktır. Satın alma şartnamelerine bu kriter yansıtılacaktır.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası
Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme
bulguları

Uygulama
örnekleri

Taahhütlerdeki
ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

Teknik Terimler

Ambalaj

Ham maddeden nihai ürünün elde edilmesine kadar olan imalat, montaj veya aradaki diğer süreçler dâhil olmak üzere; ürünlerin tüketici veya kullanıcıya ulaşana kadar saklanması, korunması, teslimatı, depolanması ve nakliyesi için kullanılan ürünlerdir.

Kaynak: ISO 21067-1:2016, Packaging-Vocabulary-Part 1: General terms

Problemlı ve gereksız plastik ambalaj

Problemlı veya gereksız plastik ambalaj veya plastik ambalaj bileşenlerinin belirlenmesinde aşağıdaki kriterler göz önünde bulundurulabilir.

1. Yeniden kullanılamaz, geri dönüştürülemez veya kompostlanamaz.
2. İnsan sağlığı veya çevre için önemli riskler oluşturan tehlikeli kimyasallar* içerir veya üretimi tehlikeli kimyasallar gerektirir (İhtiyatlılık İlkesi).
3. Kullanımı önlenemez veya yeniden kullanım modeliyle değiştirilebilir.
4. Diğer atıkların/malzemelerin geri dönüştürülebilirliğini veya kompostlanabilirliğini engeller veya bozar.
5. Çöpe atılma oranı veya doğada rastlanılma olasılığı yüksektir.

Tek kullanımlık plastik

Tek kullanımlık plastik ürün, tamamen veya kısmen plastikten yapılmış, kullanım ömrü boyunca tekrar dolun veya aynı amaçla yeniden kullanılmak üzere üreticiye iade edilerek birden fazla dolaşım veya rotasyon yapmak üzere planlanmamış, tasarlanmamış veya piyasaya sürülmemiş bir ürün anlamına gelir.

Kaynak: Directive (EU) 2019/904

* Tehlikeli kimyasallar, doğası gereği tehlikeli özellikler gösterenlerdir: Kalıcı, biyo-birikimli ve toksik (PBT); çok kalıcı ve çok biyo-birikimli (vPvB); kanserojen, mutajenik ve üreme için toksik (CMR); endokrin bozucular (ED); veya eşdeğer endişeler, yalnızca diğer bölgelerde düzenlenmiş veya kısıtlanmış olanlar değil. Kaynak: Roadmap to Zero, EU REACH Regulation, definitions, <http://www.roadmaptozero.com>

Aşağıdaki tanımlar, Global Commitment Business Signatory Pack'in Appendix kısmından sağlanmaktadır.*

Ambalajın yeniden kullanılması

Piyasada bulunan takviye ürünlerin (I) desteğiyle veya desteği olmadan, ambalajın yeniden doldurulmasını sağlayan ve ambalajın yeniden doldurulduğu ve/veya tasarlandığı amaç için kullanılması işlemidir.

Kaynak: ISO 18603:2013, Packaging and the environment Reuse, modified

Açıklamalar

1. Takviye ürün, yeniden kullanılabilir ambalajların yeniden doldurulmasını desteklemek için kullanılan bir üründür. Takviye ürün örneği olarak, yeniden kullanılabilir bir deterjan kabını tekrar doldurmak için kullanılan deterjan ambalajı verilebilir (ISO 18603). ISO 18603'e göre, tek yönlü ürünler (yani tek seferlik kullanım amacıyla tasarlanmış) olan takviye ürünler yeniden kullanılabilir ambalaj olarak kabul edilmez.

Notlar

- a. Yeniden kullanım tanımında önemli olan nokta, ürünün aynı amaç için mi yoksa ikincil bir amaç için kullanıldığının belirlenmesidir. İkincil amaç için kullanıldığında, ambalaj yeniden kullanılabilir ambalaj olarak kabul edilmez (ISO 18603, "aynı amaç için kullanılan ambalaj"), örneğin bir ambalajın kalemlik olarak veya dekorasyon amacıyla kullanılması yeniden kullanım olarak nitelendirilemez.
- b. Ambalajın tasarımı, ana bileşenlerin öngörülen kullanım koşullarında (ISO 18603) bir takım dolaşım veya rotasyon gerçekleştirilmesine imkân sağlıyorsa, ambalaj yeniden kullanılabilir olarak değerlendirilir. ISO 18601'e göre bir ambalaj bileşeni (örneğin kapak, kapak halkası, etiket) tanımı ise, ambalajın elle veya basit fiziksel araçlar kullanılarak ayrılabilen bir parçasıdır.

Yeniden kullanılabilir ambalaj

Bir sistemde (3) minimum sayıda dolaşım veya rotasyon (1,2) gerçekleştirme becerisiyle tasarlanmış ambalajdır.

Kaynak: ISO 18603:2013-Packaging and the environment-Reuse

Açıklamalar

1. Dolaşım, ambalajın içinin ürünle doldurulmasından ve kullanıcı/tüketici tarafından içindeki ürünün kullanılarak ambalajın boşaltılması süreci olarak tanımlanır. Rotasyon ise yeniden kullanılabilir ambalajın kullanıcı/tüketiciden geri alınarak aynı ürünle tekrar doldurulma döngüsü olarak ifade edilir (ISO 18603).
2. Yerinde yeniden kullanım sisteminin pratikte uygulanabilirliğinin ölçülmesi için minimum dolaşım veya rotasyon miktarları önemlidir. Bu miktarlar yeniden kullanılabilir ambalajın kullanım oranının ve ambalaj başına ortalama kaç kez kullanıldığının ölçülebilmesini sağlar.
3. Yeniden kullanım sistemi, kapalı döngü, açık döngü veya hibrit bir sistemde yeniden kullanım imkânı sağlayan düzenlemeler (organizasyonel, teknik veya finansal) olarak tanımlanır (ISO 18603).

Diğer bilgilerin yanında ambalajın yeniden doldurulması veya tasarlandığı amaç için tekrar kullanılması ihtiyacını vurgulayan yeniden kullanım tanımı için "ambalajın yeniden kullanılması" bölümüne bakın.

Notlar

- d. Bir ambalajın yeniden kullanılabilir olarak nitelendirilebilmesi için, ambalaj kullanıcısının, ürünün piyasaya sürüldüğü yerde pratikte yeniden kullanılmasına olanak sunan bir "yeniden kullanım sistemi" olması gerekir. Yeniden kullanım sistemi, öngörülen kullanım koşullarında ve amacında, bir ambalajın yeniden kullanım oranını veya ortalama kullanım döngüsü sayısını izlemeli ve kanıtlayabilmelidir.
- e. Ambalajın tasarımı, ana bileşenlerin öngörülen kullanım koşullarında (ISO 18603) bir takım dolaşım veya rotasyon gerçekleştirmesini sağlıyorsa, ambalaj yeniden kullanılabilir olarak değerlendirilir. ISO 18601'e göre bir ambalaj bileşeni (örneğin kapak, kapak halkası, etiket), ambalajın elle veya basit fiziksel araçlar kullanılarak ayrılabilen bir parçasıdır.
- f. Yeniden kullanılabilir bir ambalajın tekrar dolumuna yardımcı olmak amacıyla tasarlanmış tek kullanımlık ambalajlar, yeniden kullanılabilir ambalaj olarak kabul edilmez.
- g. Yeniden kullanılabilir bir ambalaj onarım/yenilemeye tabi tutulabilir. Yani yeniden kullanım prensibiyle tasarlanmış bir ambalajın daha sonra yeniden kullanımı için işlevsel bir duruma getirilmesi amacıyla onarım/yenileme işlemleri uygulanır (ISO 18603:2013).
- h. Yeniden kullanılabilir ambalajlar bir noktada maksimum yeniden kullanım seviyesine ulaşacağından, yani kullanım ömrü dolduğunda geri dönüştürülebilir olacak şekilde tasarlanmalıdır. Sonuç olarak ambalajın geri dönüştürülmesi malzemenin ekonomide kalmasını sağlar.

Geri dönüşüm

“Geri dönüşüm” malzeme geri dönüşümünü ifade eder.

Malzeme geri dönüşümü

Kullanılmış bir ambalaj malzemesinin, enerji geri kazanımı ve yakıt olarak kullanılması durumları hariç, bir üretim süreci vasıtasıyla bir üründe, ürün bileşeninde veya ikincil (geri dönüştürülmüş) bir ham madde olarak kullanılmak üzere yeniden işlenmesidir.

Kaynak: ISO 18604:2013-Packaging and the environment-Material recycling

Notlar

- Geri dönüşüm, hem mekanik (polimer yapısının korunmasıyla) hem de kimyasal (polimer yapısını daha temel yapı taşlarına, örneğin kimyasal veya enzimatik işlemler yoluyla parçalanmasıyla) süreçlerden oluşabilir.
- Geri dönüşüm, yakıt veya enerjiye dönüştüren teknolojileri kapsamaz. Kimyasal geri dönüşüm ve teknoloji, yeni malzemeler üretmek için ham madde oluşturmak amacıyla kullanıldığında, dögüsel ekonomi ile uyumlu olarak düşünülebilir. Ancak, plastikten enerji elde edilmesi veya plastiğin yakıt kullanılması gibi uygulamalar, geri dönüşüm (ISO'ya göre) veya dögüsel ekonominin bir parçası olarak kabul edilemez. Kimyasal geri dönüşüm işlemi için, tıpkı işlenmemiş plastiklerin üretiminde olduğu gibi, insan sağlığı veya çevre için önemli bir risk oluşturan hiçbir tehlikeli kimyasal, ihtiyatlılık ilkesi uygulanarak kullanılmamalıdır.
- Dögüsel ekonominin amaçları arasında, malzemelerin her zaman en yüksek fayda düzeyinde tutulması ve yüksek kalitede geri dönüşüm ve geri dönüştürülmüş malzemelerin kullanımı yer alır. Malzemenin geri dönüştürülmesi sayesinde, uygulama aralığı ve gelecek yaşam dögüsü sayısı

* Teknik geri dönüştürülebilirlik, bir ambalajın geri dönüştürülmesinin teknik olasılığını göz önünde bulundurur, ancak ambalajın toplanması, ayrılması ve geri dönüştürülmesinin uygulamada, ölçekte ve makul bir maliyetle gerçekleşip gerçekleşmediğini hesaba katmaz. (örneğin, bir laboratuvarında veya bir (pilot) tesiste çalışabilir, ancak ölçekli olarak çoğaltılması ekonomik olarak uygun olmayabilir). Bu nedenle, böyle bir tanım, uygulamada ve gerçekte neyin geri dönüştürüldüğü ile doğrudan ilişkilidir ve neredeyse tüm ambalajların 'geri dönüştürülebilir' olarak kabul edilmesiyle sonuçlanacaktır.

** Uygulamada ve ölçekte, ambalajı fiilen geri dönüştüren ve popülasyon boyutu ile ölçülen, önemli ve ilgili coğrafi alanları kapsayan mevcut bir (toplama, ayırma ve geri dönüşüm) sistemin olduğu anlamına gelir.

artar. Böylelikle ekonomide tutulan malzeme değeri en üst düzeye çıkabilir. Bu durum da malzeme kayıplarını ve ham madde girdi ihtiyacını en aza indirir. Geri dönüşüm sırasında malzemelerin kalitesini ve değerini en üst düzeye çıkarmak, ambalaj tasarımı ile yüksek kaliteli toplama, ayırma, temizleme ve geri dönüşüm teknolojileri/sistemlerinin bir araya getirilmesiyle mümkün olur.

Geri dönüştürülebilir ambalaj

Geri dönüştürülebilirlik, farklı bağlamlarda farklı insanlar için farklı şeyler ifade eder ve bu sebeple de belirsiz olarak nitelendirilebilir.

“Geri dönüştürülebilir” teriminin ambalajı piyasaya süren işletmeler (örneğin ambalaj üreticileri, hızlı tüketim ürünleri şirketleri, perakendeciler, konaklama ve yemek hizmeti şirketleri) tarafından Küresel Taahhüt bağlamında kullanıldığı gibi, “teknik olarak” geri dönüştürülebilir demek kesinlikle yeterli değildir*, geri dönüşümün sadece laboratuvarında çalışması yetmez. Bunun yerine ambalajın pratikte ve ölçekte geri dönüştürülebileceği kanıtlanmalıdır.

Bir ambalaj veya ambalaj bileşeni, tüketici sonrası başarılı toplama, ayırma ve geri dönüşümünün uygulamada ve ölçekte** çalıştığı kanıtlanırsa geri dönüştürülebilir.

Açıklamalar

- Bir ambalaj tüm bileşenleri ile toplam ambalaj ağırlığının %95'inden daha fazla geri dönüştürülebilir malzeme içeriyorsa ve kalan küçük bileşenlerin geri dönüşüm süreciyle uyumlu olup olmadığı ve ana bileşenlerin geri dönüştürülebilirliğini engellemediği kanıtlanıyorsa ambalaj geri dönüştürülebilir olarak kabul edilir.

Örnekler

Bir şişe ve kapağı geri dönüştürülebilir malzemelerden üretiliyse ve geri dönüştürülebilirliğini engellemeyen bir etikete (toplam ağırlığın <math><5\%</math>)'i) sahipse ambalajın geri dönüştürülebilir olduğu iddia edilebilir.

Şişenin ve kapağın geri dönüştürülmesini engelleyen veya şişeyi kirleten bir etiket kullanılıyorsa, söz konusu ambalajın tamamı geri dönüştürülemez.

Bir ambalajda (a) ambalajın toplam ağırlığının >math>5\%</math>'ini (örneğin %12) oluşturan, ambalajı kirletmeyen ve geri dönüşümünü engellemeyen geri dönüştürülemeyen bileşen(ler) bulunuyorsa, fakat kalan kısmın içinde geri dönüştürülebilir bileşenler varsa, sadece geri dönüştürülebilir kısım (örneğin %88) taahhüt içine dahil edilebilir. Ancak daha uzun vadede amaç, tüm ambalaj bileşenlerinin (örneğin etiketler dahil) yukarıdaki tanıma göre geri dönüştürülebilir olmasıdır.

1. Ambalaj bileşeni; kapak, kapak halkası ve etiket gibi elle veya basit fiziksel araçlar (ISO 18601) kullanılarak ayrılabilen ambalajın parçasıdır.
2. Ambalaj bileşeni, yalnızca küçük ve önemsiz bileşenler (5) hariç tüm bileşenin yukarıdaki tanıma göre geri dönüştürülebilir olması durumunda geri dönüştürülebilir olarak kabul edilebilir. Çok malzemeli bir ambalaj bileşeninin yalnızca bir malzemesi geri dönüştürülebilirse, bileşenin bir bütün olarak değil (ISO 14021'e göre) yalnızca bu malzemesinin geri dönüştürülebilirlik iddiasında bulunulabilir.
3. ISO 14021 tüketici sonrası malzemeyi; artık üretilmediği amaç için kullanılmayan, ürünün son kullanıcıları olarak haneler veya ticari, endüstriyel ve kurumsal tesislerden kaynaklanan malzeme olarak tanımlar. Bu terim, dağıtım zincirinden ürün iadelerini içerirken tüketici öncesi malzemeyi (örneğin üretim hurdası) içermez.
4. ISO 18601:2013: Ambalaj bileşeni, elle veya basit fiziksel araçlar yardımıyla ambalajın kendisinden ayrılamayan ve ambalajı/bileşenlerini oluşturan parçadır (örneğin, çok katmanlı bir ambalajın bir katmanı veya kalıp içi etiketi).

Notlar

- a. Geri dönüşüm sisteminin uygulamada ve ölçekte düzgün olarak çalışması için bazı kriterler bulunur. Malzeme seçimi, ambalaj tasarımı, üretim süreci, ambalajın kullanımı, atık haline gelmesi ve ambalaj atığının toplanması koşulları önemlidir. Aynı zamanda toplama, ayırma ve geri dönüşümün altyapısının erişilebilirlik, uygunluk ve verimliliği de göz önünde bulundurulmalıdır.
- b. Geri dönüştürülebilir ambalajın tanımı, geri dönüşümün uygulamada ve ölçekte çalışması gerektiği ilkesine dayanarak inovasyona olanak tanır. Hali hazırda geri dönüştürülemeyen bir ambalaj ögesi gelecekte inovatif bir yaklaşımla geri dönüştürülebilir hale gelebilir.
- c. Her bir ambalajın geri dönüştürülebilirliğini, ambalajın tasarımı, üretim süreçleri ve en olası kullanım, bertaraf ve toplama şekli dikkate alınarak ayrı değerlendirilmelidir. Bunların tümü, ambalajın uygulamada geri dönüştürülme olasılığı ve imkânı üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Aşağıda ambalajın geri dönüştürülebilirliği üzerinde etkisi olan kriterler örneklerle açıklanmıştır.

Tasarım: Malzeme seçimi, ambalajın şekli ve boyutu, katkı maddeleri ve renklendiriciler, yapıştırıcılar, mürekkepler, kapaklar, etiketler.

Üretim süreci: Üretim sürecini kolaylaştırmak amacıyla eklenen katkı maddeleri veya katalizörler, üretim süreci sırasında ambalajda kalabilir.

En olası kullanım ve bertaraf şekli: Ambalajın en olası kullanım ve bertaraf şekli kabul edilmelidir, ambalajın toplanması konusunda varsayımda bulunulmamalıdır. Örneğin, hanelerden kaynaklanan ambalaj atıklarının ambalaj bileşenlerine ayrılacak bertaraf edileceği varsayılmaz. Ambalajın geri dönüştürülebilirliğine, ambalajın nasıl kullanıldığı ve atık haline geldiğindeki durumu da oldukça önemlidir. Örneğin, plastik şişe çöpe atılırken etiket veya kapağı üzerinde bulunuyor mu, ambalaj temiz mi, kontamine olmuş durumda mı vb. gibi sorular göz önünde bulundurulmalıdır.

Yönetici özeti

İçindekiler

İPG hakkında

İPG yolculuğu

Uluslararası Ortak Vizyon

Rapor hakkında

İlerleme bulguları

Uygulama örnekleri

Taahhütlerdeki ilerlemeler

Yeni taahhütler

Teknik terimler

En olası toplama şekli: Ambalaj atığının evsel atıklarla birlikte toplandığı veya ayrı bir toplama sistemi ile kapalı bir döngüde yer alma durumunun bilinmesi önemlidir.

Veri ulaşılabilirliği sebebiyle “uygulamada” ve “ölçekte” kavramlarını niceliksel olarak tanımlamak oldukça zorlayıcıdır. Ancak bu kavramın niteliksel önkoşulları aşağıda listelenmiştir*.

1. Piyasaya sürüldüğü bölgede ambalaj geri dönüşümü için toplama alt yapısı vardır (resmi veya gayri resmi).
2. Ambalaj, ayrı atık toplama kutusunda toplanır.
3. Ambalaj, malzeme türüne göre geri dönüşüm için sınıflandırılır ve çok yüksek oranda geri dönüşümü gerçekleştirilir.
4. Ambalaj, ticari işletmeler tarafından geri dönüştürülebilir ve işlenebilir.
5. Geri dönüştürülmüş malzemeyi ikincil ham madde olarak kullanım alanı sağlayan uygun bir son pazar mevcuttur.

* Building on APR/PRE Global Definition of “Plastics Recyclability” (July 2018).

Kompostlama

Kompost üretmek için tasarlanmış aerobik süreçtir.

Kompost; bitkisel kalıntılardan ve organik maddelerden oluşan ve sınırlı mineral içeriğine sahip bir karışımın biyolojik olarak bozunmasıyla elde edilen bir toprak düzenleyicidir.

Kaynak: ISO 472:2013, Plastics-Vocabulary

Notlar

1. Kompostlama endüstriyel bir tesiste yapılabildiği gibi, toplu halde veya evde de yapılabilir*.

Endüstriyel kompostlama: Uluslararası standartlarla ve belgelendirme süreçleriyle uyumlu olarak, profesyonelce yönetilen ve kontrol edilen, aerobik ve termofilik şartlardaki atık işleme sürecidir. Elde edilen kompost ise değerli bir toprak düzenleyicisidir**.

Evde kompostlama: Endüstriyel ve evde kompostlama süreçleri birbirinden farklıdır. Ambalajın evde kompostlama şartlarına uygun şekilde tasarlanması gerekir. Evde kompostlama süreci, kullanıcıların beceri ve deneyimlerinin değişkenliğine bağlıdır ve elde edilen kompost standart değildir.

Kompostlanabilir ambalaj

Bir ambalaj veya ambalaj bileşeni, ilgili uluslararası kompostlanabilirlik standartlarına uygunsa ve tüketici sonrası başarılı toplama, ayırma ve kompostlaştırmanın uygulamada ve ölçekte (4) işe yaradığı kanıtlanırsa kompostlanabilirdir.

Açıklamalar

1. ISO 18601:2013: Ambalaj bileşeni; kapak, kapak halkası ve etiket gibi elle veya basit fiziksel araçlar kullanılarak ayrılabilen ambalajın parçasıdır.
2. ISO 18606, ISO 14021, EN13432 ve ASTM D-6400 gibi standartlara uygun olmalıdır.
3. ISO 14021 tüketici sonrası malzemeyi; artık üretildiği amaç için kullanılmayan, ürünün son kullanıcıları olarak haneler veya ticari, endüstriyel ve kurumsal tesislerden kaynaklanan malzeme olarak tanımlar. Bu terim, dağıtım zincirinden ürün iadelerini içerir.
4. Ölçek ifadesi, ambalajın pratikte kompost haline getirildiği, popülasyon boyutu ile ölçüldüğü üzere önemli ve ilgili coğrafi alanlar olduğu anlamına gelir.

* Kompostlamanın yanı sıra, anaerobik çürütme, ISO 18606'ya uygun olarak plastik ambalajların kullanımı sonrası döngüsel bir yöntem olarak düşünülebilir. Ancak, anaerobik çürütmenin kullanımı şu anda plastik ambalajlar için sınırlı olduğundan, sadece kompostlamanın üzerinde durulmuştur.

** European Bioplastics, Factsheet Bioplastics-Industry standards & labels, Relevant standards and labels for bio-based and biodegradable plastics (2017).

Notlar

- a. ISO 18606'ya göre, aşağıdaki kriterleri karşılması halinde bir ambalaj endüstriyel olarak kompostlanabilir.

Karakterizasyon: Test edilmeden önce bileşenlerin tanımlanması ve karakterizasyonudur.

Biyolojik bozunma: Kontrollü kompostlama koşulları altında, +58°C (±2°C) sıcaklıkta ve 26 hafta içinde organik karbonun en az %90'ının CO₂'ye dönüşmesidir.

- b. **Parçalanma:** Kontrollü kompostlama koşulları altında 12 hafta içinde, +58°C (±2°C) sıcaklıkta, bir ambalajın 2,0 mm'lik bir elekten elendikten sonra, orijinal kuru kütlesinin %10'undan fazlasının kalmaması durumunda parçalanma uygun olarak kabul edilir.

Kompost kalitesi: İşlem sonunda olumsuz bir etkiye sebep olmayan kompost elde edilir.

Ağır metallerin kullanım sınır değerleri: Ağır metal ve çevreye zararlı diğer madde konsantrasyonlarının sınır değerlerini aşmaması gerekir.

- c. ISO 18606'ya göre, bir ambalaj, yalnızca ambalajın ayrı ayrı tüm bileşenleri belirtilen kompostlanabilirlik gereksinimlerini karşılıyorsa kompostlanabilir olarak kabul edilir. Bileşenler, bertaraf edilmeden önce fiziksel olarak kolayca ayrılabilirse, fiziksel olarak ayrılmış bileşenler kompostlama işlemi için ayrı ayrı değerlendirilebilir.

- d. Kompostlanabilir plastik, evde kompostlanabilir olacak şekilde tasarlanmışsa, endüstriyel kompostlama tesislerinde de kompostlanabilir.
- e. Ambalajın kompostlanabilirliği ISO 14021 ve benzeri standartlara uygunluğu ambalaj üzerinde açık ve net şekilde belirtilmelidir. Ayrıca endüstriyel veya evde kompostlamaya uygunluk durumu da ambalaj üzerinde yer almalıdır.
- f. Kompostlanabilirlik, bir malzemenin değil, bir ambalajın veya bir ürünün özelliğidir. Test standartları, ambalajın belirli bir zaman diliminde parçalanmasını ve biyolojik olarak bozunmasını gerektirdiğinden, kompostlanabilirlik yalnızca malzeme seçiminden değil, aynı zamanda format, boyut ve renklendiricilerin kullanımından da etkilenir. Örneğin, ince bir PLA filmi sorunsuz kompostlanabilirken, PLA'den üretilmiş büyük boyutlu bir ambalaj aynı hızda ve sorunsuz şekilde kompostlanamayabilir.

Biyobozunurluk, kompostlanabilirlik terimi ile karıştırılmamalıdır.

“Biyobozunurluk” bir ambalajın kompostlanabilir hale getirilmesi için gerekli bir özelliktir. Tek başına biyobozunurluk, bir plastik ambalajın, kompost haline getirilip getirilemeyeceğini göstermez.

Tüketici sonrası geri dönüştürülmüş içerik

Bir ürün veya ambalajdaki tüketici sonrası (1) geri dönüştürülmüş malzemenin kütlece oranıdır.

Açıklamalar

1. ISO 14021 tüketici sonrası malzemeyi; artık üretildiği amaç için kullanılmayan, ürünün son kullanıcıları olarak haneler veya ticari, endüstriyel ve kurumsal tesislerden kaynaklanan malzeme olarak tanımlar. Bu terim, dağıtım zincirinden ürün iadelerini içerir.

Kaynak: ISO 14021: 2016 modified, Environmental labels and declarations-Self-declared environmental claims (Type II environmental labelling), Usage of terms, modified (focus on post-consumer recycled material)

Notlar

- a. Döngüsel ekonomide, tüketici öncesi (üretim süreçlerinde) oluşan atıkların sistemin içinde tutularak kullanılması teşvik edilir. Öncelik verimli bir üretim sürecinin parçası olarak bu tür tüketici öncesi atıklardan kaçınmaktır. Dolayısıyla bu tanım, tüketici öncesi geri dönüştürülmüş içeriği kapsamaz (ISO 14021: Terimlerin kullanımı: Geri dönüştürülmüş içerik: Tüketici öncesi geri dönüştürülmüş içerik, bir üretim süreci sırasında atık malzemelerin tümünü içerir.)
- b. Geri dönüştürülmüş içerikle (tüketici sonrası/tüketici öncesi) ilgili şeffaflık mümkün olduğunca sağlanmalıdır.
- c. ISO 14021'de belirtildiği gibi, bir malzemenin geri dönüştürülmüş olduğunun kanıtlanması için, ürünlerde ve ambalajlarda kullanılan geri dönüştürülmüş içeriğin (ağırlıkça) yüzdesinin ayrı ayrı (toplanmadan) belirtilmesi gerekir.

- d. Geri dönüştürülmüş içerikten üretilen ambalajların miktarı ve kalitesi, bir ambalajın piyasaya sürüldüğü ilgili gıda temasına ve sağlık/güvenlik yönetmeliklerine uygun olmalıdır.
- e. Geri dönüştürülmüş içeriğin kullanımını doğrulamak veya onaylamak için farklı güvence kuruluşları tarafından sağlanan çeşitli doğrulama sistemleri vardır.

Yenilenebilir malzeme

Canlı bir kaynaktan elde edilen biyokütleden* oluşan ve sürekli olarak yenilenebilen malzemedir. İşlenmemiş ham madde için yenilenebilir olma şartı, bu malzemelerin tükenme oranının doğadaki yenilenme oranına eşit veya ondan daha düşük olması gerekir.

Kaynak: ISO 14021:2016, Environmental labels and declarations-Self-declared environmental claims (Type II environmental labelling)-Sections 7.14.1. Usage of term and 7.14.2. Qualifications.

Açıklamalar

- ISO 14021: Ürün yalnızca %100 yenilenebilir malzemeden oluştuğunda, bu malzemede de minimum miktarlarda yenilenemeyen diğer malzemelerin bulunması ve bunun miktarının belirtilmediği durumda, ürün hakkında niteliksiz yenilenebilirlik iddiasında bulunulabilir. Ürünün yenilenebilir malzemeden oluştuğunun iddia edilmesi için aşağıdaki şartları sağlaması beklenir:
  - Yenilenebilir malzeme içeriği iddiasında bulunulduğunda, yenilenebilir malzemenin kütlece toplam kütle oranı belirtilecektir;
  - Ürünler ve ambalajlar için yenilenebilir malzeme içeriğinin yüzdesi (kütle oranı) ayrı olarak belirtilecek ve toplanmayacaktır.

Yenilenebilir içerik

Bir ürün veya ambalajdaki yenilenebilir malzemenin kütlece oranıdır.

- "Yenilenebilir içeriğin" değerlendirilmesi, bir üründeki biyokütle veya biyobazlı karbon içeriğinin doğrudan ölçülmesi veya bir hesaplama yoluyla yapılır. Plastik üretim tesisleri bazen hem fosil hem de yenilenebilir ham maddeleri aynı anda kullandığından, yenilenebilir içeriği hesaplamak ve belgelemek için sertifikalı bir kütle dengesi yaklaşımı uygulanabilir.
- Yenilenebilir içerik, biyobazlı malzemelerden (biyokütle veya biyojenik karbon) üretilebilir, ancak biyobazlı malzemelerin her zaman yenilenebilir olmadığına dikkat edilmelidir.
- Yenilenebilir içerik (biyokütle içeriği, biyobazlı karbon içeriği), yalnızca üründeki toplam kütle veya toplam karbon ile ilgilidir.
- Yenilenebilir içerikten yapılan ambalajların miktar ve kalitesi, ambalajın piyasaya sürüldüğü ilgili gıda teması, sağlık ve güvenlik yönetmeliklerine uygun olmalıdır.

* ISO 14021:2016: Biyokütle, "jeolojik oluşumların içinde yer alan veya fosilleşmiş materyallere dönüştürülmüşlerin dışındaki biyolojik kökenli malzeme" olarak tanımlanmaktadır. Not: Biyokütle, ağaç, ekin, çimen, bitki kalıntıları, alg, hayvan ve gübre gibi biyolojik atıklar olmak üzere yerin üstünden ve altından gelen canlı ve cansız organik materyali içerir. (değiştirilmiş: yenilenebilir enerji kısmı hariç); ISO/IEC 13273-2:2015, enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji kaynakları-Ortak uluslararası terminoloji-Bölüm 2: Yenilenebilir enerji kaynakları, biyokütle tanımı: Kayda ait Not 1: Biyokütle, biyolojik kökenli atıkları içerir. Kayda ait not 2: Materyal, hayvansal yan ürünleri ve kalıntıları içerir ve torf hariçtir.

Plastikler, fosil bazlı veya biyo bazlı malzemelerden üretilebilir. Her iki malzeme de dayanıklı, biyolojik olarak parçalanabilen, biyolojik olarak parçalanamayan veya kompostlanabilir plastikler elde etmek için kullanılabilir.

Plastik üretmek için kullanılan malzemenin yapısı veya onu tanımlamak için kullanılan terim, kullanım ömrünün sonunda plastiğe ne olacağı hakkında kesin bir yargı sunmaz. Diğer bir deyişle, biyo bazlı plastik veya biyoplastik, her koşulda biyolojik olarak parçalanabilir değildir.

Ürünler ve ambalajlar için yenilenebilir malzeme içeriğinin yüzdesi (kütle oranı) ayrı olarak belirtilecek ve toplanmayacaktır.

Şekil 20

Biyoplastiğin farklı tanımları

Şekil 20'deki diyagram biyoplastiğin farklı tanımlarını içerir ve terimle ilgili karmaşıklığın giderilmesini amaçlar.

Biyoplastik üç grupta tanımlanabilir.

1. Tamamen veya kısmen biyo bazlı biyobozunur olmayan plastikler: **Biyo bazlı PE ve PP**
2. Hem biyo bazlı hem de biyobozunur plastikler: Biyobozunur **PLA, PHA veya PBS**
3. Fosil bazlı ve biyobozunur plastikler: **PBAT**

Fosil bazlı plastikler

Petrokimyasallardan elde edilen çok çeşitli polimerlerden üretilir. Geleneksel plastikler olarak da adlandırılan fosil bazlı plastik ambalajlar gibi ürünler genellikle uzun ömürlü ve dayanıklı olurlar ancak biyolojik olarak parçalanmazlar. Bunun yanı sıra fosil bazlı plastikler biyolojik olarak parçalanacak şekilde de tasarlanırlar ve bunlar bir tür biyoplastik olarak kabul edilir.

Biyo bazlı plastikler

Bitki bazlı kaynaklardan elde edilen nişasta, yağ, selüloz gibi polimerler kullanılarak üretilir. Biyo bazlı plastik, biyo bazlı polimerlerden üretilen herhangi bir plastik için kullanılan terimdir ve malzemenin nasıl çalışacağını değil, plastiğin üretildiği kaynağı ifade eder.

Biyo bazlı polimerler, geleneksel plastik gibi davranan ve uzun ömürlü, dayanıklı ve biyolojik olarak parçalanmayan plastik ambalajlar üretmek için kullanılabilir.

Biyolojik olarak parçalanabilen ve kompostlanabilir plastikler üretmek için de kullanılabilir. Her iki tip de biyoplastik olarak adlandırılır.

Biyolojik olarak parçalanabilir

Mikroorganizmalar (bakteri veya mantarlar) tarafından suya, karbondioksit (CO₂) ve metan (CH₄) gibi doğal olarak oluşan gazlara ve biyokütleyle parçalanabilen bir üründür. Biyobozunurluk; sıcaklık, mikroorganizmalar, oksijen ve suyun varlığı gibi çevresel koşullara bağlıdır. Biyolojik olarak parçalanabilir bir plastik ürünün biyolojik olarak parçalanabilirliği ve bozunma hızı; toprakta, nemli/kuru ortamlarda, yüzey/deniz sularında, ev/endüstriyel kompostlama veya anaerobik çürütme gibi sistemlerde farklı olabilir.

Yeni Plastik Ekonomisi, Uluslararası Ortak Vizyon ve taahhütler için kullanılan teknik terimler "Global Commitment Definitions" dokümanından sağlanarak Türkçeleştirilmiştir.

İPG İŞ DÜNYASI PLASTİK GİRİŞİMİ

TUSİAD

İş Dünyası Plastik Girişimi (İPG), özel sektör kuruluşlarının plastik kirliliği meselesine yönelik somut eylemlerini teşvik etmek; mevcut çalışmalarını Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda bir araya getirmek; farkındalığı ve iş birliğini artırmak; savunuculuk yapmak ve iletişimi desteklemek amacıyla UN Global Compact Türkiye, SKD Türkiye ve TUSİAD tarafından oluşturulmuş bir iş birliği platformudur.

Tüm hakları saklıdır.

@Copyright 2023

tasarım: **Studio TA**

www.plastikgirisimi.org